

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MARCH 6

LAIKS

Published 49 times per year except the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840
Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Volume LXI Nr. 10 (5470)

2010. gada 6. marts – 12. marts

Valsts prezidents Vankuverā tiekas ar Kanadas latviešiem

Beidzoties darba vizītei Vankuverā, Valsts prezidents Valdis Zatlers 16. februāri tikās ar Kanadā dzīvojošiem latviešiem.

Sarunas laikā vietējie latvieši diskutēja ar Valsts prezidentu par tūrisma, nodarbinātības un ekonomiskās attīstības jautājumiem Latvijā, interesējoties arī par ražošanas attīstības iespējām. Valsts prezidents uzsvēra, ka viesojoties darba vizītēs Latvijas reģionos, viņam ir iespēja tikties

ar ļoti daudziem uzņēmējiem un katrā Latvijas pilsētā ir vismaz viens veiksmīgi strādājošs eksportspējīgs uzņēmums. Piemēram Valsts prezidents minēja Latvijas uzņēmumu, kas ražo kuģu dzenskrūvju lāpstiņas *Rolls-Royce* motoriem, tādējādi uzsverot, ka mums ir uzņēmumi, ar kuriem varam lepoties. Tomēr prezidents arī atzina, ka noteikti jāturpina darbs Latvijas uzņēmumu ražošanas paplašināšanā

un jaunu produktu izstrādē, tādējādi veicinot arī Latvijas uzņēmumu eksportspēju.

Valsts prezidents norādīja, ka, apmeklējot dažādas valstis, viņš vairākkārt ir pārliecinājies, ka pasaule nav labākas valsts par Latviju, pieminot arī latviešu valodas lietošanas nozīmi ikdienā. Nobeigumā V. Zatlers uzsvēra, ka mēs paši veidojam savu Latviju, tāpēc ir būtiski iesaistīties un aktīvi piedalīties valsts norisēs.

Valsts prezidentam bija neliela tikšanās arī ar Britu Kolumbijas vicegubernatoru Stīvenu Pointu (*Steven Point*). Tika pārrunāti gan aktuālie ekonomiskie jautājumi abās valstis, tostarp Latvijas un Kanadas uzņēmēju sadarbība, gan Olimpisko spēļu norise.

Vakarā Valsts prezidents apmeklēja Latvijas-Krievijas hokeja spēli, pirms kurās prezidentam bija neformāla tikšanās ar Starptautiskās Hokeja federācijas prezidentu Renē Fāzelu (*Rene Fazell*). Pēc spēles Valdis Zatlers devās pie hokejistiem, lai pateiktos par spēli, kā arī uzmundrinātu un novēlētu veiksmi un uzvaras nākamajās spēlēs.

Valsts prezidents sarunājas ar Kanadas latviešiem

Nujorkas tautasdeju kopa „Jumis” pārstāvēja Latviju laikraksta New York Times izstādē Travel Show

Spītējot neparasti dziļajiem februāra sniegumiem, Nujorkas tautasdeju kopas „Jumis” dalībnieki mēģinājumus nekavēja un 27. februāri piedalījās lielā celotumā izstādē, ko rīkoja laikraksts *New York Times* Manhattanā Jacob

Javitz izstāžu zālē. „Jumis” Kristīnas Varikas vadībā dejoja piecas dejas: „Maǵo danci”, „Saulespuķu deju”, „Kreicburgas polku”, „Klabdanci” un „Saule, nāc!”.

„Jumis” Latviju šajā izstādē pārstāv jau vairākus gadus. Iera-

dās arī Latvijas pārstāvības ANO un Latvijas vēstniecības Vašingtonā darbinieki.

Tautasdeju kopai „Jumis” mēģinājumi notiek katra ceturtdienas vakaru Igaunu namā.

Ēriks Niedrītis

Pirmā rindā no kreisās: Vija Garveja, Kristīne Varika, Amanda Ērgle; otrā rindā: Latvijas vēstnieks ANO Normans Penke, Agnese Bensone, Marta Ķirse, Arianna Lipeja (Lipay), Silvija Ozola, Agnese Penke, Dace Penke, Latvijas konsuls Nujorkā Daris Dēlinš; trešā rindā: Maikls Garvejs, (Michael Garvey), Stefanija Milberga, Kārlis Ķīris, Ēriks Niedrītis, Andris Zvārgulis, Marta Prāmniece, Gabriela Brēmane

Aicinājums jauniešiem piedalīties ALAs 59. kongresā

Amerikas latviešu apvienības 59. kongress notiks no 30. aprīļa līdz 2. maijam *San Francisco Airport Embassy Suites* viesnīcā Sanfrancisko. ALAs kongresā gandrīz ik gadu bijušas pārrunas, ka organizācijām, kurās sūta vairāk nekā vienu delegātu, būtu jāapsveç iespēja izraudzīties vienu jaunākās paaudzes delegātu.

Amerikas latviešu sabiedrībā ir daudzi jaunieši, kuri labprāt piedalītos ALAs sabiedriskā darbā. Vajag tikai viņus uzaicināt. Mazliet dalīšos savā pieredzē. Man bija 25 gadi, kad pirmorei piedalījos ALAs kongresā, kas notika Burbankā, Kalifornijā. Gāju uz balli, kur bija gardas vakariņas, un mēs izdejojāmies ar draugiem. Brālis Alekss mani iepazīstināja ar ALAs Sporta nozares vadītāju Visvari Ģigu. Alekss iepriekšējā vasarā bija piedalījies Trīsvaigžņu sporta spēlēs Latvijā, un Visvaris ar ALAs finansiālu atbalstu rīkoja šo celotumu Amerikas latviešu volejbolistiem un basketbolistiem. Klausījosis ar lielu interesi Visvaļa un Alekša stāstos par piedzīvoto sporta spēlēs, dziedāšanu, jokiem, pārbraucieniem autobusā no pilsētas uz pilsētu un sapratu, cik vērtīgs šis celotums bija tā dalībniekiem. Apjautu arī, ka ALAs valdes locekļi domā ne tikai par politiku un ekonomiku, bet rīko arī neazmirstamus celotumus sportistiem un skolēniem, piemēram, „Sveika, Latvija!” ar mērķi vienot dažādu ASV pilsētu un citu zemju latviešus.

Nav aizmirstamas ilgās un grūtās ciņas, lai atjaunotu Latvijas neatkarību, panāktu Baltijas valstu iestāšanās Eiropas Savienībā un NATO. ALAs valdes locekļi, brīvprātīgie, organizācijas nepārtraukti centušās palīdzēt Latvijai, Latvijas iedzīvotājiem, arī latviešiem ārzemēs. Diemžel latviešu ārzemju organizāciju biedru skaits samazinās. Pienācis laiks vairāk iesaistīt jauniešus, arī jauniebraucējus. Mūsu organizācijām drīz vien būs vajadzīgi jauni vadītāji. Pazīstu daudz jauniešu, kuri vēlas darīt, piedalīties, bet diemžel neviens viņus nav aicinājis, draudzīgi sniedzis roku un aicinājis kaut ko darīt vai palīdzēt. Varbūt viņi kautrējās,

tāpat kā es kautrējos savā pirmajā „īsta” ALAs kongresā, kas notika 2008. gadā Klīvlandē. Draudzene man atsūtīja e-pasta vēstuli ar ziņu, ka ALAi vajadzīga palīdzība, un es atbildēju, ka lapbrāt palīdzētu – kas man būtu jādara? Ļedomājos, ja varbūt vajadzīga palīdzība, lai kaut ko pārtulkotu vai palīdzētu ko sarikot, bet pēc dažām sarunām pa tālrungi devos uz Klīvlandi, lai kandidētu ALAs sekretāres amatam. Biju gluži nervoza, bet draugi mani uzmundināja, un es nomierinājos. Tovakar tikāmies ar Latvijas Valsts prezidentu Valdi Zatleru, un viņi jutāmies kā septītās debesīs! Nākamā rītā man īšā runā bija jāpaskaidro, kāpēc vēlos kandidēt ALAs sekretāres amatam. Vairs neatceros, ko teicu, taču zinu, ka biju ļoti uztraukusies, man trīcēja kājas, un dusmojos uz sevi, ka esmu uzāvusi augstpapēžu kurpes, jo bez tām man būtu vieglāk uzķāpt uz paaugstinājuma. Mani ievēlēja, un es biju uz sevi lepna! Pārējā diena pagāja kā sapnī, vakara balle bija tikpat jautra, ja ne jautrāka kā kongresā Kalifornijā.

Vēlējos pastāstīt, ka biju jauna latviete, kas kautrējās piedalīties, bet gribu, lai jaunieši saprotu, ka nevajag kautrēties. ALAs valdes pārējie locekļi man ir daudz palīdzējuši un iemācījuši pēdējos divos gados, esmu satikusi daudzus mīlus, gudrus, interesantus cilvēkus. Aicinu arī citus jauniešus – brauciet uz ALAs kongresu Sanfrancisko (pat ja tikai uz balli!).

Sirsniņi aicinu vietējās organizācijas izvēlēties arī dažus jaunākus delegātus ALAs kongresam. Delegātu dalības maksas ir \$195 (ieskaitītas divas pusdienas, divas vakariņas un kongresa balle). Viesnīcas istabas cena ir \$109 (plūs nodoklis). Sikāku informāciju var atrast ALAs mājaslapā: www.alausa.org

Aicinu jaunākās paaudzes pārstāvju piedalīties ALAs kongresā! Jauni draugi gaida!

ALAs valdes sekretāre

Kaija Dankere

Latvian newspaper

Published 48 times per year except the first week in May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā

Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,

e-pasts - redakcija@laiks.us

Kantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Abonēšanas maksas ASV dolars: 1 gadam US \$ 130.00;
6 mēn. US \$ 75.00; 3 mēn. US \$ 42.00.

Neizlietotus manuskrītus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saisinātus.

Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Redaktore: Ligita Kovtuna

Tālr. +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us

Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Redaktore ASV: Astra Moora

Tālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)
6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Redaktori Kanadā:

Rūdolfs Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5
Mārtiņš Štauvers: tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Riga Ven Travel Inc.

CEĻOJUMI AR KUĢI!
Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!
Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur

Inese Zaķis

Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

E-pasts: RigaVen@aol.com

BIRUTA'S TOURS

Latvietes uzņēmums

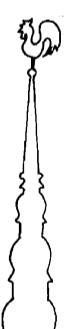
IZDEVĪGI LIDOJUMI UZ LATVIJU !

**IEPRIEKŠSAMAKSĀTAS BIĀLETES
RADIEM UN DRAUGIEM LATVIJĀ**

Informāciju rakstiet un zvaniet:

BIRUTA PLŪGIS SEREDA

1872 Lexington Ave San Mateo, CA 94402; tel.: 650-349-1622
fakss: 650-574-3665 e-pasts: BirutaP3@aol.com

**Vai vēlaties
sludinājumu
krāsās?**

Dariet zināmu par sevi un savu nodarbošanos!

Ar **Laika** starpniecību varat apsveikt savus draugus un kollēgas!

Laikraksts **Laika** (pielikums **Jauno Laiks**) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu 2010. gada 27. marta - Lieldienu numurā. Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO, pilnīgi gatavo
("Camera Ready") sludinājumu
LĪDZ 18. MARTAM nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Vaira Viķe-Freiberga Amerikā

(Policy). Paredzēts, ka viēša piedalisies arī Floridas latviešu biedrības sarīkojumā.

Sajā vizitē kopā ar Vairu Viķe-Freibergu dosies arī Imants Freibergs.

Marta trešajā nedēļā Vaira Viķe-Freiberga vēlreiz apmeklēs Nujorku, lai, būdama Starptautiskās krimināltiesas "Upuru uzticības fonda" valdes locekle, piedalitos jaunā valdes sastāva pirmajā sēdē.

Bijusī Latvijas Valsts prezidente šā gada marta sākumā apmeklēs ASV pēc „Luterānu sociālā dienesta (Lutheran Social Services - LLS) laipna ielūguma, lai 4. martā līdz ar cītiem godināmajiem piedalitos aģentūras LLS prezidenta gadskārtējās apbalvošanas vakariņās (President's Awards Dinner) Nujorkā.

Vaira Viķe-Freibergapieņemusi arī Nujorkas dāmu klubā „Colony club“ ielūgumu tikties un pār-

runāt gan sieviešu lomu sabiedrībā, gan Latvijas aktuālītātēs.

Tāpat Viķes-Freibergas kundze izmantis izdevību atsaukties aicinājumam tikties ar Pasaules sieviešu padomes (Global Women council) dalībniecēm. V.Viķe-Freiberga tiksies ar profesoru Džordžu Švābu - Latvijas Vēsturnieku komisijas ārzemju loceklī, Amerikas nacionālās ārpolītikas komitejas vadītāju (National Committee on American Foreign

PBLA Rīgas birojā jauna darbiniece

Kopš februāra PBLA Rīgas birojā par vadītāja vietnieci strādā **Lelde Birkava**.

Šai amatā viņa ir pēc uzvaras konkursā. Bija saņemti 25 pieteikumi. Iespējamās 19 kandidātūras aicināja uz sarunu ar komisiju, kurā bija PBLA priekšsēdis Mārtiņš Sausiņš, vicepriekšsēdis Ints Rupners un biroja vadītājs Jānis Andersons. Komisijas loceklīem

ABONĒJIET LAIKRAKSTU

"LAIIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem US \$42,-

6 mēnešiem US \$75,-

1 gads US \$130,-

Gaisa pasts 1 gads ASV US \$215,-

Ārpus ASV "LAIIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanādā 1 gads US \$225,-

pusgadam US \$120,-

Latvijā 1 gads US \$220,-

pusgadam US \$115,-

Citur pasaule 1 gads US \$280,-

pusgadam US \$150,-

Abonenti bez maksas saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus un gada beigās nākamā gada kalendāru.

Pārējiem - 6 "Jauno Laiks" numuri US \$18,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu (rakstot čeku uz "Laiks - Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kuļa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts **Laiks** 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekjošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrusis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas, pagarināšanas un adresu maiņas veic 3–4 nedēļu laikā.

L A S Ī T Ā J U B A L S I S

Mīlie Laika lasītāji!

Ar lielu prieku un interesi lasīju 20. feb. numurā ievietoto Astras Mooras rakstu par Jūliju Plostnieci. Priecājos arī par to, ka tiek pieminēta dziesmu spele „Eslingena“ un „Vēstule no Losas“. Rakstā iznāk, ka esmu vienīgā šo darbu autore. Dziesmu spelei „Eslingenai“ ir trīs galvenie radošie spēki: Alberts Legzdiņš, Andris Ritmaanis un es pati. „Vēstule no Losas“: Andris Ritmanis, Brīgita Ritmane-Jameson un es.

Lolita Ritmane

Nedrīkstam samierināties ar ignoranci!

Televīzijas kompanija NBC kopš 2002. gada Olimpisko spēlu atklāšanas ceremonijas pārraidē Latvijas vienību rādīja katru otro gadu. Šogad, tāpat kā 2000. gadā, NBC latviešu olimpisko vienību nerādīja, bet gan reklāmas. Pēc reklāmām apmēram uz divām sekundēm parādīja Latvijas karognesēju. Nosūtīju e-pasta protesta vēstuli Olimpiskās komitejas priekšsēdim, kā arī mudināju to darīt Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA), ALAs un ALTS pārstāvju. ALAs valdes priekšsēdis to darīja nekavējoties, arī ALTS, bet no PBLA nekādas ziņas nav bijis. Vai PBLA Olimpiskās spēles neinteresē?

Gunārs Zāgars

Vestforda, MAGZagars@AOL.com

Par Rīgas Stradiņa universitātes Absolventu asociācijas starptautisko absolventu direktoru kļuvis dr. Juris Vaters

Rīgas Stradiņa universitātē 2009. gada 9. martā nodibināja sabiedrisku organizāciju – Absolventu asociāciju. Par Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Absolventu asociācijas (AA) starptautisko absolventu direktoru kļuvis dr. habil. med. Juris Vaters (Youri L. Vater). J. Vaters beidzis Rīgas Medicīnas institutu, dzīvo un strādā Sietlā, ASV, un ir Vašingtonas Medicīnas universitātes Anestezioloģijas un sāpju medicīnas asociētais profesors. Viņa kompetencē ir anestezioloģiskā aprūpe aknu transplantācijās un bariatriskā chirurgijā.

RSU AA ir vairāki mērķi: stipendiju fonda izveidošana, Intelīgences akadēmijas izveidošana un medicīnas mūzeja ekspozīcijas zāles izveidošana.

J. Vaters aicina ārzemju RSU absolventus iesaistīties Absolventu asociācijas darbā un nodibināt RSU ārzemju absolventu stipendiju RSU studentiem, jo ekonomiskās krizes dēļ studentiem neklājas viegli. Ir ievadītas sarunas ar sponsoru, kas varētu izveidot pirmo savas kompanijas vārdā nosauktu RSU Absolventu asociācijas stipendiju. Varētu būt gan

privātas stipendijas, gan arī savēktas no ziedojuumiem – ikviens varētu ziedot pat nelielu summu, kaut vai piecus latus, un ziedotāju vārdi tiktu iekļauti sarakstā; tādu stipendiju varētu nosaukt, piemēram, par Paula Stradiņa stipendijs.

Svarīgi izveidot RSU mūzeju, jo patlaban eksponāti ir sakrauti kastēs. Nepieciešams RSU izremontēt telpu, kur šos eksponātus izvietot. Katram RSU studentam jāiepazīstas ar šo mūzeju, lai saprastu RSU vēsturi un medicīnas vēsturi.

Rīgas Stradiņa universitātē mācībspēki aicina braukt uz Rīgu studēt tos, kurius interesē medicīna. Patlaban RSU ārzemju studentu ir 3,32% no kopējā studentu skaita, kas ir labs rādītājs arī pasaules mērogā. Lielākā daļa ārzemju studentu ir no Zviedrijas, Norvēģijas un Vācijas. Studijām RSU ir lielas priekšrocības, un studenti tās novērtē – jau pirmajos kursos viņi aprūpē pacientus (citur Eiropā tas nav atļauts), mācību maksā ir daudz zemākā, un viņus apmāca profesori, nevis profesorū asistenti.

AA Starptautisko absolventu

direktors palīdzēs veicināt starptautisko absolventu un asociācijas sadarbību. RSU starptautisko absolventu nodaļa var kļūt par plašu un ietekmīgu kustību, kas apvienos ārzemju RSU absolventus, ārzemju latviešus, kuri strādā medicīnas laukā, veselības aprūpē un citu nozaru speciālistus. RSU Absolventu asociācijai ir svarīgi veicināt piedeības sajūtu savai universitātei un saglabāt saikni ar to, savukārt absolventiem to saglabāt. Ikiens, kas vēlas aktīvi līdzdarboties izglītības un mūžizglītības veicināšanā, būs laipni gaidīts asociācijā.

Iestāties RSU Absolventu asociācijā var, aizpildot un nosūtot anketu un pārskaitot biedra naudu; sīkāka informācija: <http://rsu.lv/absolventi/pievienojies-un-atbalsti/pievienojies-un-atbalsti> vai: <http://www.rsu.lv/eng/alumni/support-the-university/support-the-university>

Ikiens Rīgas Stradiņa universitātēs (agrāk Rīgas Medicīnas institūta un Latvijas Medicīnas akadēmijas) absolvents, kā arī citi interesenti var sazināties ar Dr. habil. med. Juri Vateru yvater@u.washington.edu vai: [@u.washington.edu">yvater@u.washington.edu](mailto:yvater)

yahoo.com (kabatas tālrunis: 206-335-8693), lai uzzinātu vairāk par sadarbību un iespējam darboties RSU Absolventu asociācijā. Latvijas RSU absolventi un interesenti lūgti sazināties ar RSU absolventu asociāciju; sīkāka informācija

mājaslapā: www.rsu.lv/absolventi. Juris Vaters atgādina, ka šogad 18. septembrī RSU svinēs 60 gadu jubileju, svītības notiks „Arēnā Rīga” un viņš domā, ka vienlaikus varētu notikt absolventu salīdzīgās asociācijas.

Red.

Aicinājums uz Rīgas Stradiņa universitātes Absolventu asociācijas sapulci

Intelīgences akadēmijas ideju – RSU Absolventu asociācijas Stratēģisko attiecību direktore Dace Gardovska;

6. Darbs grupās – vada RSU Absolventu asociācijas izpilddirektore Irīna Kukliča;

7. Saviesīgas sarunas; uzkodas.

Aicinām RSU AA biedrus ārzemju mēs sagatavot biedru kopsapulcei kādu (apmēram 7 minūšu) ziņu, videosveicienu vai informāciju, var lietot arī *Skype*. Sapulces ilgums – apmēram trīs stundas. Ceram, ka atradisit laiku un iespēju piedalities, lai RSU Absolventu asociācijai palīdzētu augt un attīstīties. Lūdzam informēt par ierašanos, lai zinām aptuvenu dalibnieku skaitu.

Darba kārta:

1. Notikumu kopsavilkums – RSU Absolventu asociācijas valdes priekšsēdis Romans Lācis;

2. Atskats uz Gada balva medicīna 2009 pasākumu – RSU Absolventu asociācijas attīstības direktors Dins Šmits;

3. Finanču ziņojums – RSU Absolventu asociācijas finanču direktors Artūrs Veide;

4. Revīzijas komisijas ziņojums – RSU Absolventu asociācijas revīzijas komisijas priekšsēdis Edvīns Platkājīs;

5. Iepazīstināšana ar jaunās

RSU Absolventu asociācijas izpilddirektore Irīna Kukliča

Tālr.: +371 67409266; kabatas tālr.: +371 26107772

e-pasts: Irina.Kuklica@rsu.lv

mājaslapa: www.rsu.lv/absolventi

Koncerts Juŗa Padega piemiņai

Rīgas Latviešu biedrības Lielajā zālē 17. februārī notika Jura Padega piemiņai veltīts koncerts. Dirigenta Andreja Jansona vadībā mūzikēja Latvijas Nacionālās operas kamerorķestrīs un apvienotais koris, kurā kopā saliedējās Nujorkas latviešu koŗa, jauniešu koŗa „Balsis” un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas jauktā kora dziedājums. Mūzikēja arī solisti Laila Liepiņa, Ieva Ezeriņe, Ints Teterovskis un Krišjānis Norvelis. Programmā – komponista Viktora Baštika skaņdarbi.

Attēlā - dzied apvienotais koris un dirigents Andrejs Jansons

Foto: G. Janaitis

• VEICAM MEŽA ĪPAŠUMA APSAIMNIEKOŠANU:

- 1) MEŽA ĪPAŠUMA IZSTRĀDE UN PĀRDOŠANA;
- 2) MEŽA TAKSĀCIJAS IZSTRĀDE;
- 3) MEŽA ĪPAŠUMA VĒRTĒŠANA

• SNIEDZAM JURIDISKOS PAKALPOJUMUS:

- 4) KONSULTĀCIJAS CIVILTIESĪBĀS, TAJĀ SKAITĀ PAR PILNVARAS IZDOŠANU UN PILNVARAS ATSAUKŠANU;
- 5) KONSULTĀCIJAS SAISTĪBĀ AR NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA IEGĀDI UN PĀRDOŠANU;
- 6) PARĀDU PIEDZĪNAS JAUTĀJUMOS;
- 7) NODROŠINĀM PERSONU PĀRSTĀVĪBU VALSTS, PAŠVALDĪBU UN TIESU IESTĀDĒS.

SĪKĀKA INFORMĀCIJA:

ASV-Ivars A.Petrovskis
504 Grand Avenue N.E.
Grand Rapids, MI 49503
Tel:(616)454-8012
FAX:(616)454-8025
Email:latcreun@tds.net

LV-Arnis Zvaigzne
„Lauciņi” Zaubes pagasts,
Cēsu rajons, LV 4113
Tel:(371)29115477
email: arniszv@gmail.com

GĀREZERA 45. GADADIENU GAIDO

Skauti un gaidas Garezerā

*Tur, kur viļņo Gārezers,
Skauti, gaidas teltis cel!*

Šogad, kad Gārezers svinēs 45 gadu jubileju, ir patikami atcerēties visas tās skautu un gaidu nometnes un sarīkojumus, kuŗi ir notikuši Garezerā.

Skautu un gaidu darbs saistīs ar Garezeru jau no pašiem nometnes sākumiem. Latviešu skautu kustība (LSK) un Latviešu gaidu kustība (LGK) ar dalēju iemaksu pajām ir Garezera līdzīga sākums. Skautu un gaidu vadītāji un vadītājas ir darbojušies Garezera vadībā: vad. Voldemārs Klētnieks, Ilmārs Kildišs, Eduards Avots, Richards Rollis, Uģis Grīnbergs, Velta Bērzkalne, Baiba Dumpe, Dace Koplante (Copeland), Ilze Antone un citi.

Garezerā nepārtraukti notikušas skautu un gaidu vienību un novadu nometnes. Pirmā no tām - Dzinteres (2.) gaidu novada un Zemgales (3.) skautu novada nometne *Raiņa nometne* - notika 1965. gada augustā.

Vislielākā nometne Garezerā notika 1967. gadā, tā bija 1. Lielā skautu un gaidu nometne *Tēvzeme* no 26. augusta līdz 3. septembrim, tajā piedalījās 507 skauti un 306 gaidas no ASV, Kanadas, Austrālijas un Vācijas. Nometne atzīmēja latviešu skautu 50 gadu darbības atceri un gaidu 45 gadu darbības atceri.

Vad. V. Treimanis grāmatā „Latviešu skautisma astoņdesmit gadi pasaules tālēs” raksta:

„Cetrdesmit četrus gadus pēc 1.

LATVIESU SKAUTU UN GAIDU NOMETNE
TĒVZEME
1967. G. 26. VIII – 3. IX LATVIESU CENTRA
„GĀREZERS”, THREE RIVERS, MICH., ASV.

Lielās skautu nometnes Mežaparkā, kas nobeidza skautisma dibināšanas laikmetu Latvijā, varēja notikt 1. Lielā nometne *Tēvzeme* latviešu skautiem visā pasaulei. Jatoreiz 1. Lielā nometne Mežaparkā godināja Latvijas skautu 5 darba gadu jubileju, tad 1. Lielā nometne *Tēvzeme* atzīmēja latviešu skautu 50 darba atceri. Kopš latviešu skautu darbības atjaunošanas trimdā 1945. gadā bija jāpait 22 gadiem, līdz latviešu skauti no savām trimdas mītnes zemēm varēja pulcēties vienā kopējā lielā nometnē.”

Skautu nometnes rīkotājs un nometnes priekšnieks bija vad. Fricis Sipols; Mazskautu nometnes priekšnieks vad. Eduards Avots ar 119 mazskautiem un 25 vadītājiem no 11 vienībām ASV un Kanadā; Skautu apakšnometnes priekšnieks vad. Imants Nigals ar 162 skautiem un 25 vadītājiem no 15 vienībām ASV un Kanadā; Dižskautu apakšnometnes priekšnieks vad. Alfrēds Gaujenieks ar 72 dižskautiem un 8 vadītājiem no 8 vienībām ASV un Kanadā; Roveru apakšnometni vadīja vad.

Nometnes vajadzībām tika uzbūvēti speciāli vārti, kuŗi stāv vēl šodien kā Garezera simbols

Ilmārs Kildišs, tajā piedalījās 31 roverei.

Gaidu nometnes rīkotāja un priekšniece bija vad. Morella Vilka.

Guntiņu apakšnometni, kuŗā no ASV piedalījās 65 guntiņas un no Kanadas 22 guntiņas vadīja vad. Ilze Rupnere.

Gaidu nometni vadīja vad. Maija Laivīna ar 76 gaidām no ASV un 55 gaidām no Kanadas. Liegaidau nometni vadīja vad. Lilija Klētniece ar 33 liegaidām no ASV un 14 no Kanadas. No Vācijas un Austrālijas piedalījās 2 vadītājas, kopsummā 56 vadītājas piedalījās nometnē un vadīja programmu un nodarbības.

Nometnes vajadzībām tika uzbūvēti speciāli vārti, kuŗi stāv vēl šodien kā Garezera simbols. Gaidu nometnes *Tēvzeme* priekšniece vad. M. Vilka:

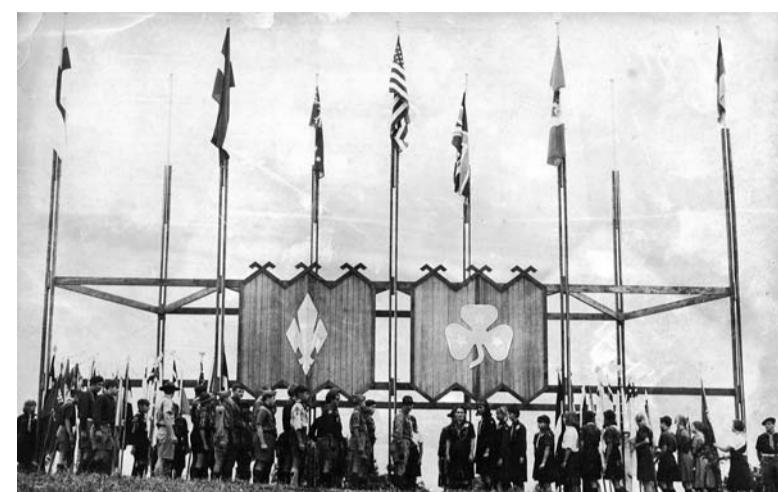
“Sirsniņi sveicu visus jubilejas nometnes *Tēvzeme* dalībniekus Garezerā. Pirmo reizi, pasaules tālēs izklidināti, te kopēju ugunkuru iekurs latviešu gaidas un skauti no Amerikas, Austrālijas, Kanadas un Vācijas. Lai baltās bērzu tāss iedegtās liesmas gaismā atskatāmies uz paveikto darbu 45 gados gaidu kustībā un 50 gadus skautu kustībā. Mūsu nākotnes gaitas lai vada solijuma un likumu noteiktai ceļš un sirdis lai vieno darbs un dziesma tēvzemei un draudzibai.”

Vad. V. Klētnieka, skautu pilnvarnieku padomes priekšsēža, uzruna, nometni atklājot:

“Dainās teikts: „Gauži raud Staburadze/ Miglainā rītiņā; Kad Saulīti ieraudzīja,/ Tad priečīgi pasmaidīja”. Ari mūsu Tēvzemes nometnes atklāšanas rīts ir miglains un daudzi mēs gaidām sauli. Īstenībā šis miglainais rīts ir viszīmīgākais laiks mūsu jubilejai. Iki viens prot nometnot jaukā laikā, bet lietainam laikam vajag rūdīta nometnotāja. Nu varam pārliecināties, vai visi mūsu vidū tādi ir. Latviešu skauti un gaidas jau pie der ziemciešu ciltij. Bija kaļa un juku laiks, kad latviešu zēni sāka skautot. Līdzī ar latviešu gaidām tie darbojās tēvzemē, kopā pārcieta trimdas grūtumus un tagad ir vienīgās no Latvijas jaunatnes organizācijām, kas trimdā spēj

pulcināt astoņus simtus nometnotājus. Lai to spētu, skautu un gaidu likumi jāpādara par dzīves likumiem. Tēvzemes nometne lai mūs iejušmina un norūda diženam darbam

Skautu nometnes nodarbības pārzināja vad. Arvīds Kangars un gaidu nometnes nodarbības vad. Milda Pētersone. Netrūka ne sirojumu, ne šķēršļu gājienu, ne āra rotāļu. Tika būvēti „mērķa tilti”,

Nometnes atklāšana un karogu laukums

Tēvzemes avīzes numuri ar pašu nometnotāju apraksti un zīmējumiem par nometnes dzīvi. Pēdējais piektais numurs iznāca pēc nometnes, tur tika uzskaitīts, ka – pēc nometnes saimnieka kalkulācijām – tika apēsts: 3000 mārciņas kartupeļu, 7600 olas, 5000 kvarti piena, 2600 kukuļi maizes, 6000 paciņas brokastu pārslu, 1500 tomāti, 1000 gurķi, 3500 āboli, 400 mārciņas cepumu, 6500 desīņas un vēl daudz, daudz kā cita! Saimniecēm bija ko strādāt, lai pabarotu un izdalītu pārtiku šādām lielam skaitam gaidu un skautu! Galvenā saimniece guntiņu un mazskautu virtuvē bija Vārsberga kundze ar daudzām palīdzībām. Pārtiku gaidām un skautiem sadalīja Ansis Bērzkalna kungs ar palīgiem.

Pēc 1. Lielās nometnes *Tēvzeme* Garezerā vēl notika daudz nometnu un izbraukumu. 1968.g. augustā

1989.gadā *Saulgrieži* un 1990.g. *Rīta blāzma*.

Garezerā notika arī skautu un gaidu vadītāju sagatavošanas kursi, lai apmācītu jaunos vadītājus. 1969. gadā pirmos kursus Garezerā vadīja vad. Mirdza Grīna, Ginta Sika, Mirdza Paudrupe un Velta Galēna. Kursos piedalījās kursanti no Klīvlandes, Detroitas, Grandrapidiem, Saginavas, Milvokiem un Kalamazū.

Garezerā notika arī vairākas skautu un gaidu konferences. Pirmā notika 1967. gada 9. aprīlī, un to ievadīja bijušais skautu vadītājs māc. Vīlis Vārsbergs. Konferencē pārrunāja vasara paredzēto 1. Lielo nometni *Tēvzeme*.

Pēc tam konference notika 2003. gada oktobrī un atkal 2007. gada oktobrī.

2003. gada konferencē bija pārstāvēti vadītāji no visām trim LSK un LGK jendām - ASV,

Konference, 2003. gads

Ziema nometne

galdi, krēsls, vārti. Netrūka ne pelēdēšanas lielajā nometnes ezerā, ne sporta nodarbību, ne naktis rotāļu. Nometnes laikā iznāca četri

Kanadas un Austrālijas, kā arī no Latvijas Skautu priekšnieks vad. Andris Matisons. No Austrālijas bija ieradušies skautu pārstāvis vad. Henrichs Paceris un gaidu pārstāve vad. Rasma Celma.

2007. gada konference bija veltīta jaunatklātam mūzejam, kuru visi vadītāji varēja apskatīt. Konferences darba gaitā mūzejā tika ievieota plāksne ar ziedotāju vārdiem. Plāksni pie sienas pielika ilggadīgais mūzeja pārzinis vad. Richards Rollis.

Nu jau vairāk nekā 25 gadus katra gada pirmās februāra nedēļas nogale Garezerā notiek ziemas nometnes. Tur sabrauc skauti un gaidas no Čikāgas, Kalamazū, Detroitas un Klīvlandes skautu un gaidu vienībām.

LSK un LGK ir pateicīgas Garezerā vadībai par nepārtraukto atbalstu un sadarbību skautu un gaidu latvisķas audzināšanas laukā un cer ka tā turpināsies arī nākotnē.

Vad. Maija un
Jānis Šķinki

LAIKA LASĀM VIELA

Kafijpupa

Tālivaldis Dangavs

Plinsavas tilts. Tilts, kas savieno Nekāras pārdalito Eslingenās pilsētu. Ejot tam pāri, ogreniešiem nāca prātā straujā Ogre, gaujeniešiem – Gauja. Tišām vai netišām no kādas rokas šad tad iekrita Nekārā dažs zieds, varbūt lai nestu sveicienus mīlajai vai mīlajam nezināmā tālumā - uz komūnistu novākoto Latviju, uz kļusētājas debess vai neizdibināmās Sibirijas plašumiem.

Dažu soļiem bija svina svars no pārmērīga grūtuma bēgla dvēselē, citiem – aušīgs viegums, it kā gājējs zagtos klāt kādu pakutināt.

Tāds pakutinātājs bija arī stāsts, ka viendien uz Plinsavas tilta pagābusi sieviete – 60 gadīga vācu jaunava. Kad Gertrūde atguvusi samanu slimnīcā, stāstījusi, ka uz tilta šī saodus labas pupiņu kafijas smaržu. No lielā pārdzīvojuma sirdij piemeties lēcējs, un tumšs sagriezies ap acīm.

„Kuram gan tas neatgaditos?” nodomājuši ārsti. „Jo saost pupiņu kafiju tūdaļ pēc kaŗa līdzinātos Lurdas brīnumam.”

Bet kā uz tilta allaž vēji vējo vai vismaz vēsmas pavēdiņa, tā arī tur nekad neapsika baumas, kurās pārīgājēji iznēsāja tālāk jau kā svarīgas vēstis. Un tāda ziņa arī bija, ka nesen – vakar vai aizvakar – ārzemnieks zaļā jakā izdāvājis uz tilta kafiju, iesaiņotu tādos papīrišos, kādos agrāk pārdoti galvas sāpju pulveři. Taču kafija bijusi tik vērtīga, ka no pulverīša pieticis visai dzimtai.

Tik vērtīgs cilvēks jādabū rokā! Tāda vēlēšanās žagu nerimtībā bikstīja ne vienu vien eslingiešu ģimeni. Un lai tas piepildītos, sāka gatavoties.

Katrā ģimenē labi zināms, kurš tās loceklis vislabāk redz vai dzird. Diemžēl to pašu nevar teikt par tausti un osmu, jo to izdibināšana parasti atstāta novārtā. Un tagad osma bija tik svarīga!

„Man ir deguns!” ne jau viena vien namamāte atzinās, pamato-damās uz to, ka pa kaŗa laiku šī vienmēr *saodusi*, kur pārīdors aknu desas, ķīmenīmaizītes vai margarīnu. Bet šāda veida osma, tāpat kā nojautas, iederas metafizikā, kas stipri zaudējusi savu lietderību pēckāja reālītātēs.

Nekā darit: jāķeras pie pārbau-dēm! Jāizdibina, kam ģimenē vissmalkākā osma.

Pārbaudāmajam aizsēja acis kā vistiņās, ar vati aizbāza nāsis... Tad veda pie komisijas, kuŗā prezidēja vectētiņš, tēvocis, mājas draugs vai cita kāda cienījama persona ģimenē. Labu brīdi ie-piekš viens komisijas loceklis attālinājās nezināmā virzienā, turēdam rukā pūdētu sieru, kiploku, naftalinu, baldriānu, si-nepes vai citu kādu smakotāju. Nu komisijas priekšsēža pirksti devās pie pārbaudāmā deguna un izrāva no nāsim vīkšķus. Kandidāts nošācās vien, noplātīja rokas sev priekšā kā vabole ragus un sāka ostīt ejamo virzienu.

Tik rūpīgi izmeklētie ošnas tad nu devās uz tiltu likt lietā savas spējas. Staigāja rokām uz muguras, saliekta kā pusmēness

hiperbola vai parabola. Un to prasīja lietderība, jo, turot ķermenī taisni kā sveci, osmas horizonts bija gluži šaurs.

Bet deguns gaisā kā visstulbākā augstprātībā.

Ar tā saceltajiem snuķiem meistarōšas ātri sazīmēja viens otru un iesvila skaudībā. Gaŗām ejot svētās dusmās pagrūda sāncensi vai uzmina tam uz kājas, aizsteidzās priekšā un samaitāja gaisu, lai sekotājs nevarētu saost kafiju.

Līdzko parādījās gājējs, kam mugurā zaļa jaka, ošņas tūdāl šķērsoja tiltu no vienas malas taisni uz otru. Satiksmē radās traucējumi; braucēji kliedza, lamājās, vīstīja dūres. Lai to no-vērstu, Pilsētas valde norīkoja policistus. Tie rūpējās, ka gājēji pāri tiltam dotos zināmā ātrumā un kārtībā.

Laimīgi nu bija tie ošņas, kuŗi varēja sadabūt kādu vecu, kādu mazu vai kādu slimu, - kādu tādu, kam visi likumi atļauj tipināt. Ar mazu pie rokas, ar vecu vai slimu aiz padusēm ošņas vismaz pieckārtīgi varēja nobremzēt savu ātrumu uz tilta un tā iegūt lielas priekšrocības pie-nākuma veikšanā. Sie arī bija pirmie, kas ieguva kafiju, sasvērtu 100 g maisinoj.

Tavi svētki! Un tādu nodzeršanos! Tādu izplāpāšanos ar uz-lūgtajiem! Bet – diemžēl – par to arī bija jāšķīras no 50 reichs-markām par 100 gramiem, vai, vai!

Ja agrāk eslingieši brīvajos brī-tiņos labprāt uzķāpa vinkalnā, nokāpa kādā pagrabiņā, kur lēta mosta, pastaigājās Burga tuvumā vai paklausījās Vāgnera „Dziesmā Vakarzaigznei”, ko, saulei rietot, it kā tikai savai sievai izbijušā balsī uzdziedāja kāds pensionēts operas korā mākslinieks, nu šīs vietas tos piepeši vairs nevilināja. Aprima arī „Dziesma vakarzaigznei”. Sirmais dziedātājs da-

žas dienas domīgs braucīja bārdu,

un gāja talkā vīram kafijas saošišanā.

Bet vīrs tikai murmināt:

„Süß wie die Liebe, süß...”

Doroteja viņu izrāva kā no sapņa, pavilkdamā sānis.

„Neelpo! Neelpo!” viņa brīdi-nāja. „Brauc mēslu vedējs ar mucu.”

Satraukumā Hermanna acīm li-kās, it kā muca piepeši sāktu sadalīties pa dēlišiem – šķirstītos tādi kā saplākšņi kubistu mākslā, viņš pabēga nomālus un sāka klepot.

„Būs atkal aizdusa,” bēdājās dzīvesbiedre.

Neatbildējis, Hermans steidzās tikai tālāk gar upmalu, tad ap-stājās un sāka vēdināt plaušas.

Nelaimīga, ka nevar aptecēt savu mākslinieku, Doroteja sāka viņu vedināt uz māju, kārdi-nādamā:

„Es tev uzcepšu oliņu, lai speciņi atgriežas.”

Gara acīm saredzēdams olu, kas čurkst uz pannas, Hermans arī ļāvās vesties uz māju. Nonācis tur, viņš ar akmens smagumu iekrita mīkstā krēslā, teātrāli sakēra galvu un sāka zūdīties par dzīvi. Turpretim večīņa Doroteja ar peles žiglumu šaudījās pa virtuvi un drīz vien nolika vēršaci mākslinieka priekšā.

Bet kas ir labam ēdējam viena pati oliņa? Smilšu grauda iekri-šana spainī, ne vairāk. Un kāpēc, tikko ola nozuda no šķīvja, Hēr-mans atsāka zūdīšanos, kāpinā-dams to līdz raudulībai, kad no viena vai otra kaimiņa virtuves atzagās kafijas smarža. Zūdišanās izbeidzās astmas lēkmē. Tai pārstājoties, Doroteja palika spil-venu zem mākslinieka pakauša, pagaidīja, kamēr slimnieks ie-mieg, tad sagrabināja žūksnīti reichsmarku un devās uz Plinsla-vas tiltu.

Meklēja večīņa, meklēja daudzi citi, arī policisti, taču no paša

Knuts Skujenieks

Paldies visai pasaulei

paldies par to ka es šai laikā dzimis
paldies par sēklu kas man dota sēt
paldies par to ka man ir divas rokas
un pasaule ko tajās paturēt

paldies par to ka man ir rūgta mēle
no kuŗas vārds un nevis sīrups list
paldies par to ka saprot tas kam vajag
un tas kas negrib mani neatzīst

paldies par to ka man ir brīva griba
ka nešķielēt un svešu nenoģist
paldies par to ka apkārt tik daudz dubļu
ko visu mūžu brienot neizbirst

paldies par to paldies par to un vēlreiz
par dzīvotbrīdi kas nav pamests dīks
paldies par to ka elpojošs vai miris
es esmu vārds
un vārds ir nemirstīgs

1968

(No krājuma „Sēkla sniegā”)

pārdevēja ne vēsts. Tikai smaka – kafijas aromāts un – baumas. Un viena no tām pavisam nelāga: spekulants esot sācis pārdot jau reiz dzertas kafijas biezumus.

Beidzot baumu jūras virspusē uznira tāds Burbuļskis zaļā vēja jakā, kuŗas iekšpusē karājās kafijas maisini kā sīkspārnī pie sijas, Boļeslavs Burbuļskis – sava veida tautību apvienība, kur vidū starp poļu un krievu pusi atradās arī latvieša druska, saspista kā plekste, protams.

„Was bist du, Kerl?” taujāja policisti.

Burbuļskis klusēja: uzdoties par latvieti, pie kuru nometnes viņš piedereja, bija riskanti. Latvieši nostāsies vāciešu pusē. Uzdoties par krievu? Var izdot Jezupam. Lūk, poli ir cietuši no vāciešiem.

Viņš atbildēja:
Pole.

Ar Doroteju kā liecinieci tiesā uzstājās pat Hermans, pieprā-sīdams sāpju naudu par iegūto aizdusu un zaudēto balsi. Tiesas

materiālus nosūtīja amerikā-niem, kuŗu virtuvē Burbuļskis bija strādājis, rūpīgi krājis kafijas biezumus, tos sasmarži-nādams ar pazagto svaigo kafiju. Padotibas kārtībā iedami, tiesas akti nonāca Vašingtonā un Kongresā. Pēc debatēm sagādes komisijas priekšsēdim bija jānosvītro dažas nulles no iepērkamās kafijas tonnāžas.

Tas bija boksa čempiona zvēliens pa krūtīm ASV galvenajai kafijas apgādniecībai Brazilijai. Tā sagrījotās, jo uz kafijas ražas gaidāmo noīetu tika celtas gan pilis, gan būdiņas, taisīti veikali, saņemti aizdevumi... Un plan-tāciju tumšās meitenes jo plaši atvēra mīlestības vārtus saviem iecerētiem. Klūdami par bez-darbniekiem, līgavaini pameta savas mulatu meitenes stāvokli un aizlaidās lapās, lai kādā vietā tādi salasītos vienkopus un vīstītu dūres pret ASV, apgānītu ar verdošām īamām to imperiālismu.

1946./64.

KURSAS
VASARAS VIDUSSKOLA
www.kursa.org

Vašingtonas pavalsts meža ielokā gaida jauniešus no **4. jūlija līdz 7. augustam** – mācības latviskā vidē, sporta un vakara nodarbības, rokdarbi un ekskursijas sagādās

vienreizēju piedzīvojumu! **Sveiks, sveiks, sveiks Kursā!**

Visus, kuŗiem ir interese, lūdzu rakstīt vai zvanīt prāv. Dāvīm Kanēpam:

tālr.: 310-621-9572; e-pasts: davis_kaneps@verizon.net

vai: 611 Pruitt Drive
Redondo Beach, CA 90278

MĀRIS BRANCIS IZSTĀŽU ZĀLĒS

Mūžīgo pamatvērtību apliecinātājs Edvards Grūbe

Izstāžu zālē „Arsenāls” skatāma gleznotāja Edvarda Grūbes darbu izstāde ar ļoti vienkāršu nosaukumu – „Gleznas”. Tā pielägota mākslinieka 75 gadu jubilejai, kas gan svinama vēlāk, tikai šā gada 3.novembrī. Darbi izkārtoti, sniedzot plašu jubilāra dailrades retrospekciju laikā no 1963. gada līdz mūsdienām, pašas jauņākas gleznas tapušas vēl šajā gadā. Vienlaikus apgādā „Neputns” iznācis arī biezš, bagātīgi ilustrēts albums, par ko mākslinieks ir īpaši lepns.

Izstādes anotācijā gleznotāja Inta Celmiņa par sava vīra Edvarda Grūbes jubilejas skati izsakās šādi:

„Personālizstāde ir gleznotāja svētki, tā noslēdz gandrīz 50 gadu darba posmu, ļaujot pašam sevi analizēt. /.../ Neviena no Edvarda Grūbes jaunībā aistrātām pamatvērtībām nav zudusi, varbūt kļuvusi dzīlāka, smagāka un nekas daudz nemainās viņu darbu tēmās un to kompozīcione-

1963.-1964. gada visai reālistiskajos un dabai tuvos portretos. 60.gadu beigās top viņa pirmie mātes un bērni, un maizes gleznojumi, kuros krāsa gūst pārsvaru pār reālistiski precīzu zīmējumu, un pār stāstījumu, sižetu. Krāsa atveido telpu, gaismu. Krāsa ir mīlestība pret dzīvi un cilvēku, jā, arī tautu, kurās dzīves pamatvērtības koncentrējas mātē un maizes klaipā. 1969. gadā gleznotā brūnā rudzu maize nolikta uz baltas drānas, uzsverot gan tautas ētisko attieksmi pret darbu, gan parādot maizi kā simbolu. Ne ar ko citu mākslinieks neatklāj maizes nozīmi, vienīgi ar krāsu, bet skatītājam ir skaidrs, ko gleznotājs ar to domājis. Sevišķi būtiskas šīs gleznas bija padomju laikā. Izstāžu apmeklētāji vēldzējās Edvarda Grūbes latviscumā un garīgi stiprinājās. Blakus Jūlijam Viļumainim viņu uzskatīja par tautas garam un dvēselei vistuvāko mākslinieku, kuš skaidri pasaka savu attiek-

Anita Jansone-Zirnīte pasniedz Eduardam Grūbem dāvanu - platu otu

Edvards Grūbe. Klusā daba

nālā risinājumā, tikai pieaug meistarība un mīlestība uz krāsas neierobežotām iespējām.”

Precīzāk un skaidrāk diez vai var pateikt. Gleznotājs visu mūžu ir gleznojis vienu un to pašu – sievieti – māti, bērnu, maizi, durvis vai logu un klusās dabas. Bez šaubām, ir arī bijušas citas, kā latviešu strēlnieki, tomēr arvien viņš atgriezies pie mātes ar bērnu, pavērta loga vai durvīm, caur kuŗām redzama plašā pasaule, vijoles lauskām, kas vēsta par pagātni, par pagājušo laiku, arī krēslus un lelles. Edvards Grūbe nesvaidās maldos – ko reiz sapratis, izjutis, tas uz visiem laikiem pārtop krāsās.

Meistaram kopš jaunības pati būtiskākā ir krāsa. To varam jaust jau pašos agrinākajos darbos –

smi pret vērtībām, par kuŗām skāli nerunāja, bet ikviens juta, sirds zināja.

Šajā pašā laikā top pirmie strēlniekiem veltītie darbi, kas kulmināciju sasniedz triptichā „Zem karoga” (1975). Tie stāsta par cilvēku, par tautas vienību – nekas neliecina, ka mūsu vīri cīnītos tikai par padomju varu, kā to komunistu valdīšanas laikos prasija ik brīdi apliecināt. Glezna ir stāsts par tragediju, ko piedzīvoja strēlki un žēlsirdīgās māsas, par kaŗu, kas rada varoņus, par nāves tuvumu. Bet arī te visprecīzāk visu pasaka krāsa.

20. gadsimta 70. gadi Edvarda Grūbes dailradē ir paši būtiskākie. Šajā laikā viņš vispirms pats sev un sabiedrībai, izstāžu apmeklētājiem pierādīja, ka glez-

niecības būtību izsaka krāsa, to tonālās attiecības, laukumu ritmi. Gleznās „Zemeņu lauks”(1971), „Logs”(1971, 1977), „Noskaņa” (1976) nekā cita nav – tikai horizontāli un vertikāli krāsu laukumi, kuŗos var sazīmēt caur logu vai durvīm skatītu pasauli, precīzāk – telpu. Tajā neieraudzīsim ne krūmus un kokus, ne kalnus vai lejas, ir tikai bezgalīgs plāsums. Var jau būt, ka var samanīt tuvību Markam Rotko, taču visticamāk pie šādas gleznas uzbūves ar platām krāsu slejām meistars nonācis pats – atšķirībā no Amerikā slavenā daugavpilieša latviešu māksliniekam Daugavas krastos, lai cik tuvu viņš nonāktu abstrakcijai, tomēr ir svarīga reālitāte, no kurienes viņš pats nācis, kuŗā dzīvo un kuŗās gaisu elpo. Kosmopolitisms jubilāram, kā man šķiet, ir svešs – viņš ik darbā apliecina savu piederību latviešu tautai.

Šajos pašos iepriekšējās tūkstošgades pēdējos 70. gados Edvards Grūbe gleznoja arī māti ar bērnu uz patumša fona, var teikt, viņiem fonā ir kāda nekonkretizēta telpa. Ne vienā, ne otrā nesazīmēsim pazīstamus vaibstus, tikai siluetus, krāslaukumus.

Mēs it kā ielūkojamies krēslainā istabā, kurā sēž jauna māmiņa un aijā savu pirmsdzimto atvasīti. Gleznotāja interpretācijā viņa kļūst par tautas pastāvēšanas garantu, par simbolu mīlestībai – dzīvības pamatu pamatam.

Perioda beigās iezīmējas nākamā svarīgā pazīme Edvarda Grūbes glezniecībā – otas kustība pāri audeklam, atainojot sēnes kātiņu vai kādu fona priekšmetu. Nākošajā desmitgadē ota ar krāsu uzreiz iezīmē priekšmetu aprises, nerūpējoties par precīzitati. Lieta, ko meistars attēlo, pārtop par krāslaukumu. Arvien nozīmīgāku vietu iepriekšējās faktūra, kas palīdz iegūt jaunas vizuālas dimensijas, papildus gaismēnu efektus.

Vēlreiz jāatgādina Intas Celmiņas paustais, ka Edvards Grūbe nepārtraukti atgriežas pie vienām un tām pašām tēmām, taču kompozīcija, krāsu izmantojums, otas kustības ar gadiem iegūst drāmatisku dzīlumu.

Māksliniekam pat vairs nav nepieciešams konkretizēt, ko tieši viņš išti glezno. Tā vietā visu pasaka krāsa. No kontemplatīvā vērojuma, no iekšēja miera un apcerīguma ar gadiem nekas pāri

nepaliekt. Sarkanā, melnā un baltā kontrasti akcentē kustību, spēku, trauksmi, iekšēju enerģiju un līdz galējībai saspilētu dramatismu. Viņš glezna ieliek savu satraukumu, bažas, nervozitāti, viņa nervu gali ir uzasināti kā visasākie dunči. Edvards Grūbe nevēro dzīvi no malas, viņš ir tajā iekšā bez atlikuma, nežēlojot vai nesaudzējot sevi. Meistars glezno cilvēka, tautas eksistences traģismu, dzīves cīņas drāmatismu. Skaistais nav viņa darbu estētiskais ekvivalenti, bet gan kustība, trauksme, iekšēja aktivitāte, drīzāk sāpe, nevis bauda.

Visapbrīnojamākais ir tas, ka gadi nevis nomierina Edvardu Grūbi, kā tas parasti notiek, bet tiesī otrādi – meistarība un iekšējā gudrība saasina dzīves uztvari, līdz ar to viņš redz dzīlāk un aptverošāk. Dzīves pieredze glezno nenovēršamo, tik nekad vārdos to nepasaka, tikai krāsās par to vēsta, liek nojaust un atcerēties.

„Ja gleznas saturu var uzzīmēt, aprakstīt vai izstāstīt, nav jāglezno”, saka jubilārs. Edvards Grūbe joprojām glezno, joprojām ir radošs.

Māris Brancis

Zāle izstādes atklašanā

Window on Eurasia: Russians Ready for a ‘Softer’ and ‘More Civilized’ Iron Curtain, Levada Center Expert Says

Pols Goubls (Paul Goble)

Vienna,
February 25
– Russians,
as a result of
their history
and actions
connected
with the
rule of
Vladimir

Putin over the last decade,
increasingly believe that their
country must follow a “special”
path, one that sets the stage for
dividing it and them from the
rest of the world by “a softer and
more civilized” Iron Curtain,
according to a leading Moscow
sociologist.

That is just one of the many
observations and conclusions
that Boris Dubin, head of the
social-political research
department of the Levada
Analytic Center, offers in a
January report on “The Character
of Mass Support of the Existing
Regime” that has now been
posted on the Internet (www.levada.ru/press/2010022406.html).

Dubin, who has long enjoyed
the reputation as one of the most
thoughtful Russian specialists on

the use of polling data, begins by
pointing out four specific features
of present-day social life in
Russia: First, the sense of a lack
of any alternative for the country’s
development, a sense cultivated
by the regime in order to keep
itself in power.

Second, a general inclination
among the population for
adaptation, for “the support of
the status quo today in order that
tomorrow will not become
worse.” Third, “the fragmentation
or atomization of social and
political life, a trend in which
people operate in distinct
segments rather than as part of
the whole.”

And fourth, “a more or less
universal imitation” of all things.
Dubin argues that “the best
illustration of the imitative
character of the regime is the
present so-called tandem. Instead
of differentiation, there is
duplication,” thus giving the
country “powers that be without
representation” or politics,
“without responsibility,” and
“without effectiveness.”

Those characteristics of the
population, the Moscow analyst
continues, help to explain why
people have highly negative
assessments of almost all the

actions of the powers that be,
“except regarding the status of
Russia in foreign affairs,” but
nonetheless continue to provide
it with what he calls “passive
support.”

“In such circumstances,” Dubin
goes on, “it is understandable, is
supported and flourishes the
idea of ‘a special path’ of
development of Russia, the idea
of a ‘special’ (sovereign) Russian
democracy and so on.” And that
“in fact” means “a return to a
more civilized and 21st century
spirit variant of the Iron Curtain.”

“What is important in this
‘specialness?’” the sociologist
asks rhetorically. First of all, he
says, it means being “excluded
from having to follow general
rules.” In addition, it means
“exceptional” or special. Second,
he continues, it means that the
population, “oriented as it is to
adaptation and stability,” is
obsessed with catastrophes and
feels Russia has “relative
stability.”

And third, this “specialness” is
reflected in terms like “special
status,” “special order,” and
“special department,” all of which
are “an extremely characteristic
part of the Russian powers that
be,” their desire for taking

decisions and actions outside of
public view and beyond the reach
of any “other forces, which might
represent competitors.”

All this helps to explain the
attitudes of the mass public in
Russia, Dubin says. “It is
customary to speak about the
massive or very broad trust in
the first people of the state or
trust in the powers that be.” But
in fact, one can easily show that
there is no basis to speak about
trust on the powers that be of
any normal kind.

What is involved, Dubin says,
is “a completely different” kind
of public consciousness: it is
rather “the transfer of trust by
the majority” to the initiatives of
those of higher rank. What is
involved is not trust in the usual
sense, Dubin says, but rather an
indication of “the level of
correspondence” between the
individual and the leader’s
behavior.

Where the figures of “trust”
are at 70 percent or higher in the
Russian case, this is an indication
not so much of support but
rather of an attitude captured by
the notion that “yes, such a model
of power is customary with us.
It’s normal, and we do not have
any pretensions to it in this

sense.”

Another aspect of this
situation, Dubin says, is
“comparatively new.” It is a sense
that the powers that be, at least in
the Putin years, isn’t trying to
affect them but rather leaving
them alone. That is rare for
Russian political life, and it is
something that many in Russia
find more than acceptable, even
if the powers that be are pursuing
their own goals.

More generally, such feelings
reflect a desire to avoid
responsibility for anything in the
present and a desire to flee into
the past or think only about
some distant future in which
those now involved will not have
to make any sacrifice. That
reflects a very unusual under-
standing of freedom: “I am free
to the extent that I am not
responsible for anything.”

And that in turn is a product of
the relative poverty of the Russian
population and of its lack of
social ties and social trust. There
are exceptions within the Russian
population, Dubin acknowledges,
but this pattern however
dysfunctional it may be in many
respects is fully capable of being
sustained for a long time, if no
one challenges it.

Sarmīte Ēlerte Čikāgā

Foto: Kristīne Laimīna

Tautas Frontes informācijas,
vēlāk Augstākās Padomes preses
centru.

1991. g. piedalījusies laikraksta
Diena dibināšanā, kurū viņa,
būdama redaktore, vadījusi līdz
2009. gadam. 2007. gada rudenī
Sarmīte ierosināja un kopā ar
Sandru Kalnieti noorganizēja tā
sauktu „Lietussargu revolūciju”,
kušas dalībnieki pie Saeimas
nama protestēja pret vadošās
koalīcijas mēģinājumu sagraut
tiesisku valsti.

Kopš aiziešanas no *Dienas*
veidojusi neformālas politisku pār-
runu kopas par daudziem aktuā-
liem jautājumiem, ieskaitot part-
iju apvienošanos vēlēšanām zem
„Vienotības” saukļa. Sarmīte ir

apbalvota ar Triju Zvaigžņu un
Norvēģijas Sv. Olava ordeni par
nopelnītiem Latvijas neatkarības
stiprināšanā.

Lai apgaismotu laika, cilvēku
un notikumu kopsakarību, Sar-
mīte savā runā iespaidīgi lietoja
dažus vienkāršus jēdzienu. Pirmais
 bija vārds *Stāsts*. Šādi
lietots, *Stāsts* izskaidro notikumus,
atmiņas, sakārto pagātni,
lauj saprast nacionālo identitāti.
Stāsts visiem ir vieta un nozīmība.

Lielais Stāsts, stiprais Stāsts bija
viņas nosaukumi stāstijumam par
Atmodu, par cīnu, lai atgūtu
neatkarību. Viņas, dalībnieces,
ieskatā tas ir stāsts par latviešu
tautas atmošanos un cīnu, ko
uzvarējām savā sajūsmā, spēkā un

ticībā, par spīti Gorbačovam un
prezidentam Bušam, vecākajam.

Klausītāji vēlējās uzzināt, kas
pašreiz jādara, ko darīs partijas,
kas pirms vēlēšanām apvieno-
sies? Runātāja atbildes nedeva,
aizrādot, ka „Vienotības“ dibinā-
šanas sapulce būs tikai 6. martā.

Vai klausoties par Ilvesu un
Meri darbu Igaunijā, pārcilājām
Latvijas vadošo politiku vārdus,
savās domās meklējot, kur ir
mūsu valstsvīri?

Jā, runātāja minēja bijušos
valstvīrus, kas stāvējuši pie
Latvijas šūpuļa: Čaksti un Meier-
ovicu. Dīvaina liekas acīmredza-
mā baidīšanās pieminēt arī Kārli
Ulmani...

O. Cakars

Latviešiem nepieciešama vienotība

Sarmītes Ēlertes runa latviešu centros ASV – Čikāgā, Milvokos, Mineapolē un Sietlā (no 19. līdz 23. februārim)

Pirms divdesmit viena gada,
kad līdzīgi uzrunāju latviešus
ASV pilsētās, man bija ļoti
vienkāršs un stiprs stāsts. Mans
stāsts bija par to, ka Latvija drīz
būs brīva. Ka latvieši grib atpakaļ
savu brīvību, ka Tautas frontei ir
skaidrs plāns, kā to panākt un ka
Padomju Savienība ir tik vāja, ka
drīz sabruks. Toreiz es biju arī
Vašingtonā Valsts departamentā
un tikos ar Paulu Goublu, un ari
viņam stāstīju savu stipro stāstu.
Sarunas beigās viņš paliecās man
pretī un teica, tas viiss ir jauki un
interesanti, ko jūs stāstāt, bet
Padomju Savienība ir ļoti stipra
un nekad nesabruks. Tas bija
1989. gada janvāri. Vēlāk, tie-

koties ar Goublu, esam vairakkārt
to smejoties atcerējušies. Pusotru
gadu vēlāk 4. maijā Latvija paslu-
dināja savu neatkarību, un divar-
pus gadus vēlāk PSRS sabruka.

Es nebiju gaišreģē, es tikai biju
tikai viena no daudzām mazām
mutēm, kas ar lielu pārliecību
stāstīja savu mazo daļu no lielā,
stiprā stāsta.

Sogad 4. maijā mēs svinēsim
neatkarības atjaunošanas dienas
20. gadus. Un mums ir vērts ar
lepnumu atcerēties, uz kādu vē-
turisku varoņdarbu ir bijusi
spējīga mūsu tauta. Toreiz Baltijas
brīvība nemaz nebija pašsaprot-
mība. Jā, Padomju Savienība bija
dzīļa ekonomikas krīzē, un

noturēt savu ietekmi aukstā kaŗa
spēku balansā PSRS vairs nespēj-
a. Gorbačovs gribēja reformēt
valsti, tam vajadzēja Rietumu
atbalstu. Tādēļ viņš piekrita
Vācijas apvienošanai un tāpēc
Āfāja Austrumeiropai iet, cerot to
saglabāt kā neutrālu sociāl-
demokratu pārvaldītu reģionu.

Protams, austrumeiropieši pie
pirmās izdevibas, atpakaļ neskaito-
tiesības ātri ātri devās uz NATO.
Ar Baltiju bija sarežģītā. Ameri-
kāni baidījās, ka baltiešu aizie-
šana apdraudēs Gorbačova pozī-
cijas, tātad visas pārmaiņas un
aukstā kaŗa beigas.

Tādēļ tikai un vienīgi tautas
pilsoniskais ideālisms, liela skaid-

riba par mērķi, pašaizliedzīga
sadarbošanās tā vārdā, tātad
piederība vienam skaidram stā-
stam – ka latviešiem ir tiesības uz
savu brīvo, eiropisko un demo-
kratisko valsti, izmainīja vēstures
gaitu.

Es jau vairākkārt pieminēju
vārdu stāsts. Ir arī svešvārds, lai
to apzīmētu – narratīvs. Tas šai
gadījumā ir lielais tautas stāsts,
kas izskaidro notikušo, sakārto
atmiņas un notikumus, izskaidro
cēloņsakarības. Juris Rubenis
reiz teica: cilvēks ir tas, kā viņš
sakārto savu pagātni.

Šāds stāsts balstās nacionālajā
identitātē, skaidro šo identitāti,
bet skaidrodams to arī maina un

veido.

Tā, lūk, arī ir mana šodienas
tema – kas notiek ar Latvijas
stāstu, vai tas skan? Un vai nebūtu
īstais laiks domāt, kādu stāstu
būtu vērts stāstīt.

Mums ir bijuši daudzi stipri
stāsti, nu piemēram, 20. gados,
kad Čakste un Meierovics
klauvēja pie lielvalstu durvīm un
prasīja Latvijas atzišanu – bija
stiprais stāsts par to, ka latviešiem
ir savas atšķirīgas valoda un
kultūra, tātad arī tiesības uz savu
valsti. Tas bija arguments, lai
pārliecinātu pāriniekus, bet vien-
laikus arī motīvēja latviešus
biedroties un attīstīt savu kultūru,
(Turpinājums 8.lpp.)

Latviešiem nepieciešama vienotība

*Sarmites Īlertes runa latviešu centros ASV – Čikāgā, Milvokos, Mineapolē un Sietlā
(no 19. līdz 23. februārim)*

(Turpināts no 7. lpp.)

veidot organizācijas un vākt latviešus mājās pēc Pirmā pasaules kara. Beigu beigās tas spied apsaules varenos rēķināties ar mazo tautu. Lūk, tas ir piemērs tam, ko es saucu par Stāstu, tas ir vienkārši izstāstāms, tajā ir ieverta ļoti liela enerģija un tajā ir vieta katram tautas pārstāvim. Un katrs no tā var attīstīt savu mazo stāstu.

Bija trimdas stāsts – par brīvo Latviju, kas jāuzturt rietumos, ja jau tā ir atņemta dzimtenē, par to, ka tā reiz būs vajadzīga, kad Latvija reiz atkal būs brīva.

Latviešiem padomijā savukārt bija siks stiprais stāsts par savu brīvo valsti, kas mums kādreiz bija. Mēs varējām šai stāstā spītīgi atspēties, lai pastāvētu pret pārkrievōšanu.

Deviņdesmito gadu stiprais stāsts bija – mums jātiekt NATO un ES, tikai tas garantē iespēju Latvijai ilglīcīgi pastāvēt. Stāsts par noenkušanos rietumu pasaulei beidzās 2004. gadā. Līdz tam patiesībā sniedzās LTF laikā noteiktas vērtību vektors.

Pēc tam mēs balsojām par labklājību, bet labklājība, kā zināms, ātri nāk un ātri zūd. Un nekāda ipaša stāsta tur nebija.

Tieši krize nežēligi tieši atklāja, to, ka mums nav lielā stāsta, kas saliedē, apvieno, rāda virzību.

Krise Latvijā ir lielais atjēgšanās laiks. Tā spiež nopietni analizēt, kā tas varēja notikt, ka mēs esam krizē viissmagāk cietusi Eiropas valsts. Tas ir krizes pozitīvais devums. Un tieši krize, vismaz man, lika domāt par to nākamo stipro stāstu.

Jau pirms globālā krize pārvēlā pasaulei, Latvijas tautsaimniecība bija nestabila un ievainojama.

Es tagad keršos pie, manuprāt, zīmīgas faktu virknes, es atvainojos tiem, kam tas jau zināms un arī par to, ka būs drusku gaļaicīgi.

Pēc 2004. gada Latvija būtībā peldējās naudas straumē – līdz 2007. gadam, triju gadu laikā buķēta izdevumu daļa dubultojās. No 2004. līdz 2007. gadam kopprodukts auga par 10% gadā. Tajā pašā laikā valdība turpināja aizņemties naudu un leja eļļu ekonomikas pārkāšanas ugnī. Kreditu plūsma koncentrējās tirdzniecībā un nekustamā ipašuma spekulācijās, jo deva ātru un lielu peļņu. Algas auga par 30%-50%, bet darba ražīgums palika viens no zemākajiem Eiropā. Auga pieprasījums pēc importa precēm un to apmaksāja ārzemju banku kredītu imports. Privātie kredīti apjomī ik gadus auga dubulti. Nodokļi bija augsti darbas pēkam, bet nekādi nekustamā ipašuma spekulācijām un kapitālam.

Rosīga ekstensīva attīstība notika valsts lielo atbildību jomās – veselībā un izglītībā. Kādas Kanadas lielas klinikas ārsti nesen Latvijā mazā lauku slimnīcā apbrīnoja miljonu vērtu vismodernāko diagnostikas aparātūru, kādu vienam Kanadā vēl kādu laiku nerēdzēt. Tas būtu tā, it kā Latvijā lauku šķūnīti stāvētu nolikta kosmosa rakete.

Latvijā ir ļoti daudz modernas veselības aprūpes tehnoloģijas

un jaunas slimnīcas. Latvijā ir augstākais gultas vietu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem – 760 (Igaunijā – 557, Dānijā – 350), Latvijā ir procentuāli lielākais finansējums pacientu aprūpei tieši slimnīcās. Un Latvijā ir slīktākie veselības aprūpes rādītāji reģionā – ar augstu zīdainu mirstību un tuberkulozi, agru mirstību, īpaši vīriešiem. Latvijā ir viena no augstākajām skolotāju-skolēnu proporcijām reģionā, tātad caurmērā – mazas klases. Kaut arī laikā no 1990. gada līdz 2007. gadam skolēnu skaits ir samazinājies par 28%, skolotāju skaits palika iepriekšējais. Savukārt algas skolotājiem pēc OECD datiem ir pārsteidzoši zemas un neatbilstīgas tai kvalifikācijai, kādu guvis skolotājs. Tātad mums ir pārāk daudz skolotāju, kam pārāk maz maksā. Tas savukārt padara neiespējamu piesaistīt skolai jaunus, spējīgus cilvēkus, kas nodrošinātu kvalitāti.

Latvijā ir viens no augstākajiem studentu skaitiem Eiropā, bet neviens no Latvijas augstskolām nav Eiropas un Austrumeiropas 200-300 labāko augstskolu skaitā. Savukārt igauniem šajā sarakstā ir divas augstskolas un lietuviešiem trīs.

Tātad galvenajās valsts atbildības jomās – izglītībā un veselības aprūpē pastāv ekstensīva un pilnīgi acīgārna sistēma: izglītība tiek finansēta, lai nodrošinātu ar darbu skolotājus, veselība tiek finansēta, lai maksātu algu ārstiem un žēlsirdīgām māsām, augstāko izglītību finance, lai nodrošinātu mācībspēkus.

Un varētu turpināt – valsts pārvalde un politiķi tiek finansēti, lai nodrošinātu viņus ar darbu.

Tas ir stāsts par tādu viduvēju izdzīvošanu.

Te kritiski trūkst stāsts par to, ko mēs gribam izdarīt ar savu valsti.

Jā, krize ir izdarījusi būtiskas korrekcijas, atlaisti gandrīz 30 % skolotāju, tiek slēgtas slimnīcas, kopprodukts 2009. gadā samazinājies par 18%, mazumtirdzniecība par 30%. Bezdarbs Latvijā – 23%, augstākais ES. Varbūt pats drāma tiskākais skaitlis ir šis: 2009. gada laikā 130 000 cilvēku ir pārkāpuši nabadzības sliksni, tagad Latvijā ir 453 000 cilvēku, kuru ienākumi mēnesī uz vienu ģimenes locekli ir mazāk par 90 latiem. Starptautiskais aizdevums ir 35% no IKP – 7,5 miljardi eiru. Lai glābtu Parex banku, valsts tieši vai netieši ir atvēlējusi 1 miljardu latu. Palielināti nodokļi, samazināti izdevumi, publiskajā sektorā algas samazinātas par 20%, tas dzēsn uz leju algas privātajā sektorā un cel Latvijas konkurencē. Pēdējā laikā parādās stabilizācijas pazīmes, kopprodukta kritums ir piebremzēts, ekonoma stabilizējas un nesen Latvijas speju veikt nežēligas reformas minēja kā piemēru Grieķijai, kas ir šī brīža Eiropas sāpju bērns.

Es minēju kritiskus skaitlus, bet vēl kritiskāki ir skaitli, kas rāda attiecības starp varu un sabiedrību.

Latvijā 95% grib valsts izdevu-

mu samazināšanu, jo vairums neuzticas valdībai, bet vienlaikus gaida no valsts – gan vairāk izdevumu sociālajām vajadzībām, gan lai valsts uzņemtos rūpes par individu. Vairākums Latvijā netic demokratiskai valsts pārvaldei – tas izriet no 82% cilvēku uzskata, ka viņi nekādi nevar ietekmēt valdības darbu (Ziemeļeiropā šādam uzskatam nepiekrīt 50%). 75% uzskata, ka daudzi vai visi politiķi iesaistīti korupcijā (Dānijā tā uzskata 3%). Jā, korupcija Latvijā ir problēma, bet varu jums galvot, ka 75% politiķu nav korumpēti. Šīs skaitlis pēc būtības nozīmē korupcijas legalizāciju, nevis realitāti, samierināšanos, ka korupcija ir normāla, tātad attaisnojama arī individuālas izvēles gadījumā. Visi taču dara tā.

Nesen SKDS aptaujā vairāk nekā puse aptaujāto teica, ka Latvijas valsts nav pelnījusi, ka tai maksā nodokļus. Savukārt uz jautājumu, vai citā valstī viņi maksātu nodokļus, vairums atbildēja pozitīvi.

Krise daudzas lietas atklāj ļoti nepievilcīgā gaismā, tādās, kādās tā ir.

Šīs sabiedrības – varas attiecības saucu par vagaru un kalpu sindromu.

Mums ir dziesma „Mēs gribam būt kungi savā dzimtajā zemē”. Bet ne vagars, ne kalps nav Kungs. Kungs izvēlas, nosaka, uzņemas atbildību par savu rīcību. Ne vagars, ne kalps tā īsti līdz galam nav ne par ko atbildīgi.

Kad Kalvītis lēja eļļu ekonomikas pārkāšanas ugnī, palielinādams valsts izdevumus un algas, laikā, kad ekonomikas attīstība skrēja debesīs, vai viņš nesaprata, ko dara? Saprata, bet bija bail. Ja politiķis nejūtas kā kungs, kas atbild, bet kā vagars, kam vara ir ierobežota, kam no savējiem bail, kam pārvaldāmā manta sveša un uz laiku tikai nodota pārvaldījumā, tad viņš attiecīgi rīkojas. Neuzticība ir tik augsta, ka politiķiem nav iespējama godīga vienošanās ar tautu. Ir bail iet pie tautas un teikt – mēs nevarām celt algas, valsts iet preti lieliem satricinājumiem. Tā vietā tauta tiek pirkta – ar lielākām algām. Vagars neizturēs pret valsti kā kungs, viņš to nepārvalda, viņš to lieto.

Kalps arī nav kungs. Viņš varātu, saprotams, ienīst, jo tas taču tomēr tā kā kungs, bet pats par kungu tapt negrib, jo tad nevarēs paģerēt, lai par viņu gādā. Tad būtu pašam jāuzņemas atbildība.

Krizes dzīlumā patiesībā bija sajūta, ka cilvēki apšaubā, vai latvieši ir nobrieduši demokratiski pārvaldīt savu valsti. Tiešām bija sajūta, ka cilvēki apšaubā savas tautas suverēnās spējas pārvaldīt savu valsti.

Tāpēc tik svarīgas būs šīs vēlēšanas. Vai nu turpināsies kā līdz šim, vai arī ir jānāk jaunajam lielajam stāstam, kas dod virzību.

Mana pārliecība ir, ka tam ir jābūt stāstam par Latviju kā modernu, nacionālu, demokrātisku un eiropisku valsti. Pašapzinīgu un konkurētspējīgu

XXI gs. Latviju.

Uzstādīt šādu uzdevumu nozīmē ietekmēt nacionālo identitāti un man šķiet to ir svarīgi darīt. Jo nacionālā identitāte nav kas daibiski dots, tā ir konstrukcija, tā tiek konstruēta, radita politiski, sabiedriski, kulturālu apsvērumu dēļ.

Nesen runājot kādā Igaunijas augstskolā, Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess atgādināja, ka 20. gados runāja par četrām Baltijas valstīm, un četras tās vairs nav tikai tāpēc, ka Somija palika citā dzelzs priekšķara pusē. Tagad tā ir attīstījusi savu Ziemeļvalsts identitāti. Ilvess saka: „Tāpat tagad mūs neviens nevar apturēt, ja mēs vēlamies sev radīt identitāti, kas būtu ciešāka par XX gs jau novecojušo un visai pavisīo identitāti”. Atkārtoti runājot par Igauniju kā ziemeļvalsti, Igaunijas divi prezidenti: Lenards Meri un Tomass Hendriks Ilvess ir devuši izcilu ieguldījumu igauņu pēcpadomju identitātes konstruēšanā. Šie divi igauņu līderi stāstīja savai tautai, ka igauņi ir maza sekmīga, reformspējīga ziemeļvalsts, tad vēl piebilda, ka tā ir informātikas tīgeris utt. Šķiet, igauņi tam pamazām noticēja un atbilstīgi sāka uzvesties. Runājot ar jebkuru igauni jūs dzirdēsīt, cik ātri viņi attīstās un cik tālu viņi ir priekšā latviešiem, pat ja tas nav taisnība.

Stāsts par moderno XXI gs Latviju vēl nav sākts stāstīt. Bet ir pēdējais laiks.

Tāpēc ir vērts veidot Vienotību – trīs partiju (JL, PS, SCP) apvienību, kurai pievienotos vēl ceturtie – pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Jaunais Latvijas stāsts prasīs apvienot intelektuālos spēkus, visus iespējamos resursus.

Es tagad gribu dot savu skatu uz nākamajām vēlēšanām. Tajās būs trīs lieli bloki: 1. Oligarchu partijas: Lembergs, Šķēle, Slesers. Tās nevar piedāvāt XXI gs. Latviju, jo valsti lieto, lai uz tās rēķina pelnītu.

To nevar prokremliskais Saskaņas centrs, kas noslēdzis līgumu ar Putina „Vienoti Krievijai”.

Šo Krievijas partiju pēdējais PSRS prezidents ir nosaucis par vis-sliktāko komūnistu partijas atdarinājumu. Un – no Krievijas nāk imperiskās vēsmas, nevis modernitāte. Kopš 2008. gada 7. augusta, kad Krievija iebruka kaimiņvalsts Gruzijas teritorijā, vairs nav spēkā pēc aukstā kārtā pasaules drošības izkārtojums, apstiprināts Parizes chartā 90. gadu sākumā arī ar Krievijas parakstu. Tas noteica, ka katrai valstij ir tiesības uz vienlīdzīgu drošību, tiesības izvēlēties sabiedrotos un aliances un ka ietekmes sfairas vairs nav spēkā. Vienīgais iemesls, kāpēc Krievija iebruka Gruzijā un joprojām okupē 20% tās teritorijas, bija tas, ka Gruzija gribēja kļūt par NATO dalībvalsti, rietumu sastāvdaļu. Rons Assmuss, NATO paplašināšanās architekts Klintonā administrācijā nesen iznākušajā grāmatā apraksta tās Augusta dienas valsts departamentā. Amerikāniem nebija informācijas, kādi ir krievu nodomi, vai viņi ies uz Tbilisi, vai gāzis Saakašvili valdību. Un viņi arī apsprieda, vai gadījumā krievi negatavojas iebrukt Baltijā. Krievi grib būt reģionāls centrs, viņi grib mazināt cita reģionāla

centra – ES nozīmi, vislabāk to darīt, ja viņiem ir balss ES un NATO. Ja *Saskaņas centrs* uzvarēs, tā būs ne tikai Latvijas, bet arī ES un NATO problēma.

Vienotība, ja tai izdosies pie-saistīt pilsoniskās sabiedrības intelektu un uzticību, manuprāt, spēj piedāvāt šo XXI gs stāstu.

Vienotības prioritātes ir:

1. Godīga politika, efektīva valsts pārvalde

2. Eksports kā prioritāte izaugsmei un importa aizstāšana ar pašmāju produkciju, bet nodrošinot to brīvā sacensībā, bez protekcionisma, kāpinot darba ražīgumu.

3. Rietumu izvēle, integrācija rietumu drošības, saimniecīkajās, informācijas, sociālajās struktūrās

4. Nacionāla valsts, kur integrācijas pamats ir latvisķā kultūrtelpa un kodols – latviešu valoda. Un kas ir atvērtā visu tautību latviešiem. Jo tieši šādi jaunie latvieši, kas publiskajā telpā pastāvētu par savu piederību Latvijai, mums trūkst. Kaut tādi ir, bet bieži atgrūsti 19. gs. vai padomja laikā iemējānacionālismu dēļ. Mums ir sava valsts – ir jābūt jaunam progresīvam, valstiskam nacionālismam.

5. Izglītība, veselība, ar pasaules līmeņa vidusskolām un slimnīcām rājoniem centros un pieejamību visiem, neatkarīgi no bagātības un dzīvesvietas.

Par XXI gadsimta moderno Latviju mums jādomā ar steigu. Globālo pasauli tikai uz mirkli piebremzēja pasaules ekonomiskā krize, tā turpināsies. Globālizācija mazina atšķirības starp reģioniem, Eiropa un atrašanās Eiropā vairs nav garantija labklājībai. Robežas starp globālizācijas vinnētājiem un zaudētājiem vairs nebūs ģeografiskas kā 19. gadsimtā. Tās tiks vilktas vienās sabiedrības iekšienē starp tiem, kuri mācēs apieties ar globālizāciju un lietot tās priekšrocības un augļus un tiem, kuri paliks zem šīs nerēdzamās šķirtnes.

J A U N U M I L A T V I J A S P O L Ī T I K Ā

Valsts prezidents Ukrainā

Valsts prezidents Valdis Zatlers 24. un 25. februārī uzturējās darba vizītē Kijevā. Prezidents piedalījās jaunievēlētā Ukrainas prezidenta Viktora Janukoviča inaugurācijas ceremonijā Ukrainas parlamentā, kā arī vēlāk rīkotajā pieņemšanā Eiropas namā par godu šim notikumam.

V. Janukoviča inaugurācijas laikā Latvijas prezidents apsveica jauno Ukrainas prezidentu par stāšanos amatā. Abi prezidenti vienojās stiprināt Latvijas un Ukrainas attiecības. Divpusējās tiksānās laikā tika pārrunāta abu valstu sadarbība ekonomikā, kā arī sadarbība ar Ukrainu Eiropas Savienības ietvaros. Latvijas prezidents uzaicināja V. Janukoviču vizītē uz Latviju, Ukrainas prezidents uzaicinājumu pieņemā.

Iebildumi pret 4. maija pārdēvēšanu

Līdz šim 4. maijs svinēts kā Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena. Valsts prezidents Valdis Zatlers ierosinājis 4. maiju pārdēvēt par Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu.

Ideju 4. maija svētku dienu pārdēvēt ikviens saprotamā, simboliskā, Neatkarības deklarācijas mērķi atspoguļotājā un kodolīgākā nosaukumā ierosināja Latvijas Tautas frontes pārstāvji. Svētku nosaukuma maiņu apsprieda arī Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas 20. gadadienas svētku organizēšanai izveidotā Goda komiteja.

Saeimas Juridiskā biroja vadītājs Gunārs Kusiņš aicināja deputātus pirms galīgā lēmuma pieņemšanas 4. maija notikumus vērtēt logiskā secībā un kopsakarībā ar citām Latvijai nozīmīgām dienām: 1918. gada 18. novembrī – Latvijas Republikas proklamēšanas dienu un 1991. gada 21. augustu – dienu, kad faktiski atjaunota Latvijas neatkarība. Pat ja drīzumā vēl neizdosies vienosies par 4. maija pārdēvēšanu, tas nemainīs šis dienas nozīmi tautas apzinā.

Šogad aprit 20 gadi kopš Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas. 1990. gada 4. maijā 134 no 201 Augstākās padomes deputāta pieņema deklarāciju "Par Latvijas Republikas neatkarības atjauno-

šanu" un noteica valsts varas *de facto* atjaunošanai pārejas periodu, kas beidzās ar Latvijas Republikas 5. Saeimas sasaukšanu. Par to tika informēta toreizējās PSRS un citu pasaules valstu un tautu vadība.

Partijas Sabiedrība citai politikai (SCP) kopsapulces dalībnieki

nobalsoja par SCP dalību toposājā apvienībā *Vienotība*. Dalībai kopsapulcē bija reģistrējušies 304 darbinieki. Savukārt balsojumā par dalību apvienībā pieņemšanas 225 biedri, par balsoja 213 biedri, pret -12.

Par apvienības *Vienotība* veidošanu paziņoja partijas *Pilsoniskā savienība*, *Jaunais laiks* un *SCP*. *JL* un *PS* biedri par dalību apvienībā ir jau nobalsojuši. *Vienotības* dibināšanas kongress notiks šā gada 6. martā. SCP valdes locekle Karina Korna kopsapulces dalībniekus iepazīstīnāja ar apvienības *Vienotība* programmas vadlīnijām. Korna norādīja, ka ir jautājumi, kuros *SCP*, *JL* un *PS* uzstādījumi būtiski atšķiršies, tāpēc programmas vadlīniju izstrādāšana bijis sarežģīts process.

Programmas nosaukums būs "Latvijas cilvēkiem un valstij", un tajā būs sešas sadaļas. Programmā tiks uzsvērts, ka viens no 10. Saeimas galvenajiem mērķiem būs atjaunot cilvēku ticību sev, valstij un demokratijai. Partiju programmā tiks iekļauts arī jautājums par partiju finansēšanu no valsts budžeta, jo tas *Vienotības* skatījumā ļaus samazināt lielo ziedotāju ieteikmi uz politiku.

SCP valdes loceklis Artis Pabriks kopsapulces dalībniekiem videofilmējumā norādīja, ka partijas biedriem jāizlemj, vai viņi ir spējīgi piedāvāt alternatīvu pašreizējai oligarchu pārvaldītajai valstij. Pabrika ieskatā 10. Saeimas vēlēšanās būs trīs politiskie bloki, kuri saņems samērā daudz balsu. Pirmajā blokā ir tās partijas, kuras jau tagad atrodas pie varas un "iet oligarchu pavadā". Otrs bloks būsot *Saskanas centrš*, trešais bloks, kas iegūs ļoti daudz balsu, ir *Vienotība*, prognozēja Pabriks.

Kas ir 4.ATA?

Kas ir Ceturtās Atmodas tautas armija (4.ATA)? Par to savu viendokli paudis pieredzējis Latvijas telekomunikāciju un IT (Information Technology) nozares žurnālists Juris Kaža.

Neviens neko īsti nezina, bet žurnālista minējums liek domāt, ka tie ir sava veida nacionālie kiberpartizāni. Lai gan 4.ATA strādā ar kiberanarchistu un tiesīs rīcības (*direct action*) metodēm (tas ir, rīkojas pret netaisnību un nejedzībām, nerēķinoties ar likuma formālītātēm), anarchisti viņi nav. Šķiet, ka 4.ATA runas cilvēks tomēr tic valstij un iešķējās šis valsts - Latvijas valsts varu iegrožot, reformēt un padarīt taisnigu.

Neo retorikā parādās 4. maija (1990. gadā) un 18. novembra (1918. gadā) Latvijas salīdzinājums. No vienas pusēs, tas ir smelts no labēji nacionāla, pat nacionālrādikālās pozīcijās dzirdēta pretnostatījuma, kuŗa pamatā ir argumenti, ka 1990. gada

iesāktai Latvijas neatkarības atjaunošanai trūkst leģitimitātes un šodienas Latvija ir tikai "4. maija republika", ko radījuši čekisti, oligarchi, zagļi, nelieši dažādos šī argumenta griezumos. "Istā Latvija" esot tikai un vienīgi 18. novembrī dibinātā republika.

Otra interpretācija - 4.ATA vēlas likvidēt iespējami daudz korumpētā un nejēdzīgā, kas raksturoto Latviju, kurā radusies pēdējo 20 gadu procesu gaitā, šodienas valsti negatīvi pretstatot "Latvijas laika" Latvijai. Viņiem 18. novembrī Latvija ir ideāls un etalons, pēc kā tiekties.

Tātad ko īsti 4.ATA var piedāvāt Latvijas politisko cīnu, strīdu, konkurencē un, iespējams, visprecīzāk - balagāna - saturam? Daļēji apstrādātus, līdz šim slēptus datus par to, kā tiek izmantota piespiedu kārtā atņemtā nodokļu maksātāju naudu (valsts un pašvaldību iestāžu un uzņēmušu algas un tēriņi). Iespējams, ka būs arī dati par to, kā tiek izmantota samaksa par precēm un pakalpojumiem, ko saņemam no privātiem un pusprivātiem uzņēmumiem. Protī, vai lats, ko maksājam lielveikalā pēc preces pašizmaksas, aizplūst tālāk kā saprātīga un taisnīga samaksa par darbu, kas rada pievienoto vērtību un nodrošina efektivitāti? Tomēr ar šādiem "plikiem" datiem būs

jāprot rīkoties un tos analizēt.

Vēl vairāk analitisku spēju prasīs datu publicēšana, kas varētu liecināt par amatpersonu, to tuvinieku un darījumu partneru saitēm un no tām izrietošām sekām un secinājumiem. Kam, piemēram, ir doti dažu amatpersonu dāsnei aizdevumi un kuŗiem (ja tās nav bankas) šīs amatpersonas ir personiski parādā? Ko varām secināt, ja politiķis A ir aizdevis tūkstošiem latu (un kur tie iegūti?) radiniekam plencim, bet politiķe B ir parādā tūkstošus kādam šaubīgam uzņēmējam?

Te nepietiks ar 4.ATA solito no VID iegūto datu pirmastārādi. Varbūt jāsauc palīgā kāds sabiedriski ekonomisko tīklu analizes speciālists, kaut vai ASV latvietis Valdis Krebs. Lietojot savas analītiskās metodes, viņš pēc 2001. gada 11. septembra pierādīja, ka pēc publiskās informācijas, kas pirms terrora akta bija pieejama par personām, kurās piedalījās terora aktā, varēja skaidri redzēt, ka tiek gatavots kas nelabs.

Katrā ziņā 4.ATA, lai kāda ir viņu politiskā pārliecība (anarchismu viņiem var piedēvēt par izteicēniem, ka viņi apkarošot korupciju, ar ko saistītas visas partijas), padarīs šo 2010. gada vēlēšanu procesu daudz jautrāku. Vai tas ko būtiski mainīs – redzēsim.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

NEDĒĻAS NOTIKUMU CHRONIKA

Valsts prezidents Valdis Zatlers

intervijā Latvijas Radio skaidroja savu pozīciju par dalību 9. maija svinībās Maskavā. Latvijas traģēdija sākās 1940. gada 17. jūnijā, kad PSRS okupēja Latviju, bet 9. maija svinībās pieminēs Otrā pasaules karā ierauto visu pušu kritušos kaļavīrus. Otra pasaules karā diktātori, un viņi ir atbildīgi par notikušo. Savukārt visu pušu kaļavīri un civiliedzīvotāji bija upuri. Zatlers uzsvēra - kaut arī Maskavā 9. maijā paredzēts ielās izķārt PSRS diktātora Stalīna portretus, "Stalinu mēs nekad nevarēsim godināt".

Saeimas priekšsēža biedres Solvitas Āboltiņas saruna ar Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieku Latvijas Republikā Detlefu Veigelu, kas bija ieradies atvadu vizītē, apliecināja, ka Latvijas un Vācijas pašreizējās attiecības ir lieliskas, turklāt aktīva sadarbība izveidojusies arī starp abu valstu parlamentiem.

Aizsardzības ministrs Imants Lieģis atzinis, ka Nacionālo bruņoto spēku Gaisa spēku amatpersonas ilgākā laika posmā izšķērdejušas lidzekļus un viltojušas dokumentus. Aizdomās par šo noziegumu pastrādāšanu tiek turēti 11 kaļavīri. Nauda izšķērdēta finansiāla labuma gūšanai.

Lielu interesi Latvijas sabiedrībā izraisījusi apgādā „Jumava” iznākusi Baibas Šābertes grāmata „Laujiet man runāt!” par Herbertu Cukuru. Autore ieskatā grāmata varētu dot kādu motīvāciju profesionāliem vēsturniekiem beidzot izvērtēt, kas bijis šis dažādās aprindās diametrāli pretēji vērtētais cilvēks. Herberts Cukurs bija leģendārs lidotājs, kas vācu okupācijas laikā kompromitēja savu vārdu, saistoties ar bēdīgi slaveno „Arāja komandu”.

Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes priekšnieka Andra Dzeņa ieskatā policija ir gatava gan 16. marta sārikojumiem, gan NATO sanāksmei. Legionāru piemiņas dienai jau pieteikti trīs pasākumi, un tajos piedalīsies cilvēki, kas pārstāv dažādu viedokļu grupas. Svarīgi, lai savu viedokli varētu izteikt visi, tāpēc policija nodrošinās kārtību, un cilvēkiem tāda iespēja būs.

Dabas un vides aizsardzības organizācijas izvēlejusās 2010. gada Latvijas dabas simbolus. Par gada dzīvnieku atzīts ūdris, par gada putnu – mednis, gada kukaini – parastais skudrulitis, par gada bezmugurkaulnieku – vasaras vairogvēzis. Šā gada zivis ir vēdzēle, gada gliemis – iesārtais mitrgliemezis, gada koks – purva vaivarīš, gada augs – ziemeļu linneja, gada sēne – zarainā dižādatene, gada kēris – kārpainā peltīgera, gada ģeoloģiskais objekts – Virsaišu ūdenskritums.

Eirovīzijas konkursa finālā Ventspili uzvarēja dziedātāja Aisha (Aija Andrejeva) ar Jāņa Lūsēna un Guntara Rača dziesmu *What for? (Only Mr God Knows Why)*. Viņa pārstāvēs Latviju starptautiskajā Eirovīzijas dziesmu konkursā Oslo. Skatītāji un žūrija dziesmas sarindoja šādā secībā: 1. Aisha *What for? (Only Mr. God Knows Why)*, 2. Ivo Grīniņš-Grīslis *Because I Love You*, 3. Dons My Religion Is Freedom. Ekspertu ieskatā ar Aishas starpniecību uz Oslo tiek sūtīts vēstījums par to, kā šeit jūtas sieviete.

L E T A
nacionālā ziņu aģentūra

Sācītu ar Preses apskatu!

- Latvijas preses publikāciju anotācijas
- jaunākās valūtas un laika ziņas
- nozīmīgākie dienas notikumi
- šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Aprindās, kam Krievijā ir teikšana, valda zināms apjukums, var pat teikt - neziņa. Prezidents Medvedevs sludina nez kādu *modernizāciju*, neprecīzējot, kā tas īsā laikā izdarāms, kamēr premjēministrs Putins tiecas saglabāt sava kādreizējā darba devēja - tā dēvēto *organu* (čekas) svaru un nozīmi valsts pārvadādē.

Imperiski noskaņotais militārais eksperts, Geopolitisko problēmu akadēmijas viceprezidents Konstantīns Sivkovs portālā www.rusk.ru kurina baiļu psīchozi: viņš ārkārtīgi nobažījies - sak, kā lai Krievija reagē, ja ASV īstenos savu nodomu un izvietos pretraķešu bazes Bulgārijā un Rumānijā? Sivkovs piemētina, ka jau tagad amerikāni Bulgārijā iekārtojušies četrās militārās bazēs - tur, kur pirms 20 gadiem bija izvietoti padomju militārie objekti. Šī ASV "nekaunība" Melnās jūras rietumu piekrastē ērcina Sivkovu.

Viņaprāt Krievijai vajadzētu "atbildēt", pagarinot savu *Iskander-M* tipa raķešu "darbības distanci" vismaz līdz 500 kilometriem.

Taču Sivkovs netic, ka pašrei-

zējie Krievijas vartuji, kas balstās uz oligarchu klaniem un nespēj aizstāvēt valsts intereses, varētu efektīvi rīkoties pēc principa *dots pret dotu*.

ASV patlaban esot amerikānu tautas (!) un visas pasaules galvenais ienaidnieks, apgalvo Konstantīns Sivkovs un brīdina: Krievijai atliek vienīgi izvēle - vai nu padoties un zaudēt savu suverēnitāti, vai dot pienācīgu atbildi militāri techniskajiem izaicinājumiem.

Kamēr Sivkovu ērcina ASV nodoms izvietot pretraķešu bazes Rumānijā un Bulgārijā, portālā www.rian.ru (ziņu *āģentūra Novosti*) lasāmi dati, kas liecina, ka Krievijai vēl papilnam kaŗa bazu ne tikai t.s. tuvējās ārzemēs, bet arī mazliet tālāk: Azerbaidžānā atrodas Gabalas radiolokātors (lielākais pasaule), kas sedz, t.i., novēro Irānas, Irakas, Turcijas, Pakistānas, Ķīnas, Indijas un pat Austrālijas territoriju, daļēji arī Afriku. Runa ir par 17 stāvu ēku (augstums 87 metri). Šo objektu Krievija īrē, maksājot Azerbaidžānai 7 miljonus dollaru gadā. Armēnijā Krievijas rīcībā ir baze Gimri (bij. Čepnakana), kur izvietota 127. motorizētā strēlnieku divīzija, kurās uzdevums ir "piesegt Krievijas dienvidu flangu" un līdztekus

"aizsargāt Armēniju". Baltkrievijā Kremlis uztur vairākas bazes, tostarp radiolokātoru Baranoviču apkaimē. Kazachstānā Krievija īrē septiņus milzu objektus, pirmām kārtām slaveno Baikonuras kosmodromu, Kirgizijā piecus, tostarp aviācijas bazi *Kant*. Tadžikistānā - 201. kaŗa bazi trijos novietojumos, Ukrainā - Krievijas Melnās jūras kaŗa flotes bazi Sevastopolē (uz 20 gadiem). Un beidzot Sirijā, kur Krievijas rīcībā ir kaŗa flotes baze Tartusas ostā. Tas sagādā zināmas rūpes gan ASV 6. flotei Vidusjūrā, gan Izraēlai.

Tātad, runājot klasika Gogola vārdiem, Krievijai "ir vēl pulveris pulvernīcās". Un tomēr zvērinātie lielkrievu šovinisti šausmīnās: paredzēts, ka Maskavas Saraknajā laukumā š. g. 9. maija pārādē piedalīsies ne tikai Krievijas kaŗaspēka kolonna, bet arī ASV, Anglijas un Francijas kaŗavīru grupas, simbolizējot kādreizējo t.s. antihitlerisko koaliciju, un tā nu būsot, portālā www.duel.ru vaimanā Vladimirs Karpecs, **īsta okupācija!** Jo šie ielūgtie kaŗavīri pārstāv NATO dalībvalstis, kas **uzvarēja** aukstajā kaŗā pret Padomju Savienību...

Kamēr Vladimirs Karpecs šausminās, pareizticīgie baznīcīkungi un FSB (čeka) **rikojas:**

Krievijas ziemeļrietumos - Archangelskā, Aleksandra Nevskā katedrālē, notika dievkalpojums un tika svētīta zeme, kas atvesta no Brestas cietokšņa (ko varonīgi aizstāvēja padomju robežsargi 1941. gada 22. jūnijā). Šo "svētīto" zemi nodos īpašai stafetei, kurās dalībnieki - ar FSB robežsardzes atbalstu - pacentīsies to izbārstīgar sabrukušās PSRS robežu - arī gar "padomju Vidusāzijas, padomju Aizkaukaza, padomju **Pribaltikas**" (Baltijas) ārējam robežām. Jo, teikts portālā www.pravoslavije.nord.ru, tās esot **Krievijas vēsturiskās robežas:**

"Gadsimtu gaitā krievu tauta, Baznīca un valsts roku rokā izveidoja Dižo Pareizticīgo Lielvalsti", un šī Uzvaras stafete "aicināta garīgi svētīt Tēvzemes vēsturiskās robežas, simbolizējot Krievijas vienotību un neaizskaramību".

Kā šī provokātoriskā stafete atbalsošies, teiksim, Tiflīšā un Rīgā? Vai "svētītās zemes" bārstītājiem jaus māžoties un apstāgāt svesu zemju robežas?

"Vēsturisko" Krieviju, cara imperiju, zināmā mērā pārstāv Romanovu dinastijas atvase, 29 g. v. troņmantnieks - lielknāzs Georgijs, Vācijas ķeizara Vilhelma II mazmazdēls un Krievijas imperātora Aleksandra II

mazmazmazdēls. Patlaban viņš dzīvo Briselē, kur Niķela institūtā pārstāv Krievijas korporāciju *Noriškij nikel* (Noriškas leģerīs gāja bojā tūkstošiem Gulaga vergu - F.G.). Vārdu sakot, intervijā Maskavas nedēļas laikrakstam *Zavtra* šis troņmantnieks liek saprast: ja monarchistskais princips atkal būs pieņemams Krievijas tautai un ja viņš tiks aicināts "sai kalpošanai", viņš neatteikšoties. Viņaprāt legitimas dinastiskas monarchijas ietvaros "valsts galva ir pakļauts vienīgi Dievam" un tādējādi viņš klūst par "patiesu arbitru, nācijas Tēvu".

Mjā, tēvs un skolotājs: ne jau lielknāzs Georgijs, bet ģenerālismuss Stalins, kurā gīmetnes - lielformātā - š. g. 9. maijā greznosot Maskavas prospektus un laukumus, gatves un bulvārus. Tā nolēma Maskavas lielvecākais Lužkovs, jo esot jāatgādina Jofīsa Visarionoviča Stalīna izšķirīgā loma, izcīnot uzvaru Lielajā Tēvijas kaŗā.

Kaut kas nedzirdēts, nudien. Un Andris Priedītis šai sakarā pamatojot vaicā: **vai Zatlars braukus?**

Krievija slīgst neziņā: ko godināt, ko atcerēties, ko piemīnēt, ko darīt?

Franks Gordons

Vai Robins Huds?

Joprojām attīstās notikumi, par kuriem pirms divām nedēļām rakstīja kollēģe Sallija Benfelde, proti, par dažiem, kas nooplūdināti no Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Elektroniskās datu sistēmas (EDS). Kā zināms, atbildību par šo procesu ir uzņēmusies pirms tam nezināma organizācija - Ceturtās atmodas tautas armija, un tās runasvīrs (vai, iespējams, runassieva) ir persona, kas slēpjas tīmekļa vidē ar segvārdu „Neo”.

Kopš sabiedrībai kļuvis zināms, ka trīs mēnešus (!!?) kāds ir urķējies pa EDS un lejupielādējis prātam neaptverāmi lielu datu daudzumu, Neo ik pa brītiņam kādu no *nospertajiem* dokumentiem laidis apgrozībā. Runa ir par dokumentiem, kuŗos redzams, cik saviem darbiniekiem maksā dažādas valsts iestādes. Izrādās, ka, piemēram, Finanču un kapitāla tirgus komisija (FKTK) ir bijusi pat milzīgi dāsna, komisijas vadītāja Irēna Krūmane pērn pelnījusi caurmērā 7100 latu mēnesi. Lieki teikt, ka lielai daļai Latvijas iedzīvotājai tā ir pagalam neaizsniedzama summa, un te diez vai līdzēs I. Krūmanes taisnošanās, ka algas FTK ir samazinājusi divreiz, turklāt tā neesot valsts nauda, jo komisiju financē finanču iestādes, kuŗās tā pārrauga.

Taču tas, ka Neo izplata informāciju par iestādēm, kurās taupības un budžeta radikālas samazināšanas laikā ir dzīvojušas kā nieres taukos, vienā Latvijas sabiedrības daļā ir radījis domu, ka patiesībā šis cilvēks dara svētīgu darbu, - viņš ir sava veida Robins Huds, jo pārnestā nozīmē zog no bagātajiem un kaut ko iedod trūcīgajiem. Vai tā būtu atbalstāma doma?

Manuprāt, nē. Pirmām kārtām, ja arī neizdosies atrast Kriminālikuma pantu, kas būtu attiecināms uz personām, kuŗas trīs mēnešu gaŗumā ir izmantojušas „caurumu” VID datubazē, - runa tomēr ir par procesu, kam vajadzētu būt krimināli sodāmam. Neo pats ir stāstījis, cik ļoti pārsteigts viņš bijis, ka varejis netraucēti darboties tik ilgā laika posmā, taču apzinīgs Latvijas pavalstnieks (ja Neo tāds ir) tomēr pēc cauruma atklāšanas sazinātos ar iestādi un par to paziņotu, nevis izmantotu šādu trūkumu, lai savāktu lielu un pēc tam lielāku kaudzi datu. Pareizi par to bija rakstīts biznesa laikrakstā *Dienas Bizness*, - ja zaglis ir ienācis tavā dzīvoklī, tu taču viņu neuzskatīsi par labāku cilvēku tāpēc, ka viņš ir pievācis tikai mazvērtīgas mantas. Turklat VID datubazē glabājas ne jau informācija par algām vien. Katrs nodokļu maksātājs, kuŗš gada laikā nodokļus ir pār-

maksājis un tāpēc saņem pārmaksātās summas atmaksu, attiecīgos dokumentos uzrāda arī savu bankas konta numuru, lai VID zinātu, uz kuriem naudu pārskaitīt. Tas jau ir krietni nopietnāk nekā informācija par to, cik pelna Irēna Krūmane vai jebkušs cits valsts pārstāvis.

Ir arī pāris citu jautājumu. Viens no tiem - par datu drošību Latvijas pārvaldes sistēmā. Ja šāds „caurums” tika pieļauts Valsts ieņēmumu dienestā, tad kur ir teikts, ka tādi paši caurumi nav arī citu valsts iestāžu datubazēs? Par to, ka dažādo iestāžu elektroniskās sistēmas nav savietojamas, ir runājis jau kopš elektronisko datubazu pirmsākumiem. Mūsdienās cilvēka dati ir ļoti daudzās virtuālās vides vietās, un gađums ar VID liek mums par to justies arvien nedrošākiem. Valdība nu ir solījusi, ka tā, protams, protams, kērsies klāt datu drošības pilnveidošanai, bet šis ir mūsu valstī pavisam ierastais ugunsdzēsības režīms - par problēmām politiķi sāk domāt tikai tad, kad tās jau ir radījušas visai lielu kaitējumu.

Otrs jautājums, par ko nākas domāt, ir atbildība par notikušo. Civilizētā valstī pēc atklājuma, ka veselus trīs mēnešus kāds pilnīgi nepamanīts varētu raknāties pa tāk nopietnas iestādes datubazi, ja iestādē nebūtu neviena, kas procesu piešedz. Tas jau liek domāt - vai šis nav viena politiskā spēka mēģinājums iegāzt citu. Diem-

atbildīgie par attiecīgās sistēmas drošību un droši vien aizkauna amatu pamestu arī iestādes vadītāji, kā arī par to atbildīgie politiķi. Protams, mūsu banānu republikā tāda nojēguma kā politiskā atbildība vispār nav. Savos krēslos joprojām sēž gan VID ģenerāldirektora amata veicēja Nelijs Jezdakova, gan par VID atbildīgais finanču ministrs Einārs Repše. Vērts, starp citu, pieminēt arī tos trīs mēnešus, kad notika datu pumpēšana, - tas bija laiks, kad Repše uz gluži baltiem diegēm šūtiem pamatiem centās no darba padzīt VID ģenerāldirektoru Dzintaru Jakānu, un ir pilnīgi iespējams, ka aģentūras uzmanība vairāk bijusi pievērsta šim procesam nekā ikdienas darbam, tostarp drošības jomā.

Lasītāji, jādomā, piekritīs, ka šis nu ir gadījums, kad *galvām ir jāripo*, it īpaši ja stiprināsies Neo apgalvojums - „caurums” VID sistēmā radies tāpēc, ka sistēmas izstrādātājiem to ieviest likusi kāda vārda nenosaukta, bet augsti stāvoša VID amatpersona. Taisnību sakot, man šķiet maz ticams, ka veselus trīs mēnešus kāds pilnīgi nepamanīts varētu raknāties pa tāk nopietnas iestādes datubazi, ja iestādē nebūtu neviena, kas procesu piešedz. Tas jau liek domāt - vai šis nav viena politiskā spēka mēģinājums iegāzt citu. Diem-

žel arī tas pie mums nebūtu nekāds pārsteigums. Un pēdīgi - jājautā arī par valsts drošības instancēm un konkrēti par to, kāpēc vairāku nedēļu gaŗumā tām šķietami nav izdevies konstatēt, kas šis Neo tāds ir un kur viņš vai viņa, vai viņi atrodas. Neo pats šai jautājumā ir izteicies īrīdzīgi - pirms kāda laiciņa viņš izplatīja paziņojumu, ka drīz ierādīsies Latvijā, bet ne jau tiešā lidojumā un ne jau ar Latvijas aviosabiedrības *air-Baltic* lidmašīnu. Lieki teikt - nav ne mazākās pārliecības, ka šis cilvēks patiesām atrodas ārzemēs. Timeklī pēdas slēpt nav grūti, taču gribas cerēt, ka, piemēram, Drošības policijas (DP) un Satversmes aizsardzības biroja (SAB) rīcībā ir rīki, kas to nepieļauj bezgalīgi. Protams, DP un it īpaši SAB par savu darbu mēdz klusēt, un tomēr.

Stāsts par VID un tā datubazi diemžēl mūsu valstī ir pārāk raksturīgs. Te savienojas process, kas labākajā gadījumā nozīmē nosodāmu nevērību pret pienākumiem un sliktākajā - apzinātu kaitējumu valstī un tās iedzīvotājiem, ar kārtējo politikānu atteikšanos par jebko uzņemties jebkādu atbildību. Tomēr tas ir kārtējais iemesls, kāpēc tiem, kuri patlaban mūsu valstī ir pie teikšanas, oktobrī vajadzētu pateikt ardievas. Lai nāk citi.

Kārlis Streips

Kā klājas Latvijas lauksaimniekiem?

LR zemkopības ministrs Jānis Dūklavs sarunājas ar Ligitu Kovtunu

Kāds bija „mantojums”, ko jūs saņemāt, stājoties zemkopības ministra amatā, un kā raksturosit situāciju Latvijas lauksaimniecībā šobrīd?

Mantojums? Pirmām kārtām – esam pilnīgā Eiropas Savienības dalībvalsts, un uz mūsu valsts lauksaimniecību tas attiecas ļoti lielā mērā. Un varu pārliecinoši teikt – Latvijas lauki un zemnieki ir ieguvēji. Mēs no ES saņemam nozīmīgas naudas summas, kas atbilstoši 53 programmām tiek sadalītas Latvijas lauku attīstībai, un tās attiecas kā uz dzīvi laukos, tā arī uz lauksaimniecisko ražošanu. Tostarp ir paredzēti arī finanču līdzekļi, kas ļauj pasargāt lauksaimniecībā šobrīd neizmantotās zemes no aizaugšanas ar krūmiem, tādējādi saglabājot tās izmantošanai nākotnē.

Protams, nav jau rožaini vien, ir gana daudz problēmu, kas gaida risinājumu turpmākajā laika posmā. Piemēram, Latvija diemžēl šobrīd saņem krietni – 3 – 5 reizes – mazāku Eiropas finančējumu nekā ES „vecās” valstis, arī mūsu kaimiņi – Lietuva un Igaunija saņem vairāk. Kāpēc? Šo ES naudas piešķirumu pamatā bija katras valsts lauksaimniecīkās ražošanas vēsture, proti, cik lielas bijušas ražas, cik lieli – izslaukumi utt. Mums, kā izrādās, salīdzinājumā, piemēram, ar Lietuvu un Igauniju bijuši viszemākie rādītāji. Es domāju, ka šie rādītāji tomēr nav precīzi jeb statistika nav precīza. Bija „juku laiki”, un mēs nevarām paļauties uz sniegtās informācijas precīzitāti. 2013. gadā šie jautājumi tiks pārskatīti, un es ceru, ka šī „vēsture” vairs nebūs nekāds pamats un mums piešķirtie maksājumi kļūs lielāki, pamatojoties uz reāliem rādītājiem. Mums ir arī „domubiedri”, atbalstītāji, kā lēšam, vismaz 18 ES valstis.

Kā Latvijas valsts atbalsta lauksaimniecības nozari, es domāju, stratēģiskā ziņā?

Zemkopības ministrijas darba grupa aktīvi piedalās valsts stratēģiskā attīstības plāna izveidē, tas top profesora Roberta Ķīla vadībā pie Valsts prezidenta.

Kā veicas atsevišķām lauksaimniecības nozarēm – piena ražošanai, graudkopībai utt.

Piena nozarē diemžēl jāsastopas ar vissmagākajām problēmām. Atcerēsimies aizvadītā gada akcijas, kad pienu dalijs par velti, lai nebūtu jālej laukā. Jo – piena iepirkuma cena pēkšņi nokrita no 23 santimiem par litru līdz 8 santimiem. Drāmatisks kritums. Tagad gan šī cena ir normālizējusies – iepirkuma cena sedz pašizmaksu, un piena saimnieks pat nedaudz nopelnā. Jāteic gan, citu Eiropas valstu vidū mēs nebūt neesam šai ziņā oriģināli – līdzīgas problēmas ir arī citur. Kā tās risināt?

Foto Gunārs Janaitis

Zemkopības ministrijā viesojāmies dienā, kad Latvijā noritēja tā sauktā „ēnu diena” – vidusskolu skolēni šo dienu pavada kopā ar kāda uzņēmuma vadītāju vai ministru. Jāņa Dūklava „ēna” bija Aizkraukles ģimnāzijas 10. klases skolniece Maija Kuzņecova. Pajautājām, kā viņai šķiet, – vai būt par ministru ir labi un patīkami? „Nezinu, vai labi un patīkami, bet interesanti gan,” – tā mums atbildēja Maija, varbūt pēc gadiem arī ministre

eksportē. Un „jāspēlē” pēc pasaules tirgus noteikumiem: jāseko cenām, pieprasījumam, jārēķinās ar risku. Un jākooperējas, jo 100 – 200 tonnas graudu nevienu iepircēju neinteresē. Ir jākoncentrē raža lielākos daudzumos un kopīgi jāmeklē iespēja pārdot izdevīgāk.

Tirdzniecības produktu cenas, pieprasījums un piedāvājums regulē. Ministrija šajos procesos ietekmējoties nevar un – nedrīkst. Ražotājiem pašiem tirgus jākontrolē. Tā, piemēram, šobrīd labi klājas Latvijas bītniekiem. Medu un bīskopības produktus labi pērk, jo tie ir kvalitatīvi. Bet – ko var zināt, kas notiks nākotnē. Vienīgais, ko var darīt valsts, ir intervence, t. i., valsts par noteiktu cenu iepērk kādus produktus, kā tas „piena krizes” laikā notika ar sviestu un piena pulveri, lai to tālāk nogādātu tirgū. Taču mūsu valsts nav bagāta un šo intervenci nevar atļauties, jo nav naudas.

Savulaik Latvija starptautiskajā tirgū bija slavena ar savu bēkonu. Kārlis Ulmanis paredzēja, ka Latvijas nākotne ir telös. Kā gaļas audzētājiem klājas šodien?

Nu, piemēram, cūkgaļas ražotāji aizvadītajā gadā sekmīgi darbojās plašajā Krievijas tirgū, – bija labas cenas, labi apjomī. Taču šogad Krievijas, Baltkrievijas un Kazachstānas muitas ūnija pēkšņi vienojās par 40% muitas nodokli līdzšinējo 5% vietā.

Kāpēc?

Es varu tikai minēt – varbūt Krievijā saceltas tik daudzas jaunas cūku kūtis, ka viņiem mūsu cūku vairs nevajag. Bet varbūt ir kādi citi, daudz būtiskāki iemesli, kāpēc mūsu piegādes vairs nav svarīgas, varbūt sava loma bijusi valstīm, kas ir lielā-

kas par mums, – Polijai, Rumānijai?

Aizvadītā gada nogalē Saeima pieņēma noteikumus par tā sauktto košerēto kaušanu. Vai šī specifiskā gaļas ražošanas nozare mūsu valstī ir nozīmīga?

Latvijā ar košerēto kaušanu nodarbojas divi kombināti, un, cik man zināms, tiem ir labi noieta tirgi Skandinavijā. Arī Lietuvā darbojoties daži līdzīgi kombināti. Šis lopu kaušanas veids gan ir tik dārgs un tik specifisks (tur jāizmanto pat īpaši naži un īpašas tehnoloģijas), ka jābūt nodrošinātiem labiem tirgiem, lai ražotāji neciestu zaudējumus un mēs gūtu peļņu.

Un kā ar tiem teliem?

Ar tiem ir ļoti labi. Ir attīstīta šķirnes teļu audzēšana, ir labi noieta tirgi NVS valstīs, īpaši Baltkrievijā.

Latvijā tradicionālā lauksaimniecības nozare bijusi arī

linu audzēšana. Esmu lasījis, ka aktuāla klūstot kaņepju šķiedru ražošana, – tās esot kvalitatīvākas par linšķiedrām, un audzēt tās spējot pēdīgais sliņķis, jo kaņepes varot gan nopļaut rudeni, gan atlāt uz lauka līdz pavasarim...

Nu...lielu uzplaukumu šai nozarē neparedzu! Šīs rūpniecības kultūras ir izdevīgi audzēt tikai ļoti, ļoti plašos apjomos (ar pārsimt hektariem neretējās!), un ir jābūt saviem pārstrādes uzņēmumiem. Šobrīd darbojas viens linu pārstrādes uzņēmums – Rēzeknē.

Nāk prātā Latgale ar zilajiem linu laukiem... Vai mūsu mīlā Latgale atkopjas no sava Eiropā visvairāk atpalikušā reģiona statusa?

Es ieteiktu būt uzmanīgiem ar šādiem apzīmējumiem! Pēdējā laikā Latgalē esmu bijis vairākkārt un redzējis, cik sekmīgi te strādā lauksaimnieki,

protams, ja strādā. Vietām Latgales lauki krāšņumā nemaz neatpaliek no bagātās Kurzemes vai Zemgales laukiem. Jāievēro, ka zemes auglība te ir krietni zemāka nekā citur Latvijā – 40 – 42 balles. Bet latgalieši te iekul 50 – 60 centnerus no hektara (salīdzinājumam: stipri auglīgākās zemes 80 – 90 centnerus). Uzņēmēji un prasmīgi lauksaimnieki raksta un iesniedz projektus, saņem Eiropas naudu un veiksmīgi strādā.

Lielais Preiļu siera kombināts taču ir Latgalē, sekmīgi strādā ļoti sadrumstalotā piensaimniecības vidē – pienu savāc no 3000 vietām!

Lai nu ko, bet nekādu pesimismu un pagrīmumu Latgalē es nesaskatu.

Kāds ir stāvoklis ar lauksaimniecībā izmantojamo zemi?

No visiem apmēram 200 tūkstošiem hektaru lauksaimniecībā izmantojamās zemes 20% šobrīd netiek izmantoti. Bažas rada tas, ka zemi vēlas pirkstārētie, jo tā taču ir laba investīcija. Un viņi pērk to blokos pa 100 – 200 ha, pērk labu, perspektīvu zemi. Attīstījās Eiropas valstis tāda zeme maksā desmitos tūkstošu, Latvijā to var nopirkst ievērojami lētāk.

Un mežus – vai tos neizpirks?

Nē! Ir likums, kas aizliez mūsu valsts mežus jebkādā veidā pārdot, arī Latvijas pavalstniekiem ne. Latviju taču mēdz dēvēt par „Eiropas plaušām”, jo 50% mūsu teritorijas aizņem meži.

Cik no tiem ir privātpāsumā, cik pieder valstij?

Puse uz pusē.

Un kā klājas zivsaimniekiem?

Vīni apgalvo, ka aizvadītais gads ir bijis pēdējā laikā pats veiksmīgākais, īpaši zivju pārstrādes uzņēmumiem. Šobrīd darbojas viens zivju pārstrādes uzņēmums – Rēzeknē.

Nāk prātā Latgale ar zilajiem linu laukiem... Vai mūsu mīlā Latgale atkopjas no sava Eiropā visvairāk atpalikušā reģiona statusa?

Es ieteiktu būt uzmanīgiem ar šādiem apzīmējumiem! Pēdējā laikā Latgalē esmu bijis vairākkārt un redzējis, cik sekmīgi te strādā lauksaimnieki,

Foto Imants Urtāns

(Turpinājums no BL Nr. 8)
Anita Liepa

Dāvana

Flensburgas noskaņas

Ja mani ceļabiedri nebūtu katoļi un ja man negribētos palepoties ar savas jaunības pilsētas daudzveidību, es arī tagad neiegrieztos šajā dievnamā.

Pie baznīcas durvīm mazs velniņš iekniebj man rokā un, vējam uzpūšot, izsmējīgi pačukst: „Ak, nu tu šo pilsētu dēvē par savu! Tev laikam piemirsies, kā toreiz - četredesmit septītajā - tu no tās aiztinies. Kālab tad pēcāk rāvies atpakaļ?“ Kaitinoši smīknādams, viņš parāda man mēli. Tiesa, rāvos jau gan. Lai paciemotos, nevis iestrēgtu uz dzīvi, es domās strīdos mēles rādītajam pretim un ar knipi aizlidinu mēteļa piedurknes atlokkam pieķerušos sakaltušu žagariņu.

Baznīca ir no jaunākajām, laikam tāpēc ceļvedi nav minēta. Plaša, gaiša, askētiski baltu interjeru. Bez mākslas darbiem, kokgriezumiem, rotājumiem, tikai vis-aplik telpai katoļu dievnamiem raksturīgās glezniņās attēlots Kristus Krusta celš. Lauris nostāgā gar Krusta celu, mēs ar Ivaru paliekam pie durvīm. Mans paredzējums piepildījies: pusgadsimtu atmiņā glābāto aizkustinājumu dienas gaisma, telpas plašums un tukšums vienā mirkli izdzēs kā neuzmanīgs dzēšamgumijas vilciens ar mīkstu zīmuli rakstītu vārdu.

Svētā gara ieliņā, redzot seno pazīnu - Svētā Gara baznīciņu,

uzvilni silts atkalredzēšanās prieks. Četrdesmit piektā gada vasarā dānu luterānu draudze to atvēlēja latviešu bēglu dievkalpojumiem, kuros pulcējās ne vien luterāni, bet arī katoli, baptisti, adventisti. Pirms septiņpadsmit gadiem kāda vēstuļu drauga atsūtītajā ceļvedi minētas šajā baznīcā 1400. gadā gleznotas freskas. Tolaik, kad mācītājs Avotīns tur vadīja dievkalpojumus un komponists Jānis Medīns svētku reizēs diriģēja mūsu kori, koristu un baznīcēnu skatieni atkal un atkal vērsās augšup pie diviem šaušāligiem griestu gleznojumiem - ar melnu un sarkanu krāsu uz triektām spīdzināšanas ainām. Ko rim tuvākajā attēlots zem stieņa

Viens no senajiem namiem

guloš cilvēks ar pārgrieztu vēderu, bet otrs, stieni griezdam, tin uz tā mocekla zarnas; otrā gleznojumā attēlotā ūstīšana. Spriedām, ka tās ir inkvizīcijas soda ainas, uz-mālētas ķecejiem par brīdinājumu un biedinājumu. Bet nesen lasīju par kādu Polijas baznīcu, kur līdzīgā stilā attēloti pirmo kristiešu spīdzināšanas skati, un sāku šaubīties, vai mūsu pieņēmums bijis parreizs. Lai kā, maniem ceļabiedriem tie plafoni jāredz. Strādājot Ceļojumu birojā, nācīs tūristus iepazīstināt ar daudziem dažādu zemju dievnamiem, bet neko tam līdzīgu nekur citur nav gadījies redzēt.

Bet baznīcas durvis ir slēgtas; bija piemirsies, ka luterānu dievnamī atvērti tikai dievkalpojuma laikā. Mēs ar Ivaru neesam tikuši līdz stūrim, kad Lauris savā žīlgajā gaitā tam tīcis jau apkārt un izpētījis, ka baznīcī no Lielās ielas puses līdzās altārim ir otras durvis, un šobrīd tās nav ciet. Priecīgi dodamies iekšā, bet paliekam pie sliekšņa. Altāra priekšā nelieels cilvēku pulciņš, šķiet, tur tiek krisīts bērns. Mums pievērsas jautājoši skatieni, esam iztraucējuši nozīmīgu rituālu. Esam pieklājīgi, nevēlamies traucēt, tūdāl nozudīsim, tikai jāparāda Laurim gleznojumi, diez vai ko līdzīgu viņš vēl kādreiz redzēs. Tāču ūstīšu skati nozuduši, griesti viscaur gaļaicīgi balti. Altāra kreisajā pusē

Lielā iela

pie sienas nav arī plaukta ar burinieku. Toties uzradies liels, grezns, sena buru kuģa veidā darināts kroplukturis. Vēl viens pie-rādījums tam, ka laiks ir jauns un cits... Mēs klusām izslīdam pa durvīm.

Lielā iela

Grosse Strasse. Bēglu laikos mēs to dēvējām tikai un vienīgi par Lielo ielu, nezinādami vai ne-jinemdamī vērā, ka tāds nosaukums nav ielai visā garumā. Var jau būt, ka divi ielas posmi pie atšķirīgiem nosaukumiem tikuši manas ilgās prombūtnes laikā. Ivars, pētidams tīmekli Flensburgas karti, to zinājis, vēl mājās bū-dams; man tas ir atklājums. Allaž esmu brīnījusies par Rīgas kungu

ērningo iedomu Marijas ielas daļu pārdēvēt par Čaka ielu, kas tautas mutē ieguvusi Čakmarijas nosaukumu. Šķita, ka otra tik jancīga salikteņa pasaule nav. Nu izrādās - ir tomēr gan! Lielās ielas dienvi-du gala nosaukums tagad ir Holm, bet daļa no pretējā gala - Norderstrasse - Ziemeļu ielu, ar kuŗu, ja var ticēt kartē rakstītajam, sākas Jaun-pilsēta. Tās architektūra no Vec-pilsētas gan neatšķiras. Tālāk - Ziemeļu rajons. Ja seko rīdzinieku paraugam, visu ielu vienkāršības labad varētu dēvēt par Nordergross-holm Strasse. Diez kuŗs no kuŗa nošpikojis jocīgo ideju - mūsējējē no vāciešiem vai vācieši no mūsējējē?

(Turpinājums sekos)

Par jaunu, lai karōtu

Raimonds Gunārs Slaidiņš, *Kara gaitu dienasgrāmata 1944-1945*, sagatavota un izdota laikraksta *Laiks* redakcijā Rīgā 2009. g., 164 lpp.

Vinstonam Čērčilam piedēvē Otrā pasaules karā laikā paustu domu: *They also serve that only sit and wait*. Arī tie, lūk, kalpo, kas tikai sēž un gaida uz pāveli, uz iespēju rīkoties tai karā darbības jomā, kam viņi tiek sagatavoti. Lielā mērā nīkšana, gaidīšana, pārcelšana no vienas vietas uz nākamo, mācības un treniņi raksturo Raimonda Slaidiņa karā gaitas no 1944. gada 19. septembrī Rīgā līdz Heidelbergas krišanai amerikāņu armijas rokās 1945. gada 30. martā. Būdams par jaunu iesaukšanai Latviešu leģionā, toreiz septiņpadsmitgadīgais cēniens Slaidiņš 1944. gada vasarā mobilizēts vācu gaisa spēku paligos un laikā starp nupat minētajiem datumiem rakstījis dienasgrāmatu, kurās oriģināls tagad glabājoties Latvijas Kara mūzeja, bet kuŗa 65 gadus pēc pierakstījumiem notikumiem iespiestā veidā kļuvusi pieejama jebkūram interesentam.

Vecākās paaudzes lasītājiem grāmata sauc atmiņā laikmetu, kuŗu viņi paši piedzīvojuši, bet jaunākus tā ar šo laikmetu iepazīstina. Ar katu jaunu ierakstu tuvāks un pazīstamāks kā savā zinā tipisks Otrā pasaules karā laika latviešu jaunietis kļūst Raimonds Slaidiņš. „Seit esam kādi seši vīri,” viņš raksta. Ieklausieties: ne puiši, ne žargoniskie veči, bet - vīri! Kāda pašapziņa! Kā visi tūri un karavīri, viņš citur nevairās ne žargona, ne toreiz izplatīto ģermānismu: ierakstos figūrē čāli, fidas un fidiņas, gastūži, friči, kincis, hauptmanis, unterfifers, paika, štammgerichti, štūbe, strādāšanas vietā tur šānsē... Viena no milākajām nodarbēm brīvajā laikā Slaidiņam ir filmu skatīša-

nās vācu „kinčos”. Par kādu izrādi viņš izsaucas: „Nāvīgi forša, mūzikāla un jautra filma, un vēl krāsaina!” Vakaros tiek iedzerts sava mēriņš alutīja un vēlāk, Reinas krastos nonākot, arī vīns. Uzplaiksnī īslaicīga romance ar saimniekmeitu Rozu, bet līdz „štempelēšanās” stadijai, kā vienam no Slaidiņa biedriem, tā nenonāk.

Kā visi tā laika latviešu jaunieši, Slaidiņš ir labs patriots. Kad 6. novembrī Egerā uzpeld baumas, ka Riga un daļa Vidzemes no bolševikiem atbrivotas, viņš tās uzskata par atzīmēšanas cienīgām savā dienasgrāmatā. 11. decembrī Šēnbačā uz valodām, ka vācieši Rīgā esot uzspirdzinājuši Brīvības pie-mineki un Operu, Slaidiņš reaģē ar izsaucienu „Lopi!”

Šāda baumu izplatīšanās tikai rāda, ka ierindniekam iegūstama informācija par lielajiem karā notikumiem, kas risinās ārpus viņa redzes loka, ir ļoti ierobežota. Lai līdztekus Slaidiņa dienasgrāmatas ierakstiem lasītājs gūtu orientāciju arī par karā lielajiem notikumiem, grāmatā iestarpināti pelēki iekrāsoti laukumi ar virsrakstu „Vēstures fakti”. Grūti gan saprast, kā-pēc, sākot ar 62. lappusi, vairākums šo faktu, šo karā lielo notikumu atzīmējumu, ir angļu valodā. Vai bija grūtības ar daudzu vietvārdu pareizo latvisko transkripciju? Anglu tekstos daudz pareiz-rakstības kļūdu, piemēram - Reinas upe, ko angļiski raksta Rhine, vai rākākāt rakstīta kā Rheine. Pelēkie laukumi tad gan arī ir vienīgais tumšais moments citādi ļoti bau-dāmā grāmatā.

loti asi kontrastējošs dzīves stāsts taču ir tik daudziem latviešiem, kas vēl jaunos gados 1944. gada rudenī atstāja Latviju! Nezina, ne-noteiktība, bezmērķība, pastāvīgs drauds dzīvībai un labklājībai sākuma galā, bet pēc tam strādīga, tomēr arī ērta, droša pilsoniska dzīve.

Grāmata iesākas ar bumbošanu 1944. gada 19. septembrī Rīgā pie Māras diķa, kur gāja bojā 50 - 60 cilvēki, pirmām kārtām jau Gaisa spēku paligi, bet ar šī traģiskā noti-kuma 50 gadu atceri Slaidiņa die-nasgrāmata papildus pierakstītais teksts arī beidzas. Šai atcerē radu-sies doma pie Māras diķa uzstādīt kritušo godināšanai pieminekli. Pieminekļa metu zīmējis pats Slai-diņš, un 161. lappusē viņš arī ska-tām foto attēlā pie divus gadus vēlāk atklātā pieminekļa stāvam. Uz pieminekļa lasāms Īnduļa Ka-žocīja teksts: „1944. gada 19. sep-tembrā uzlidojumā šeit krituša-jiem Gaisa spēku paligiem un viņu cīņu biedriem zināmās un nezināmās atdusas vietas.”

Pēcvārdu grāmatai nav rakstījis vairs Slaidiņš, to rakstījis kāds cits. Pēcvārda pēdējā teikumā lasām: „Raimonds Gunārs Slaidiņš miris 2009. gada 19. janvāri Kalifornijā.” Lasītājam, kam šis skumjais fakti nav bijis zināms, rodas gluži vai šoks: nupat vēl bija iespēja ieju-sies autora jaunības dienu pasaule, it kā tā būtu bijusi tepat pirms vakardienas, bet nu jau rakstītās viņsaulei! Sagribas dungot: „Pa kuŗu laiku nosirmoja jūra, Pa kuŗu laiku nosirmoju es?” Vēl dienu pirms vakardienas cilvēks bija par jaunu, lai karōtu, un tad kļuva par vecu, lai karōtu, un tad kļuva par vecu, lai karōtu? *Tempus fugit*, teica senie romieši.

Eduards Silkalns

KĀ KLĀJAS? KAS JAUNS?

Atgriešanās pie lielās mīlestības - operas

Rigas Pieminekļu aģentūras direktoram **Guntim Gailītim** ziemas mēneši ir radoša darba pilni. Ar sirdi un dvēseli nodevies galvaspilsētas pieminekļu problēmām, 2010. gada pirmajos mēnešos viņš atkal tika ierauts opermākslā.

Gunta pirmā profesija ir mūzikis, taču viņš izstudējis arī par operas režisoru, mācījies pie vecmeistara Jāņa Zariņa un Ārnolda Liniņa, iestudējis izrādes gan Latvijas Nacionālajā operā, gan tuvākās un tālākās ārzemēs. Kad mūsu operteātri Guntim Gailītim darba vairs nebija, viņš pieciecās uz amatu Rigas Pieminek-

ļu aģentūrā un ... tika atzīts par konkursa uzvarētāju. Nu jau vairākus gadus Guntis Gailītis ir šīs aģentūras vadītājs, dedzigs Rīgas vēstures pētnieks un rūpīgs pagātnes liecību atjaunotājs un kultūras vērtību aizstāvis. Ar viņu ir interesanti pavadīt laiku sarunas, jo gadu gaitā uzkrātā kultūras bagāža un mērķtiecīgi apgūtās zināšanas Guntim Gailītim lauj norises pagātnē un tagadnē atklāt dzīlās kopsakarībās. Direktora dedziba un aizrautība pielipusi arī citiem Rīgas pieminekļu aģentūras darbiniekiem.

Taču sirds dzīlumos paslēpušies operas mīlestība. Kad pērnā

gada beigās tika saņemts uzacīcinājums no Tartu teātra „Vanemuine” atjaunot tur pirms gadiem iestudēto operas iestudējumu, pieminekļu aģentūras direktors panēma atvajinājumu un devās uz Igauniju, lai studentu pilsētā, kurā 140 gadus darbojas valstī vecākais teātris, atkal kālētu par operas režisoru.

Guntis Gailītis stāsta:

„Tartu, kādreizējā Tērbatā, ir teātris, kurā strādā trīs trupas – operas, baleta un drāmatiskā – un liels simfoniskais orķestris. Izrādes notiek trīs vietās – tā sauktajā Jaunajā teātrā namā, tad vēl Vecajā, kādreiz Vācu teātrī, un vēl vienā ēkā. Operas izrādes parasti notiek Vecajā teātrī, elegantā jūgendstila ēkā pilsētas parka vidū. Zālē ir kādas 400 skatītāju vietas, tā ir ērta un kompaktu, ar trīs balkoniem.

Dž. Pučini operu „Madame Butterfly” iestudēju šai teātri 2004. gadā, tai bija labi panākumi, pilnas skatītāju zāles. Tagad mainījusies teātra vadība, pārlūkots repertuārs un nolemts operas izrādi atjaunot. Mūzikālā vadība nu ir jaunā, bet jau starptautiski atzītā diriģenta Mihkelā Kitsona pārziņā, viņš arī diriģēja operas atjaunojumu. Galveno lomu dziedāja Alla Popova no Tallinas, bet Pinkertons bija Olegs Balašovs no Pēterburgas Marijas teātra, Šarpless – jaunais igauņu baritons Atlans Karps. Talantīgi, profesionāli labi sagatavoti solisti, mēģinājumi riteja labā noskaņojumā, strādājām rīta un vakara cēlēnā.

Igaunijā sastapos ar izcilu darba organizēšanu, precīzitāti un kollēģialitāti. Arī valsts kultūrpoliтика kaimiņzemē ir atšķirīga – finansējums teātriem, piemēram, tiek izlīdzināts visas valsts mērogā, lai nebūtu atšķirības starp galvaspilsētas un perifērijas skatuviem.

„Butterfly” ir ārkārtīgi grūta opera. Ir zināms, ka komponists

amorāliem politiskiem lēmujiem: viņa norauj svešo karogu un uz tā padara sev galu.

Kopīgi ar izrādes scēnografi Anitu Znutiņu vienojāmies nekādus īpašus eksperimentus ar verisma operu neveikt. Pučini ir tā iedzīlinājies traģiskajā situācijā, tik bagātīgi raksturojis galvenās varones dvēseles vibrācijas, ka mums atliek tikai atklāt to, ko saprotam un dzirdam. Mūzika ir mērķtiecīga un tieša, bet pāris vietās tai ir tik emocionāls lādiņš, ka, pat daudzākārt to dzirdot, atkal un atkal kaklā kāpj kamols.

Operā ir intermeco, kas attala divus cēlienus. Parasti to vai nu izsvītro, vai spēlē pie aizvērtā priekškara. Mūsu izrāde bija divās daļās, līdz ar to intermeco iznāca cēliena vidū. Šo-čosana gaida mīloto, līdz pagājusi nakts un uzausis rīts. Mēs šo nakts skatu vizuālizējām, parādījām kā galvenās varones sapni, un nakts mistērija tika iesaistītas visas operas personas.”

Gunta Gailīša operas piedzīvojumi ar to vēl nav beigušies. Pašlaik Latvijas Nacionālajā operā viņš atjauno savu 1996. gada iestudējumu – Dž. Verdi operu „Nabuko”.

„Nabuko” ir īpaša izrāde. Pati opera mūzikā un saturā ir loti bagāta, dziļi filozofiska. Atjaunojuma pirmizrāde paredzēta 18. martā, ar titullomu mūsu izcilais baritons Samsons Izjumovs maijā svinēs 60 gadu jubileju. Izrādi diriģēs Aigars Meri, darbība notiks Andra Freiberga lieliskajā scēnografijā. Tā ir izrāde, kurā visu izšķir ansamblis. Ja ansamblis ir labs, iestudējums var izdoties.”

Atliek tikai novēlēt veiksmi pirmizrādē. Pēc tam Gunti Gailīti atkal gaida pienākumi Mūzikas akadēmijas operas klasē un darbs Rigas Pieminekļu aģentūrā.

Gundega Saulīte

Skats no operas "Madame Butterfly" iestudējuma Tartu teātri "Vanemuine", Igaunijā

Guntis Gailītis

pats to atzinis par savu mīlāko darbu. Tā īsti nav kameropera, kaut tieši pārdzīvojuma intimitātes ziņā tas ir visgrūtākais skatuves darbs, kādu es zinu pasauļes opererrepertuārā. Atklāt mūzikas skanīs ietērptā pārdzīvojuma niances – tas jau ir juvelierā darbs.

Tomēr operas saturā nav tikai mīlas stāsts, tas nav tikai skaists verisma darbs, tā zināmā mērā ir arī politiska opera. Ja 19. gadsimta otrā pusē Japānā nebūtu pieņemts likums, ka ārzemniekiem ir tiesības apprecēt vietējās meitenes uz vienu mēnesi, šāds mīlas stāsts nemaz nebūtu iespējams. Pinkertons to izmanto un noorganizē sev patikamu piedzīvojumu. Savukārt Čo-čo-sana cer saistīties ar izredzēto uz mūžu, būt viņa cienīga. Atmiņā no skaistajiem laimes brīziem viņas mazajā namiņā glabājas Pinkerton baltais parādes uzvalks un Amerikas karogs. Mūsu iestudējumā operas beigās, kad ir skaidrs – sapni nepiepildīsies, izlaužas japānietes protests pret

LU mecenāts Jānis Priedkalns pārdod Ferrari un ziedo 100 100 latus studentu atbalstam

2010. gada februārī Dr. Jānis Priedkalns novēlējis Latvijas Universitātei 100 100 latus, lai veicinātu mediciniskās izglītības attīstību Latvijā, atbalstot LU Medicīnas fakultātes studentus, kas iesaistīti neuroloģijas pētījumos, prioritāri neuroendokrinoloģijas nozarē.

Nauda iegūta, pārdodot autošīnu *Ferrari*, ar ko mecenāts piedalījies sacensībās pag. gs. 70. - 80. gados. Līdzekļi tiks izmantoti par neaizskārmo kapitālu Jāņa Priedkalna Medicīnas zinātņu pētniecības fondam. Stipendijas sāks izmaksāt nākamajā akadēmiskajā gadā.

„LU fonds apzinās savu atbildību un patiesi lepojas ar saviem partneriem – gan labvēļiem, gan arī stipendiātiem –, kuŗi novērtē izglītības nozīmi par garantiju tautas attīstībai un labklājībai! Visi kopā mēs varam sasniegst

ielus mērķus!” saka LU fonda valdes priekšsēdis prof. Ivars Lācis.

Dr. Jānis Priedkalns kļuvis par LU fonda Zelta mecenātu, viņa vārds iegravēts LU mecenātu plāksnē, kas atrodas LU Raiņa bulvārī 19. Kopumā LU lepojas

Foto: LU Fonds

Jānis Priedkalns

ar 93 mecenātiem, kas atbalstījuši gan studentus, gan izglītības projektus LU.

„Jāni Priedkalnu un LU Medicīnas fakultāti saista ilgu gadu veiksmīga sadarbība un uzticama draudzība. Viņš atbalstīja fakultāti tās atjaunošanas pirmsākumos un ir bijis kopā ar to visus šos gadus. Profesora novēlējums ir lielākā atzinība LU Medicīnas fakultātes līdz šim paveiktajam darbam un nenovērtējams atbalsts topošajiem mediķiem, par ko Jānim Priedkalnam esam no sirds pateicīgi,” uzsvēr LU Medicīnas fakultātes dekāne prof. Ingrīda Rumbā-Rosenfelde.

Par LU mecenātu Dr. Jāni Priedkalnu

LU mecenāts Dr. Jānis Priedkalns (1934) dzimis Latvijā, taču Otrā pasaules kara laikā, tuvojojoties atkārtotai PSRS okupācijai,

Foto: LU Fonds

Jāni Priedkalna Ferrari nu jau citās rokās

atstājis Latviju, mūža lielāko daļu dzīvojis Austrālijā, viņa mājas ir arī Latvijā. Dr. J. Priedkalns, anatoms-histologs-embriologs, bijis profesors vairāku valstu universitātēs, arī Latvijas Universitātē, kā arī ir Latvijas Zināt-

ņu akadēmijas akadēmīkis.

No 1997. līdz 2001. gadam bijis Latvijas vēstnieks Apvienotajās Nācijās, kā arī 6. Saeimas deputāts un pārstāvis Eiropas Padomē.

Laine Vose

ZINAS NO VĪTOLU FONDA

Tikai līdz ar mīlestību

Kad 498. gadā pāvests Gelasījs Romā pasludināja 14. februāri par Svētā Valentīna dienu, viņš nespēja pat iedomāties, ka tā pat pēc pusotra gadu tūkstoša tiks svinēta visā pasaule, aicinot cilvēkus atvērt sirdi visvētākajām jūtām – cilvēkmīlestībai.

Diemžēl par pašu Valentīnu mūsdienās ir zināms maz. Stāsta, ka viņš dzīvojis mūsu ēras trešajā gadsimtā senajā Romā, bijis parasts kristiešu mācītājs, jauns, skaists, labsirdīgs un atsaucīgs, aizravies ar dabas zinātnēm un medicīnu. Kā bijis patiesībā, iespējams, mēs nekad neuzzināsim, taču viņa neilgajā dzīvē neapšaubāmi bijis pārsteidzoši daudz mīlestības – mīlestība pret Dievu, mīlestība pret meiteni, mīlestība pret cilvēkiem, kuļiem viņš palīdzējis, būdams mācītājs, ārsts un brīnišķīgs cilvēks ar siltu, atsaucīgu dvēseli.

Ne velti arī Vītolu fonda šī diena ir svētki, jo mūsdienās nav daudz vietu, kur vienkopus spēj saplūst tik daudz mīlestības. Un vai nav zīmīgi, ka šajā dienā savus piedzīšanas svētkus svin Vītolu fonda dibinātājs Vilis Vītols, kas pratis ap sevi sapulcināt tik daudz

laimīgu cilvēku – ziedotājus, kuļus spārno iespēja dalīties ar citiem savā cilvēkmīlestībā, un stipendiātus, kas ir laimīgi, to saņemot?

Mīlestība piešķir jēgu pagājušam laikam, un mīlestība dzīvo vēl ilgi pēc mīlestības – kā dziesmas, kā legendas, kā izainājums visām runām par šīs zemes niecību. Savus un savu mīlo vārdus mūžības grāmatā Vītolu fonda ziedotāji ir ierakstījuši, dažādu jūtu vaditi, – Bruno Rubess skumjas, atvadoties no dzīvesbiedres, Jāņa Grāmatiņa cieņa pret saviem vecākiem, Ulža Klausa vēlme savu prieku izdzīvot kopā ar citiem un Jāņa Andersona prasme dalīties savos sasniegumos. Taču viņus un, protams, arī pārējos ziedotājus vieno spēja izjust mīlestību – gan pret savu tēvzemi, gan pret pazīstamiem un gluži svešiem cilvēkiem. Šī prasme no visām dzīvē apgūstamajām ir visgrūtākā, un tādā mīlestību pret citiem spēj izstarot tikai tas, kuŗs pats reiz ir nesavtigi milēts.

Par ko gan citu, ja ne par izcilas cilvēkmīlestības paraugu var dēvēt daudzu ziedotāju vēlēšanos atsaukties uz Vītolu fonda aicinājumu pagājušā ga-

da nogalē sniegt atbalstu vēl 136 mazturīgiem, bet centūgiem un talantīgiem jauniešiem, kuļiem tas bija ļoti nepieciešams, lai turpinātu studijas izvēlētajā augstskolā. Ulža Streipa vārdus: „Šis ir par daudz svarīgs laiks mūsu zemītei, lai kādam trūktu naudas izglītoties,” – sadzīrdēja un atsaukās daudzi.

Pirmais – Jānis Grāmatiņš, dibinot vecāku Mirdzas un Alberta Grāmatiņu piemiņas stipendiju, tad SIA „Apsīte” valdes loceklis Arnis Apsītis, sniedzot atbalstu 10 studentiem, pēc tam fonds saņēma viņu arī no Birutas un Dzintara Abuliem vēl par vienas stipendijas dibināšanu. Jau novembrī Vītolu fonda viesojās Ināra Reine un Biruta Neimane, kuŗām bija uzticēts nodot Vilimantikas draudzes savāktā ziedojumu Jāņa Degļa piemiņas stipendijai, un Uldis Klauss, kas savā jubilejā viesiem dāvanu vietā lūdz ziedot stipendijai, un uz gavilnieka lūgumu atsaukās viņa radi un draugi. Pienāca vēstule no Kanādā dzīvojošās Baibas Bredevaskas. Būdama testamenta izpildītāja, viņa paziņoja, ka Latvijā tiek dibināta Ērikas Dēzījas Kērgis piemiņas stipendija, kas novēlēta Korp! Gaujmaliete aktīvākai studentei, bet šī paša mēneša beigās, atšķirot avīzi Brīvā Latvija, varēja

lasīt rakstu „Korporācija Imeria Anglijā zeļ un ziedo,” – Vītolu fondam tas nozīmēja 600. stipendiju. Decembrī tika noslēgts līgums ar apgāda SIA ATĒNA valdes priekšsēdi Pēteri Jankavu par ziedojumu skolotājas Benitas Krēslīnas piemiņas stipendijai, bet Ziemsvētku laiks iezīmējās skumjs – aizsaulē aizgāja ilggadējais fonda draugs un atbalstītājs Brunis Rubess – aizgāja, paliekot savā zemē un uzceļot tiltu pāri Mūžībai, jo viņa bērēs vairāk nekā 100 radi un draugi ziedoja viņa piemiņas stipendijai.

Sis gads sākās ar viņu, ka papildus jau septiņām Aivara Andersona ģimenes stipendijām dēls Jānis Andersons dibinās vēl divas jaunas stipendijas tēva piemiņai, bet Aivars Slucis līdz ar tagadējiem 12 stipendiātiem vēlas palīdzēt vēl trim jauniešiem. Savukārt Karakasas Latviešu dāmu komiteja nolēma dibināt Latvijā jaunu stipendiju, noguldot komitejas sarūpēto naudu neaizskaramajā kapitālā, bet ziedotājs Edgars Vojskis parakstīja līgumu par Edgara Vojska ģimenes stipendiju.

Stipendiāti ne tikai iesniedz fondā pārskatus par saviem sasniegumiem mācībās, viņi raksta arī pateicības un mīlestības pilnas vēstules tiem, kas viņiem uzticējušies, – saviem ziedotājiem. SIA „Apsīte” stipendiāta Richarda Krasovska vēstulē lasām: „Jūsu stipendija nav

tikai nauda, tā ir arī drošības sajūta. Esmu sapratis, ka Jūsu ziedojuums man nes ne tikai drošības sajūtu. Tas ir solijums Jums un sev. Jūs neesat gluži ceļā rādītājs, jo tāds mēs esam katrs pats sev. Taču Jūs esat kā spoža, uzticama gaisma, kas tumšajā naktī neļauj nomaldīties no pareizā ceļa. Mana apņēmība arī ir augusi, jo nu ir vēl par vienu cilvēku vairāk, kuŗs vēlas, lai es savā dzīvē tiektos pēc augsti mērķiem.”

Mēs visi vēlamies, lai rīt būtu labāk, nekā ir šodien, un tieši tāpēc VF joprojām meklēs latviešus visā pasaule, kuŗi vēlas to pašu.

Mīlestība spēj radīt jaunu pasauli. Tā padara cilvēkus redzīgus un dzirdīgus un palīdz saklausīt, kā krīt sniegs, – tik augsti, tik gaiši, tik aicinoši, jo mīlestība ir šīs pasaules vienīgā īstā gaisma un tikai tajā mēs topam savas dzīvības cienīgi. Ne tikai baltā, bet visas pasaules krāsas līdz mums nonāk tikai līdz ar mīlestību. Un tad mēs uzzinām, kā tas ir – būt laimīgiem.

Godinot visas pasaules Mīlestības dienā ar cilvēkmīlestību apveltītus citzemju svētos, neaizmirsīsim palūkoties uz ļaudīm, kas ir tepat mums līdzās – ar saknēm savā vismīlākajā zemē, ar galotni – mūsu kopīgajās debesīs.

CEĻAMAIZE

Kokneses fonds sadarbībā ar jauniešu kori *Balsis* un Latvijas Televīziju pērnā gada nogalē uzsāka vērienīgu projektu *Celamaize*. Projekta ietvaros tiks izdots CD/DVD *Celamaize*, kurā būs iekļautas dziesmas, kas ārzemēs dzīvojošiem latviešiem (vairāk nekā 250 000) visas dzīves laikā veidojušas un stiprinājušas patriotismu un latvetību. Pašreizējā situācijā valsti mēs ar šo CD vēlamies stiprināt un savā ziņā dot celamaizi patlaban Latvijā dzīvojošiem latviešiem viņu grūtajā ceļā cauri dzīves problēmām, vairot valstisko – patriotisko vērtību veidošanos un stabilizēšanos.

No 2009. gada decembra līdz 2010. gada janvārā beigām notika ārzemju latviešu anketēšana projektam *Celamaize*. Projekta organizētāji vēlas paziņot, ka anketēšana veiksmīgi ir beigušies, – tajā piedalījās 1026 respondenti kā no Anglijas, Īrijas, Zviedrijas un citām Eiropas valstīm, tā arī no Austrālijas, Amerikas, Kanadas un Brazīlijas. Izsakām milzu pateicību par jūsu atsaucību šī projekta ietvaros, jo, ar jūsu līdzdalību, ir sabalsotas šādas *top20* dziesmas, kuŗas tiks iekļautas CD *Celamaize* un atskaņotas koncertā 2010. gada 4. maijā par godu Latvijas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas 20. gadienai, ar koncerta tiešraidi Latvijas Televīzijā.

Kā jau ziņojām iepriekš, CD *Celamaize*, kuŗā būs sakopotas dziesmas no *top20*, dāvinājumā tiks izsūtīts Latvijas skolām, bibliotēkām un latviešu centriem

pasaulē.

No katra pārdotā CD *Celamaize* viens lats tiks ziedots Kokneses fonda projekta „Liktenīdarzs” amfiteātra būvniecībai 2010. gadā.

Lai dziesma jums diendienā palīdz izjust saikni ar Latviju!

Baumanu Kārlis „Dievs, svēti Latviju”

Renārs Kaupers „Welcome to my country”

Uldis Stabulnieks „Tik un tā”

Brigita Ritmane „Manai tau-tai”

Mārtiņš Brauns „Saule, Pērkons, Daugava”

Latviešu tautasdziešma Jurjānu Andreja apdarē „Pūt, vējini”

Ainars Virga „Dzimtā valoda”

Jāzeps Vītols „Gaismas pils”

Renārs Kaupers „Manai dziesma”

Imants Kalniņš „Piena ceļš” (no k.f. Sprīdītis)

Jānis Norvilis „Mūsu zeme”

Jekabs Graubīnš „Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme”

Justus Vilh. Lira „Pie Gaujas”

Latviešu tautasdziešma „Tumsa nakte, zaļa zāle”

Imants Kalniņš „Aplicinā-jums”

Raimonds Pauls „Manai dzim-tenei”

Latviešu tautasdziešma „Mazs bij’ tēva novadiņis”

Jānis Norvilis „Vakarjunda”

Jurjānu Andrejs „Nevis slin-kojot un pūstot”

Bruno Skulte „Aija”

Par lēnumu dibināt savu stipendiju un uzticēt tās administrēšanu Vītolu fondam ir paziņojuši politiķe un diplomāte Sandra Kalniete, savu vēlēšanos pamatojot: „Latvijas sabiedrībai būtu jāvienojas, ka mūsu valsts mērķis nākamajos piecpadsmiņ gados ir radīt zinīgu, radošu un uzņēmīgu paaudzi, kas spēs Latviju padarīt par modernu un konkurenčspējīgu valsti. Tad Latvija vairs nenikulos un tās cilvēkiem vairs nebūs jādodas laimes meklējumos uz ārzemēm. Tāpēc ir svarīgi, lai labi izglītība būtu pieejama ikviečinām, kas to vēlas. Nekas nav netaisnīgāk kā liegt jaunietim nākotni nabadzības dēļ.

Es nolēmu iedibināt stipendiju bakalaura grada iegūšanai starptautiskajās attiecībās un uzticēju to administrēt Vītolu fondam, kas piešķir stipendijas jauniešiem no maznodrošinātām ģimenēm. Es ceru, ka mana stipendija kādam talentīgam jaunietim pavērs iespējas klūt par izcilu speciālistu, kādi tik ļoti ir vajadzīgi Latvijai.”

Vītolu fonds ir pārliecināts, ka ar šo atbalstu Latvija kļūs bagātāka vēl par vienu starptautisko attiecību speciālistu, kas spēs ne tikai novērtēt sniegtā materiālo palīdzību, bet arī mantot mācīšanās kāri un neatlaidību, gluži tāpat kā savulaik Sandra Kal-

Noguldījumu likmes

Gada procentu likmes termiņoguldījumam ar procentu izmaksu termiņa beigās

Termiņš		Termiņoguldījums ar procentu izmaksu termiņa beigās, %		
dienas	mēn.*	LVL	USD	EUR
30-59	1	2,00	0,30	1,20
90-119	3	2,75	0,40	1,40
180-209	6	3,75	0,75	1,50
270-299	9	4,50	0,85	1,65
367-395	12	5,00	1,00	1,75

* termiņš mēnešos norādīts tikai informātīvos nolūkos

Likmes var mainīties, aktuālās likmes un likmes citiem termiņiem skatiet www.danskebanka.lv

Norādītās termiņoguldījumu likmes spēkā no 03.03.2010.

Danske Banka

2. marts
komerckurss

	Pirkšana	Pārdošana
AUD/LVL	0,4635	0,4777
CAD/LVL	0,4945	0,5095
CHF/LVL	0,4772	0,4918
DKK/LVL	0,0939	0,0967
EEK/LVL	0,0447	0,0460
EUR/GBP	0,8934	0,9206
EUR/LVL	0,7003	0,7181
EUR/USD		

Kas mūs kaitina

Atis Skalbergs, *Kapteiņa gars, publicistika un stāsti, izdevusi apvienība „Timermanis un Vējiņš”, Rīgā 2010. g., 328 lpp.*

Latvijā izplatās gadījumi, kad te dzīvojošie krievi ar Krievijas un PSRS simbolikas lietošanu, piemēram, ar karoziņiem, kas piestiprināti pie viņu automobiliem, sabiedriskā telpā parāda vai nu uzticibū savas izcelmes zemei, vai noraidīgu attieksmi pret Latviju. Latviešu un Latvijas krievu atiecību tematam bija veltīts 18. februāra raidījums **Atklātā ceturtdiena** Latvijas Televīzijas 1. kanālā. Piezvanot Televīzijai, skatītāji var izteikt arī savu viedokli. Šoreiz piezvanot varēja par krievu simboliku teikt, ka „tā mani kaitina”, bet varēja arī izvēlēties viedokli, ka „jālieto latviešu simbolika”. Pārsteidza, ka nokaitināto zvanītāju skaits bija desmitkārt lielāks par latviešu simbolikas gribētāju skaitu. Justies nokaitinātam un skaisties jau laikam ir daudz vieglāk nekā kaut ko lietas labā darīt.

Ilgadējā skolotāja un jaunākā laikā patriotiskā publicista Ata Skalberga grāmatas **Kapteiņa gars** ievadvārdos Eiropas Parlamenta deputāte profesore Inese Vaidere sola, ka grāmata būdot par to, „kā veidot un noturēt nacionāli specīgu valsti, balstītu uz gaišu un patriotisku cilvēku idejām, iniciātīvu un uzņēmību”. Lai cienītā ievadniecī piedod, bet vienas gaumzīmes viņas

soliņumā ir par daudz. Nav šaubu, **ka** autors dzīļi sirdi vēlētos šādu nacionāli specīgu valsti, bet **kā** pie šādas valsts nonākt ar noteiktu konkrētu rīcību, viņš nepasaka. Ata Skalberga publicistikai drīzāk varētu likt apakštītlu „Kas mūs kaitina, sāpina, nomāc, apdraud”.

Grāmatas pirmajās divās trešdaļās lasāmas Skalberga politiskas apceres. Kaut nekur nav minēti to sacerēšanas dati, pazīmes rāda, ka to vairākums radies mūsu gadsimtena pirmajos astoņos gados. Dalā no šī laika Atis Skalbergs vadīja raidījumu ciklu **Ata Skalberga publicistika** Latvijas Radio, un daudzi raksti būs tapuši kā skripti šiem raidījumiem: viegli iedomāties mūzikas iestarpinājumus vietās, kur skriptā parādās trīs asteriski. Skalbergs ir labs visādu vainu un nelaimju diagnostētājs, un viņa apsūdzības un pārmetumi komūnistiem par viņu zvēribām Stalīna laikā un pēc tam, kā arī valdošajiem krieviem Krievijā un politiski aktīviem krieviem un krieviņiem mūsdieni Latvijā uzrunā ar spēku un pārliecību. Tiktāl viss ir labi.

Tomēr ko darit, kā tad īsti reagēt un kā rīkoties, Skalbergs pasaka vai nu ļoti vispārīgos vilcienos, vai nepasaka nemaz.

Tā, piemēram, 135. lappusē lasām: „Mēs nedrikstam sabrukēt zem...sāpu nastas. Tāpēc mums jāsaņemas, sāpēs jārūdās un jākļūst spēcīgākiem. Tautas pārceļotās mokās jāsmeļ spīts, atriebes naids, izturība un griba.” Kur te kāda programma? Šādas mudes, protams, uztaisa labu dūšu kā autoram, tā viņa klausītājiem vai lasītājiem, bet tālāk ceļš pagaistit kā miglā. Pat vispārinājumu limenī musināšana uz „atricēbas naidu” ir problēmatiska: esam taču maza tauta, un kā tad mums atriebties?

Grāmatas pēdējo trešdaļu aizņem Ata Skalberga stāsti. Pirmie divi rakstīti 1979. un 1981. gadā, tie ir apolitiski, kaut gan titulstāsts jau iežimē Skalberga pēckomūnistu gadu uzsvaru uz cilvēka godaprātu, uz vadonības, varonības, „kapteinības” diženumu. Turpmākie stāsti rakstīti padomju sistēmas iziršanas laikā, un tie rāda, kā 20. gs. lielie, drāmatiskie, visu tautu skārēji notikumi trāpa arī autora atmiņa saglabātus vai fiktivus individus.

Gārākais stāsts ir 1987. gadā sarakstītais „Mantu lāde”. Intriga varbūt nav pati svaigākā: zvejnieku mājas Vidzemes jūras krastā pulcējas radu saime – cilvēki no Sibīrijas, no Austrālijas, tepat no Latvijas,

lai kopīgi uzlauztu senča atlāstu mantu lādi, kurās atslēga trīsdesmito gadu beigās „atlāsta jūrai”, lai rados saglabātos saticību. Situācija dod autoram iespēju patēlot ietekmi, kādu ilgie gadi, kas pavadīti dažādās pasaules pūsēs, atstājuši uz stāsta personām. Lasītāja interese tiek uzturēta, minot, kādas vērtības mantu lādē varētu būt pāslēptas un kā stāsta personas reāgēs, kad tās no lādes tiks izceltas dienas gaismā. Jāatceras, ka stāsta sarakstīšanas laiks – Trešās atmodas pats sākums bija laiks, kad tika pārvarēta t. s. dzelzs priekškara un ideoloģisko pretišķību uzspiestā vienas cilmes cilvēku izolētība un atšķirtība vienam no otru, tāpēc stāstam ir sava vērtība arī kā laikmeta dokumentam. Stāstā, stāpētā, ietverta ne gluži neapstrīdamā, tomēr pārdomu vērtā doma, „ka citiem cilvēkiem, bet it sevišķi radiem, ļoti patīk, ja otram klājas slikti”.

Aizkustina 1988. gada stāsts „Ar brezentu apvilktais kravas kastes”, kas veltīts „visiem skolotājiem – Stalīna represiju nevainīgajiem upuriem” un ir par 1949. gada 25. marta deportācijām. Skolotājai, kas no izsūtīšanas cenšas paglābt savus skolēnus, beigās sāpu celu uzsākt un šai celā mirt nākas

arī pašai. Lakoniski izstāstītie notikumi lieku reizi skaudri parāda, ka melošana, izlikšanās, īstās identitātes un savas pagātnes slēpšana padomju – un īpaši Stalīna laikā bija nepieciešama rīcība, lai izdzīvotu.

Grāmatas izdošanu 5000 eksemplāru metienā finančējušas Vējiņu un Timermaņu ģimene Austrālijā, tāpēc grāmatā – gan pieticīgi, ne uzmācīgi – pavīd arī šīs ģimenes un viņu dzīvesvietai izvēlētais kontinents. Mecenāts Jānis Vējiņš uzrakstījis īsu „veltījumu”, bet Vējiņu un Timermaņu ģimene skatāmas foto attēlos divu lappušu biografijās grāmatas beigās. Taču, lai izdzībinātu, kāds tad ir Timermaņu ģimenes galvas Gogas īstais vārds, jāizlasa Ata Skalberga raksts „Varoņi nemirst”, kur atklāts, ka šis vārds ir – EIGITS. Rakstā vēstīts par Eigita Timermaņa tēvu Robertu Dāvidu Timermani, kas 36 gadu vecumā, būdams partizānu divīzijas komandieris, Madonas apkaimē 1945. gada Ziemsvētkos ielenkts, sašauts miris. Varam saprast cīnītāja dēla dāsnumu, financējot šo un šai līdzīgas grāmatas, vai ne?

Eduards Silkalns

Ar gaišu skatījumu

spiesti justies kā uz laupītāju kuļu”, jo dažiem „vārdos valda visiem viens likums, bet taisnību katrs dabū pēc savas kabatas”.

Kādā no krājuma esejām, kuŗas A. Līce trāpīgi nosaukusi par redzējumiem, viņa ar dzīļu bijibu un apbrīnu runā par izcilās latviešu gleznotājas Biutas Baumanes darbiem, jo: „Pasargāt sevi no dzīves noguruma – arī tas ir talants.” To manuprāt pilnā mērā var attiecināt arī uz krājuma autori pašu. Tieši trijos pēdējos A. Līces darbu krājumos aizvien vairāk jūtams, ka viņa ir atsvabinājusies no tāda kā nejauka lietuvenā, tagad viņa prot par daudzām dzīves tumšajām pusēm bezrūpīgi pasmaidīt un jautri izzobot to, uz ko agrāk varbūt būtu gribējies ar lielgalbu šaut.

Ari par bēdigi slaveno krizi Latvijā viņa runā tādā rotaļīgā dzēlībā, ka, to lasot, no pleciem noveļas svina smagums: „Radio stāsta par krizi, kas vēl nemaz neesot sākusies. Tas nozīmē, ka jāvaimāna taupīgāk, jo ko tad es iesākšu, kad pienāks īstais brīdis. Visi kliegs, bet man – mute sausa.” Ciešai apņēmībai pieklusināt savas vaimanas seko asprātīgs krizes cēloņu un sekū izklāsts tautiskā joka manierē. Būtu gandrīz vai balsī jāsmēj, ja viss notikušais, ko izdarījis kāds īauns finanču ģenījs, nedraudētu mums un pasaulei ar drūmām sekām. Zem sagāztās finanču

piramidas pakļuvis īaužu vairākums, „virsū uzkritis viss smagums. Tie, kas augšā, drupas nost nevāks, nāksies vien mums pašiem savām rociņām rakties laukā. Es skatos uz savām rokām un domāju: cik kuļa tilpņu un vilciena vagonu tās jau pārkāvušas?”

Ko darit Latvijā? Vai tiešām atkal būtu jācēl barikādes? „Pret savējiem, kuri kļuvuši svešāki par ienaidniekiem? Neviens īsti nezina, kā tikt galā ar grauzējiem, kas ne tikai iztukšojuši valsts kasi, bet arī aizbaidījuši projām no Latvijas tās pilsoņus.” Tā rūgtā sašutumā izlaužas autorei, apliecinot, ka viņas publicistes nervs nav apriņķis, vienīgi kļuvis elastīgāks un, šķiet, to atspirdzina dzimtās vietas vide un daba.

Daba baro arī Andas Līces dzejas un eseju tēlainību, dara to zaļoksnu, sajūtamu, saredzamu, izsmaržojamu. Par sala stindzinātu rītu teikts: „Saule lūkojas šorīt/Caur apsarmojušām skropstām.” Par pavasari vēsti vējš, kas „aizelsies pelķes lok”. Sevišķi aizkustinoši tēloti vēlā rudens vēstneši – miķeliši, „kas sadodas rokās/Un pretī ziemai dadas”.

Dabas tēlos skaidri jūtama cilvēka tuva klātīene, viņa saplūsme ar vēja kustību, saules gaismu, viņa prieks par ziedošu kastaņu, ko dzejniece dēvē par „sveču koku”. No dabas tēliem iznirst daudzu pazīstamu personību garīgie vaibsti, piemēram, veltījuma dzejoli

tēlniekam Indulim Rankam: „Re, saulite uzspīd,/Un uzzibsnī akmenī vizla.” Dzejoļa izskanā vārdos atdzimst savilnojums, ko droši vien daudzi izjutuši Turaidā Dainu kalnā, skatot vienkopus Induļa Rankas akmenī cirstos simboliskos tēlus: „Mūžība – upe plata,/Laicība – tikai piliens./Bet tik un tā jātiekt pāri/Un jānotur akmens./Lai nēnogrīmst.”

Krājumā „Esmu” A. Līce vairākkārt apliecinā ne visai bieži sastopamu spēju priečāties par citu radošu personību pānākumiem. Esejā „Viņš ir saņādījis” autore izceļ literātūras zinātnieces un rakstnieces Līvijas Volkovas īpašo talentu satvert Blaumaņa laikmeta izjūtu, „bez kuŗas literārā darbā nevar iepūst dzīvības dvašu”. Tāpēc arī „Blaumaņa zelts” liek tāk dzīvi izjust izcilā drāmatiskā daiļradi, viņa personību un laiku: „Kad cilvēka virsverību mērija ar nesavīgumu. Kad Eiropu vēl nebija piesmējuši divi pasaules karī un grēks nebija iecelts tikuma kārtā.” Salīdzinājums ar mūsdienām uzšķilis rūgtas pārdomas, un tas liek nesaundzīgāk pamanīt kliedzošo atšķirību no Blaumaņa laika cilvēku principiem, tikumiem, gara gaišuma: „Ar garīgās vielmaiņas traucējumiem sīrgstošie vairs nespēj atšķirt kaunu no goda un pienākumus no tiesībām.”

Visspēcīgāk A. Līces krājumam „Esmu” cauri skan tēv-

zemes mīlestības stīga, kas vainago ne vien jaunāko grāmatu, bet īstenībā ir uzskaņā par autores daiļrades un dzīves kredo. Arī viņas skarbie, sašutuma pilnie vārdi dzimst no karstas savas zemes mīlestības, tie radušies neieciētībā pret varas apziņas apdullinātēm, kas pat Dziesmu svētkus iemanās sev uzspīlēt kā dārgu kārtu, „jo viņi visur un vienmēr grib būt gan vista, gan ola”.

Kā emocionāla kvintesence visam, ko varam ietilpināt vārdā dzimtene, Latvija, ir eseja „Dāvana”, kuŗā tāk daudz sāpīgu, arī vainas apziņā teiktu vārdu: „Mēs spodrinām nopelnus savus, kamēr tu – neapkopta. Un tomēr mēs tevi saucam par Mājām.” Un dažas rindas tālāk: „Liels ir tavs pievilkšanas spēks, ja arī tie, kuri prombūtnē visu mūžu, tevi aizvien vēl sauc par Mājām.” Varbūt šī eseja būtu dēvējama nevis par redzējumu, bet gan par dziedājumu, jo tās uzbūve tapusi kā skaņdarbam pēc rondo principa – ieskaņa un izskāņa sabalsojas: „Tu – Dieva dāvana mums. Visiem un katram. Kā jau pienākas svētkos – sarkanbaltsarkani izrotāta.”

Krājums tapis cietos vākos, 190 lpp., Jāņa Pavlovska apdarē. Uz ceturtā vāka mākslinieka Induļa Rankas gleznots Andas Līces portrets.

Irēna Lagzdiņa

Īstenībā aiz Andas Līces jaunākā dzejoļu un eseju krājuma (apgāds „Likteņstāsti”) nosaukuma „Esmu” būtu jāliek vismaz trīs izsaucēji, jo tajā ir tik daudz spītīga un veselīga izaicinājuma, arī krietna riekšava sulīga zemnieciska joka, gan arī nesamierināma sašutuma par tiem dažiem tur augšā, kam no melošanas mute esot gluži melna kā pēc melleņu pārēšanās, rokas arī, protams, nenomazgājamas pēc paveiktiem melniem darbiem, kuŗu dēļ mūsu dzīvē tagad „viss ir ar kājām gaisā” un „esam

NOVADU ZINAS

Izcilajam Latvijas fotomāksliniekam Jānim Gleizdam – 85

Viesu mājā „Pie Pliča” Preiļos atklāta izcilā Latvijas fotomākslinieka Jāņa Gleizda 85 gadu jubilejai veltīta fotoizstāde.

Jau pagājušā gadā Latvijas Fotografijas mūzejā Rīgā notika izstāde „Motosports”, galerijā „Birkenfelds” Rīgā - „Sapņa piepildījums”, Lendžu kultūras namā - „Jānis Gleizds atgriežas mājās”, kā arī citviet Latvijā.

Izstādes parādīja, cik daudzšķautnaina personība un izcils melnbaltās fotografijs meistars (akti, portreti, ainavas, klusās dabas) ir fotomākslinieks Jānis Gleizds. Diemžēl meistars pats nevarēja būt klāt šo jubilejas izstāžu atklāšanā, jo jau pāris gadu veselības pasliktināšanās viņam liez dzīstāt mājas. Taču blakus jau 57 gadus ir uzticamais dzīvesdraugs Annele - šodien tilts ar ārpasauli.

Fotomākslinieka Jāņa Gleizda dzimtā puse ir Rēzeknes aprīņķi. Pēc pamatskolas beigšanas viņš Rēzeknes techniskajā skolā apguva dzelzceļnieka profesiju, kurā strādāt neiznāca, jo bija kaļa laiks, un Jāni, kā daudzus 1924. – 1925. gadā dzimušos jauniešus, iesauca Latviešu leģionā. Kaļa beigās vairāki puiši, pārērbusies civilās drēbēs, palika strādāt pie saimniekiem Kurzemē. Taču dzīvām vien sekoja iesaikums padomju armijā. Gūtās rokraksts nodrošināja darbu stābā par rakstvedi. Pēc demobilizācijas atgriezies tēva mājās, Jānis kādu laiku strādāja par rakstvedi vietējā ciema padomē.

Dvadesmit četru gadu vecumā Jānis kādā nelaimes gadījumā apsaldeja plaukstas, un tās nācas amputēt. Vajāka rakstura cilvēks nebūtu izturējis smago pārbaudījumu - paša jaunības plaukumā palikt bez rokām. Taču Traumato-

Fotografiks Aivars Bite ar Jāņa Gleizda fotoportretu

loģijas un ortopēdijas institūtā Rīgā profesoru A. Mačabeli un S. Ļiņevska izdarītās vairākas operācijas un Jāņa milzīgā griba dzīvot, strādāt, milēt un tapt milētām palīdzēja uzvarēt, atgriezties dzīvē. Jānis sāka vingrināties zīmēšanā, gleznošanā, un tāpēc viņu pienēma darbā turpat institūtā par mākslinieku iekārtotāju. Bija 1948. gads, "lielā tautu tēva un skolotāja" laiks. Vajadzēja mālēt komūnistiskās partijas vadonu portretus. Reiz aizstaigājis līdz Mikelā kapiem, Jānis ieraudzīja fotografu, kam bija tikai viena roka... bet viņš strādāja. Tas bija pamudinājums arī pašam pamēģināt. Pēc amata prasmes ap-

guves fotokursos ar Jāņa fotografijam tika iekārtotas zinātniskās disertācijas, kā arī darināti grafiski zīmējumi.

Institūts vairāk nekā 40 gadus bija Jāņa Gleizda vienīgā darbavietā. Pats viņš zīmēja skices par līginstrumentiem, kas nepieciešami ikdienas darbam, tos izgatavoja protēžu rūpīcā, un tad jau viņš varēja darboties pilnīgi neatkarīgi. Lai piepelnotos, Jānis bija bieži un arī gaidīts ciemiņš slimīnā pie sirdzējiem, brauca uz kopmītnēm fotografēt meitenes. Institūtā tolaik ārstējās Annele, meitene no Latgales. Jānis ievēroja skaisto jaunuvi un, kad Annele izveselojās,

uzdāvināja viņai albumu ar paša fotouzņēumiem un tušas zīmējumiem. Drīz vien albumā tika ielīmētas arī abu kāzu fotografijs.

Tad, kā saka Annele, sākās „meiteņu laiks”. Viņa sarunāja pirmo Jāņa foto modeli, savu krustmeti. Melnbaltajās fotografijs viņš centās izcelt sievietes ķermenā daili un tā saplūsmi ar dabas skaistumu. Jāņa Gleizda akti savulaik bija liels apvērsums Latvijas fotografiā.

Fotomākslinieks Jānis Gleizds

piedalījies izstādēs Austrijā, Afrikā, Austrālijā, Anglijā, Belģijā, Baltkrievijā, Čehoslovākijā, Francijā, Igaunijā, Japānā, Ķīnā, Lietuvā, Moldāvijā, Makedonijā, Izraēlā, Polijā, Rumānijā, Slovākijā, Turcijā, Tatārijā, Ungārijā, Spānijā, Šveicē, Vācijā, Zviedrijā, Somijā.

Sadarbībā ar vēstniecībām Jāņa Gleizda izcīlie mākslas foto projām ceļo pa pasauli.

Teksts un foto Valija Berkina

ZINAS ĪSUMĀ

Madonas novada ļaudonās kultūras nama darbinieki sadarbībā ar pagasta pārvaldi jau otro reizi rīkoja aptauju "Mans paldies", lai izteiktu atzinību sava pagasta iedzīvotajiem. ļaudoniešu "Paldies!" saņēma skolotāji un ārsti, zemnieki un uzņēmēji, ģimenes un pagasta iestādes, kā arī koris "Lai top!".

Aizkraukles novada pašvaldībai pērn saziedots 2014 latu labdarības un Ziemsvētku sarīkojumu organizēšanai, kā arī izglītības un kultūras iestāžu atbalstam. No bankām vienīgā labdare bijusi SEB banka, kas atvēlējusi 1140 latu, tostarp bērnudārzam un pilsētas sākumskolai mācību līdzekļu iegādei.

Auces novada bērnu invalidu biedrību apciemoja 12 norvēgi — Sarkānā Krusta biedrības sadarbības projekta partneri. Viesi bērniem atveda astoņas kastes dāvanu. Katru dāvaniņu bija gatavojuši kāda konkrēta ģimene Norvēģijā.

Piensaimnieku kooperatīvajai sabiedrībai "Straupe" pagājušajā gadā izdevies saglabāt valstī samērā augstākas piena iepirkuma cenas. Turklat ieguldītas investīcijas attīstībā, paplašinot arī tirdzniecības tīklu. Apmēram pusi saražoto piena produktu kooperatīvam izdodas pārdot pašiem. Šogad apjoms pat palielinās.

Valmiera notika pirmais skolu koru kopmēģinājums, ko vadīja X Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku virsdiriģents Eduards Grāvītis. Repertuārs nav viegls, un tā apgvē lauku koriem jāpārvar daudz lielākas grūtības nekā pilsētu koriem, kuŗi var atlauties pat dziedātāju atlasi.

Vecumnieku novada Stelpes pagasta Pilādžu mototrasē risinājās Baltijas valstu čempionāts skijoringā - pirmās šāda mēroga sacensības neatkarīgajā Latvijā. Piedalījās 130 sportistu no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas.

Krustpils novada Kūku pagasta iedzīvotāji vērsušies novada domē ar iesniegumu, kurā izsaka vēlēšanos atdalīties no novada, jo līdz šim turīgā Jēkabpils piepilsētas pagasta budžets ir samazinājies divkārt, pasliktinājusies informācijas aprite starp iedzīvotājiem un pašvaldību, palielinājusies Krustpils novada administratīvie izdevumi.

Daugavpils uzņēmums Latplast recycling solutions (ražo plaša patēriņa plastmasas izstrādājumus) iecerējis izveidot termoplastisko kompozītmateriālu ražošanas kompleksu. Projekta paredzēts investēt 10 miljonus eiro (7,02 miljonus latu), ar līdzfinansējumu (Ls 3 miljoni) to atbalsta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra programmā "Augstas pievienotās vērtības investīcijas".

Kuldīgā ir atvēra vīngliemežu audzētāju skolu, kūrā apmāca vīngliemežu audzētājus un interesentus jaunu tehnoloģiju ieviešanā, Eiropas pieredzes apgūšanā. Patlaban Latvijā vīngliemežu audzēšanu reģistrējušas 23 saimniecības.

Rīgā un visos Latvijas novados Latvijas Zvērinātu notāru padome (LZNP) šogad februārī rīkoja Notāru dienas. 117 notāri bez maksas konsultēja juridiska rakstura jautājumos un informēja sabiedrību arī par jaunākajām tendencēm darījumu slēgšanā.

Balvu novada pansionātam Lattelecom uzdāvinājis vienu bezmaksas dekoderu, ar kuŗu aprīkots tā bibliotēkā pieejamais televīzors. Taču iemītnieku istabīnās kopumā ir 50 televīzori. Tāpēc paredzēts pansionātā uzstādīt vienu jaudīgu dekoderu, no kuŗa signālus saņemtu visi televīzori.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Lielās dome parakstījusi līgumu ar Satiksmes ministriju par Brīvības ielas rekonstrukcijas projekta uzsākšanu. Paredzēta transitēlās būtiska sakārtošana un automašīnu plūsmas uzlabošana.

Lielās dome parakstījusi līgumu ar Satiksmes ministriju par Brīvības ielas rekonstrukcijas projekta uzsākšanu. Paredzēta transitēlās būtiska sakārtošana un automašīnu plūsmas uzlabošana.

Lielās dome parakstījusi līgumu ar Satiksmes ministriju par Brīvības ielas rekonstrukcijas projekta uzsākšanu. Paredzēta transitēlās būtiska sakārtošana un automašīnu plūsmas uzlabošana.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas nozīmi.

Latgales Kultūrvēstures mūzeja Rēzeknē 50. jubilejai veltītā izstādē „Laiks rāda” apskatāma Rēzeknes vidusskolā. Celojošās izstādes mērķis ir veidot izpratni plašākā sabiedrībā, īpaši skolu jaunatnē, par Latgales kultūras vērtību saglabāšanas

L A T V I E Š I A M E R I K Ā

Kr. Barona latviešu skolas 60 gadu jubilejas sarīkojums

Čikāgas Kr. Barona vārdā nosuktās skolas jubilejas aicinājums bija: „Godinot pagātni, celsim nākotni!“ Pagātnes notikumi un personas bija gan atzīmētas programmas grāmatiņā, gan tika daudzinātas sarīkojumā. Uzzinājam, ka iniciatoru grupa 1950. gadā vienojās par latviešu skolas dibināšanu, apvienojot visas konfesijas un lietojot ALAs Izglītības biroja ieteikto skolu mācību programmu.

Par pirmo skolas pārzini ievēlēja Hermani Kreiceru, 1951. gadā skolu nosauca Krišjāna Barona vārdā. 1952./53. mācību gadā skolā bija bērnudārzs, astoņas pamatskolas un četras vidusskolas klases. 1959./60. mācību gadā kopā ar novada skolām bija 201 skolēns un 32 skolotāji. 1976./77. mācību gadā skola, kuŗā mācījās 163 skolēni, pārgāja uz tagadējām telpām Ciānas ev. lut. draudzes īpašumā. Tagad, 2009./10. mācību gadā, skolā ir 81 skolēns un 25 skolotāji.

Visilgāk skolas pārzinis bijis Hermanis Kreicers – 12 gadu. Pēc viņa skolu vadījuši 12 citi labi cilvēki, kā viņi pamatoti dēvēti programmas grāmatiņā. Kopš 2007. gada skolas pārzine ir Elisa Freimane. Viņa raksta: „Čikāgas latviešu cerības, pirms sešdesmit gadiem dibinot saviem bērniem latviešu skolu, nebūt neatšķiras no tā, ko vēlamies šodien. Vēlamies, lai bērni runā, raksta un lasa latviešu valodā. Vēlamies, lai viņi iemil Latviju, un vēlamies, lai viņi turas kopā. Varam priečāties, ka bērnu skaits pēdējos gados ir pieaudzis. KBLS ir lielākā latviešu skola ASV, un cenšamies būt arī labākā. Priečājamies, ka jaunas ģimenes piedāļas populārajā Lāču bērnu klasē, kas šogad sadalīta trīs un četrus gadus vecos bērnu grupās.

Lai gan mācību programmas uzsvars ir un būs valodas mācība, bērni aktīvi mācās valodu arī apgūstot citus priekšmetus. Viņiem ir ticības mācība, folkloras, ģeografijas, vēstures, sabiedrisko zinību apmācības. Viņi piedalās

Skolas padomes priekšēde Lita Simane

dziedāšanas, tautasdeju un zvanu koŗa stundās. Paplašinās skolēnu loks, iesaistot mācībās pieaugušos. Vecāki mācās valodu, latvisķās virtuves māku, pārrunā ētiku.

Jubilejas gaisotnē pieminēs daudz lielu darbu darītāju. Grības, lai ikkatrs, arī vārdā nesauktais, jūtas, ka viņa vai viņas sniegumu latviešu skola novērtē. Paldies jums! Par šī gada jubilejas svinībām gādāja lielie darba darītāji, skolas padomes locekļi kopā ar balles rīkotājiem, kas ir dedzigu vecāku grupa. Paldies viņim par darbu un sajūsmu!

Kr. Barona skolas lielās jubilejas ballei ar Helmūtu un Benitās Lāčkāju gādību bija izvēlēta Ridgemoor Country Club telpas, kur bija pietiekami daudz vietas 150 viesiem. Pirms vakariņām piedāvāja uzkodas un atspirdzīnājumus, varēja nopirk izlozes biles un piedālīties klausījās izsolē, kuŗā bija daudz vērtīgu un latvisķu priekšmetu, mākslas darbu un pakalpojumu piedāvājumi.

Sarīkojumu vadīja Alberts Legzdiņš. Vispirms viņš aicināja prāvestu Vilis Vārsbergu teikt galda lūgšanu. Pēc māltītes skolotāji un vecāki vēlējās parādīt, ka viņi spēj dziedāt tikpat labi kā skolēnu korī, kuŗus dzirdējam Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojumā. Skanēja, kā jau skolotājiem un vecākiem pieklājas – pamācīgi un skaisti... Piecišu „virsaitim“ Albertam Legzdiņam

bija prieks par dziedātājiem, paša dziesmai „Piektdienas vakars – sestdienas rīts“ ar ġitaru spēlējot pavadijumu.

Skolas padomes priekšēde Lita Simane aicināja pieceltīties bijušos un tagadējos skolotājus, kuŗi, kā jau Valentīna dienas priekšvakarā, saņēma šokolādes sirdis un konfektes. Godināja ilggadējos skolotājus. Visilgāk, 41 gadu, skolā strādājusi skolotāja Marta Cakare; 36 gadus – Ilona Roze un Anita Briede-Bilsēna. 26 gadus skolas darbā pavadijis prāvestis Vilis Vārsbergs. L. Simane nosauca 14 skolas pārzīpu un 15 skolas padomes priekšēžu vārdus, kuŗi bija ierakstīti programmā, un aicināja klātesošos saņemt puķes. Tomēr izrādījās, ka saraksts nav pilnīgs, un šī rakstiņa autoru lūdza pieminēt vēl trīs skolas padomes priekšēžus: Aivaru Inku, Gunāru Saleniekui un Ivetu Jurēvicu. L. Simane sirsniģi pateicās jubilejas rīkotājai Dianai Ezeriņai un viņas palīdzēm un palīgiem.

Kr. Barona skola savā 60 gadu jubilejā saņēma apsveikumu no Čikāgas pilsētas domes.

Uz ekrāna redzējām daudz dažādu skolas gadu attēlu, gandrīz visus krāsās, tikai daži no sākuma gadiem bija melnbalti.

Ballē dejošanai bija paredzēta tikai viena stunda. Vispirms Elisa Freimane visus vadīja likumu dejā, jo īstai, vecā stila polonēzei dejas grīda bija daudz par šauru.

LELBAs Palīdzības nozares darbs

Decembris un šī gada pirmie mēneši LELBAs Palīdzības nozarei un mūsu kasierim bijuši rosmīgi. Decembrī 23 garīdznieku atraiņā Latvijā nosūtījām pa-balstu Ziemsvētkos, katrai 200 latu. Ar LELBAs kases starpniecību Zvanniekim pārsūtīti \$3070; māsu draudžu atbalstam no dažādām draudzēm saziegoti \$9500. Turpinājām atbalstīt Rīgas Jēzus draudzes ambulanci, nosūtot \$1035, lai ambulance var turpināt savu darbību. Esam nosūtījuši \$950 dažiem cilvēkiem, kuŗi lūguši Palīdzības nozarei segt izdevumus par ārstēšanos un \$1180 par veselības apdrošināšanu trim evāngelīstēm-kapelānēm, kuŗas strādā cietumā un slimnīcās. Pateicamies dāsiem cilvēkiem, kuŗi Kristianas Grīviņas ārstēšanai saziegoja \$4725. Par Kristianu bija rakstīts 2009.

gada „Ceļa Biedra“ septembra-oktobra izdevumā. Misijai „Pakāpieni“ nosūtījām \$7745. „Ceļa Biedra“ janvāra-februāra numurā var gūt iestātu par misijas vadītāju Danas un Viljams Šulcu darbu. Viņi tiekas ar ģimenēm, kuŗas lūdzpalīdzību un, ja ne pieciešams, cenšas palīdzēt, lietojot līdzekļus, kuŗus LELBA nosūtījusi misijai „Pakāpieni“.

Nesen no Latvijas saņēmu šādu vēstuli:

„Draugi ASV! Labdien! Loti pateicamies par finansiālo atbalstu elektrības samaksai. Sveču gaismā dzīvojām jau mēnesi un bez jūsu palīdzības tā arī vēl ilgi pie gaismiņas nebūtu tikuši. Tagad vakara pasacīnās ir daudz gaišakas, un mazajiem tiek arī multiplikācijas filmiņu prieki. Bērni, atrākot no skolas un dzirdot istabā skanam mūzikai, sāka lēkāt un

skaļi gavilēt. Esmu divu bērnu māmiņa, Dāvīm ir septiņi, Zanei deviņi gadi. Pašlaik esmu bez darba, tāpēc saņemt kāda atbalstu un palīdzību mūsu ģimenei ir loti liels prieks. Vēlot labu veselību un Saulainu katru dienu, A.S.“

Šī ir viena no daudzajām ģimēnītēm, kuŗai varējām palīdzēt, izmantojot LELBAs līdzekļus, lai bērniem vismaz kādu laiku nav jāmācās sveču gaismā. Daudzām ģimēnītēm ir palīdzēts, bet daudzām palīdzība vēl ir nepieciešama.

Janvārī PBLA ziņu apskatā bija minēti bēdīgi fakti, proti, pēc Labklājības ministrijas datiem Latvijā decembrī bija 89 234 trūcīgas personas un bija minēts, ka 2010. gadā tādu varētu būt 200 000. Ko cilvēki dara, mēģinot atrast līdzekļus ģimenes uzturēšanai? Meklē palīdzību dažādās

Ilggadējie skolotāji, no kreisās: Marta Cakare, Ilona Roze, Anita Briede-Bilsēna, prāvestis Vilis Vārsbergs

Dzied vecāku un skolotāju koris, vidū ar ġitaru Alberts Legzdiņš

Latviešu ansambļu dziedātā un spēlētā deju mūzika bija ieskaņota. Albertam Legzdiņam bija pūles viesus nomierināt, lai ar palidzi Laimu Magoni varētu vadīt izlozi, bet izdevās arī tas. Lielo laimestu – \$500 laimēja Rūta Eichenfelde.

Klusaiizsoleidāvātopriekšmetu apraksts bija uz septiņām gaigām

slējām latviešu un uz tikpat daudzām angļu valodā. Jāatzīst, jaukie skolas darbinieki zina, kā gūt līdzekļus labiem darbiem. Izlozē ieņēma \$3500, klusā izsolē, pārdodot gandrīz visus ziedotos priekšmetus, – \$2500. Paldies visiem par jauko vakaru!

„Darī man, tēvis, pastaliņas, skolā ieti man gribas!“

O. Cakars

Foto O. Cakars

Kr. Barona Čikāgas skolas 60 gadu jubilejas apmeklētāji

vest pie ārsta, ziedot palīdzībai trūcīgajām ģimēnēm Latvijā.

Piektdienas grāmatā (15:11) lasāms Dieva aicinājums ebreju tautai: „Jo tur, tanī zemē, netrūks arī nabagu, tāpēc Es tev pavēlu un saku: atvērdams atver savu roku savam brālim, kas top spaidīts un ir nabags tavā zemē.“

Atsauksimies Dieva aicinājumam, domājot par savas tautas grūtajiem apstākļiem Latvijā! Tos, kuŗi vēlas palīdzēt, lūdzu nosūtīt ziedoju LELBAs kasierim Vilmāram Beinikim (17 John Drive, Old Bethpage, NY 11804-1505).

Pateicībā par katra devumu
Mācītāja Biruta Puiķe
LELBAs Palīdzības nozares darba koordinātore
Tālr.: 269-341-9352,
birutapuike@yahoo.com
122 Cherry Hill Street,
Kalamazoo, MI 49006

L A T V I E Š I A M E R I K Ā

Grandrapidu latviešu katoļu draudzes pankūku brokastis Valentīna dienā

Grandrapidu katoļu draudze 14. februārī aicināja uz tradicionālajām aizgavēņa pankūku brokastīm. Ieradās arī daudzi vietējās latviešu luterānu draudzes locekļi. Katoļu draudzes dāmas vienmēr cep kartupeļu pankūkas, toties luterānu draudzes dāmas nedēļu vēlāk Metēnu dienā cienā ar pildītām „Komm Morgen Wieder” pankūkām. Tā kā 14. februārī bija arī tā saucamā Valentīna diena, draudzes priekšnieks Zigfrids Zadvinskis uzrunā pieminēja Valentīna dienas rašanās vēsturi, kas ir visai mīklaina. Viena no visticamākām versijām ir no 270. gada, kad Romā valdīja imperātors Klaudijs II. Viņš vēlējies sagādāt saviem kaļapulkiem uzticīgākus kaļavīrus un aizliedzis jauniem vīriešiem precēties. Valentīns tai laikā bijis katoļu priesteris Romā. Viņš ne tikai mēģinājis glābt kristiešus no Romas cietumiem, bet arī turpinājis laulāt jaunos vīriešus. Par to Klaudijs II licis viņu apcietināt un sodījis ar

Z. Zadvinskis

R. Rollis un A. Ritums sniedz priekšnesumus.

Irēne Ezerīna
Dejotāju vakarā netrūkst

Grandrapidu latviešu katoļu draudzes dāmu komiteja, no kreisās: Cesa Cibulka, Vera Visocka, Marija Visocka, priekšniece Paulīne Zadvinska, Tereze Vāvere, Lidijs Tarbuna

Foto: Zigfrids Zadvinskis

Sirsniņu balle St. Pētersburgā

Florideši atkal svin! Šoreiz dienu, kas veltīta mīlestībai – Valentīna dienu. Katru gadu šī balle ir ļoti labi apmeklēta, arī šai gadā tā bija. Grūti pateikt, vai tā ir mīlestība starp draugiem vai siltā Floridas saulīte, kas mūs visus kopā aicina šai dienai? Tā kā šogad arī Floridas saulīte ir ar zobiem, liekas, ka mīlestība bija tā, kas apmēram 125 apmeklētājus aicināja sanākt kopā. Šogad priečājāmies, ka 12 lietuviem piebiedrojās mūsu latviešu saimei, un viņi jutās tik labi, ka solījās nākošā gadā nākt atkal. Kā jau katru gadu, Sirsniņu ballē bija viesi no visām Amerikas malām: Gārezera, Albānijas, Atlantas, Čikāgas, Oregonas, Kanadas un pat no Latvijas.

Vakara programmu atklāja mūsu sarīkojumu daļas vadītājs Richards Rollis ar uzrunu un dziesmu par mīlestību. Šīs dziesmas vārdi bija viņa paša uzrakstīti. Tā vēstīja par mīlestību uz Rīgu un Latviju. Andris Ritums Māras Ritumas klavieru pavadījumā kuplināja vakara programu ar divām solo dziesmām un trim kopā ar Richardu Rolli dziedātām milas dziesmām. Mēs varam būt lepni, ka mums pašiem ir tik talantīgi cilvēki, kas mūs iejūsmīja mīlestības dienas noskaņā.

Šī vakara saimniece Irēne Ezerīna mūs cienāja ar garšīgām vakariņām, kur klāt bija sarkanie kāposti Valentīna dienas krāsā. Kopš Latviešu biedrība iegādājās servējamos ratiņus, pateicoties Ivara un Mārītes Rubinu izveicībai, visi vakara viesi tika veikli apkalpoti pie skaisti klātiem galdiem. Kad skanēja pirmais valsis maestro Ilmāra Dzena un ģitarista Pētera Ozola izpildījumā, deju grida ātri piepildījās ar priecīgiem dejotājiem. Tā dejot, rotājās ejot un pa dziesmai uzdziedot, pienāca vēla vakara stunda, un Sirsniņu diena bija skaisti nosvinēta.

Irēne Ezerīna

Elgai Preilei 100 gadu jubileja

Simt gadu jubileja Elgai Preile bija 26. februārī, gīmene svinības rīkoja dienu vēlāk.

Elga Preile dzimusī Rīgā, Latvijā, dzivojusi Vācijā, Čehoslovākijā, Bostonā, Nujorkā, tagad dzīvo Indianā.

E. Preile apprecējās 1929. gadā, viņas vīrs jau miris. Preili gīmenē piedzima četri bērni, trīs meitas, kuras jau mirušas un dēls Mārtiņš Preilis. E. Preilei ir 11 maz-

bērni un 15 mazmazbērni.

E. Preile 30 gadu strādāja saldēto ēdienu kompanijā Seabrook Farms Nujorkā. Pēc aiziešanas pensijā viņas valasprieki ir adīšana, laikraksta „Laiks” lasīšana un iemīlotā televīzijas uzveduma *The Lawrence Welk Show* skatīšanās.

Par savu ilgo mūžu viņa pateicas Dievam un priečājas par kuplo gīmeni, kas viņu mīl un cienā.

L A T V I E Š I A M E R I K Ā

Grandrapidu latviešu ev. lut. draudzes palīdzības darbs

Dievkalpojumi Grandrapidu latviešu ev. lut. draudzē tagad notiek divas reizes mēnesī, taču palīdzības darbs nav samazinājies. Tas liecina, ka esam uzklausījuši Dieva aicinājumu: „Palieci manī un Es Jūsos... kas paliek manī un Es viņā, tas nes daudz augļu...”

Pirms dažiem gadiem draudzes locekle Zaiga Petrovska sāka vākt pārtiku. Draudzes locekļi ziedo pārtiku, kas nebojājas, un Zaiga un Ivars Petrovski to nogādā vietējai luterānu baznīcai (*Faith Lutheran ELCA*), kas savukārt to izdala tiem, kam ir vislielākā vajadzība. Katru otro svētdienu tiek savāktas divas liejas kastes ar pārtiku.

Zaiga Petrovska vāc arī ziedojumus brīvpusdienām Liezēres pamatskolas bērniem. Latvijā bezdarbs ir 25%, daudziem vecākiem radušās grūtības apgādāt savus bērnus. Draudzes locekļi atsaucīgi ziedo brīvpusdienām, Līga Gonzalesa ziedoja bijušās latviešu skolas pārpalkušos līdzekļus, ziedo arī vanadzes un ziedojuumi bijuši no Kārļa Ozoļiņa-Emīla Medņa labdarības fonda. Pērn savākts \$7468. Liezēres pamatskolā mācās 135

bērni, iepriekšējā mācību gadā brīvpusdienas dabūja katrs bērns. Milvoku draudzē ir programma „Talcinieki Latvijai”, kas arī palīdz sagādāt Liezēres bērniem brīvpusdienas, un ir vēl 28 atsevišķi ziedotāji.

Zaiga Petrovska ir ļoti pateicīga par sadarbību ar skolas un pagasta vadītājiem. Katru gadu tiek sanemta pilnīga atskaite par izdevumiem, bērni skolotāju vadībā darina pateicības kartītes, kuŗas nosūta ziedotājiem. Par savu nesavīgo darbu Zaiga Petrovska pērn novembrī saņēma ALAs Goda rakstu.

Grandrapidu draudze ar LELBAs Palīdzības nozares un mācītājas Birutas Puiķes starpniecību uzzināja, ka Pampālu draudze Latvijā vēlas sadraudzīties ar kādu draudzi ārpus Latvijas. Pērn Ziemsvētkos Pampālu draudzes bērni saņēma cienastu, kas tika sagādāts par mūsu draudzes ziedojuumiem. Grandrapidu draudze drīzumā cer oficiāli aicināt Pampālu draudzi par savu māsas draudzi.

Pagājušā gadā draudzes dāmas sarīkoja viras pusdienas un ieremto naudu ziedoja Ievai un Rūdim Priekuļiem. Viņi nesen

pārcēlušies uz dzīvi Grandrapidos un viņiem bija jāpalīdz samaksāt izdevumus, kad piedzima meitīņa. Tika nolemts katru gadu rīkot šādas viru pusdienas, katru reizi izvēloties ziedojujam citu mērķi.

Grandrapidu luterānu draudzē ir 156 locekļi. Draudzei pašlaik nav priekšnieces, jo Biruta Aužiņa ir saslimusi. Viņas vietnieks Ivars Petrovskis gādā, lai draudzes darbs noritētu kārtīgi. Dāmu pulciņu vada Ausma Linde, un ar savu darbu pulciņš sagādā ienākumus draudzes palīdzības darbam un atbalsta arī draudzes vajadzības. Pilnsapulcē nolēma, ka no aprīļa draudzes kasieres darbu veiks Ingrīda Heinze un draudzes valdes darbā iesaistīties arī viņas māmiņa. Valdē vairs nedarbosies līdzšinējā kasiere Baija Lejiņa un Jānis Daukss.

Dāmu pulciņa priekšniece sirsniņi pateicas palīdzēm, kas gādā par gadskārtējo sarīkojumu labu izdošanos. Draudzes ziņas iznāk četras reizes gadā – galvenā redaktore ir Dzintra Korneta, techniskais redaktors Samuels Knochs III.

Julieta Rumberga

Nujorkas draudzes gleznas tīmekļa izsolē

Ar dāvinājumiem un mantojuma novēlējumiem Nujorkas latviešu ev. lut. draudzes ipašumā gadu gaitā ir nonācis daudz mākslas darbu. Vairākas gleznas tika pārdotas 2009. gada izsolē. Pašlaik no draudzes nama kollekcijas elektroniskā izsolē tiek nodotas astoņas šādu mākslinieku gleznas - M. Bogdanovičas-Nārunas, K. Černoka, J. Gaila, D. Igala, V. Skultes un I. Zeberiņa darbi. Gleznas ir izstādītas un ir apskatāmas Jonkeru baznīcas pirmā stāva zālē, un to reproducējamas arī atrodamas Nujorkas draudzes mājas lapā www.nydraudze.org.

Izsole notiks ar e-pasta starpniecību. Lai piedalītos izsolei, interesentam ir jāreģistrējas, iesūtot uz e-pasta adresi izsole@nydraudze.org pilnu vārdu, uzvārdu un adresi, apstiprinot dalibū izsolē un paziņojot, no kādas e-pasta adreses tiks iesūtīti piedāvājumi. Glezna identificējama ar mājas lapā norādīto nosaukumu – mākslinieka vārdu un darba kodu. Tikai tie

piedāvājumi tiks uzskatīti par derīgiem, kur solītāja vārds un e-pasta adrese saskanēs ar reģistrācijā pieteiktajiem.

Piedāvājumam jābūt par vienu „soli” lielākam nekā „pašreizējā” cena. Sikāka informācija un noteikumi par izsolē, sākuma cenu, „sola” lielumu, kā arī īisas mākslinieku biografijas ir atrodamas mājas lapā www.nydraudze.org sadaļā „Gleznu izsole”. Pēc katra jauna piedāvājuma saņemšanas piedāvātā cena tiks ierakstīta mājas lapā, un tā klūs par „pašreizējo” cenu. Ja pienāks divi piedāvājumi ar vienādu cenu, pieņems tiks pirmais, un pārējiem ar e-pastu tiks izskaidrota situācija, dodot iespēju palielināt piedāvājumu.

Izsole beigties pirmdien, 2010. gada 19. aprīlī plkst. 20.00 (astotīs vakarā) pēc Nujorkas laika. Ja būs kādas maiņas, tās tiks izziņotas reģistrētiem dalībniekiem. Izsole var jau piedalīties, vispirms reģistrējoties, iesūtot e-pastu uz izsole@nydraudze.org.

Andris Padegs

L A T V I E Š I K A N A D Ā

MONTREALA

Latvijas Aprūpes un attīstības fonda (LRDF) valdes sēdē, kas notika 3. februāri telekonferences veidā, piedalījās 6 locekļi, to vadīja priekšnieks Dr. J. Lūsis. Sekretāra Andra Kestera uzrakstito pierakstu pieņēma ar dažiem sīkiem papildinājumiem. Telekonferenču īstenošanai nepieciešamā aparātūra saņemta ziedojuumā. Kasieris M. Pauderis ziņoja, ka dokumenti, kas bijuši vecāki par 7 gadiem, iznīcināti. No Okupācijas mūzeja un Vītola fonda saņemti pārskati par saņemtās naudas sadali. Tie apmierina Valsts ienākumu pārvaldes prasības. Ar visiem aktīvo projektu aģēntiem panākta vienošanās par sakaru tur-

pināšanu nākamajā gadā. Kases pārskats par ienākumiem un izdevumiem 2009. gadā uzrāda mazākas apgrozības summas. Pateicoties noguldījumu augļiem, kasē uzkrātie līdzekļi pieauguši par \$ 908.34. Valde izteica kasierim paldies par veiksmīgi paveikto darbu. Revīzija notiks martā. Biedrzinis R. Klaiše ziņoja, ka biedru skaits nav grozījies. Fondā bez LNAK padomes locekļiem var sastāvēt arī citi dalībnieki, samaksājot dalibas maksu, kas patlaban ir \$ 10 gadā. Viņš sagatavos ipašu fonda darbības brošūru, kurā būs arī aicinājums iestāties fondā. Dalibas maksas var nokārtot, nosūtot tās R. Klaišem, 345 Cloverdale Ave, Dorval, QC H9S

3J6. Čeki rakstāmi uz LRDF vārda. LRDF gada sapulce notiks 11. aprīlī, pēc LNAK 20. padomes 2. sesijas slēšanas Latviešu centrā Toronto. LRDF valde aicina interesentus, kas vēlas atbalstīt fonda darbību, nākt talkā, iestāties fondā un atbalstot fonda projektus ar zieņojumiem, par kuriem var saņemt kvītis ienākuma nodokļa atlaidēm.

TORONTO

- 6. martā plkst. 9.30 LNAK valdes locekļu sēde Latviešu centrā.
- 6. martā plkst. 6.30 latviešu kamerkoņa „Dzirksts” saviesīgs vakars „Papardes zieds” ar dziesmām un dejām.

- 7. martā plkst. 11. Studentu korporāciju kopa rīko pulkv. O. Kalpaka un Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojumu Sv. Jāņa latviešu ev. lut. draudzes baznīcā (200 Belmoral Ave). Sv. Andreja latviešu ev. lut. dr. baznīcā (383 Jarvis Str.) dievkalpojums sāksies plkst. 3.00; pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja rīko draudzes un pavasaļa tirdziņu.

LONDONA

- 11. martā plkst. 1.00 Londondas latviešu pensionāru apvienībassanāksmē Trīsvienības baznīcas sarīkojumu telpās (746 Colborne Street). Visi draudzes locekļi aicināti piedalīties, jo sapulcē pārrunās draudzes turpmāko darbību vai likvidāciju.

cīņām un toreizējām cerībām atjaunot Latvijas neatkarību.

- 17. martā plkst. 1.00 Londonas latviešu ev. lut. draudzes locekļu sapulce *Trinity Lutheran* baznīcas sarīkojumu telpās (746 Colborne Street). Visi draudzes locekļi aicināti piedalīties, jo sapulcē pārrunās draudzes turpmāko darbību vai likvidāciju.

OTAVA

- 14. martā plkst. 11.00 Otavas ev. lut. Miera draudzes gada sapulcē un dāmu komitejas gada sapulcē ievēlēto amatpersonu amatā ievešanas dievkalpojums ar dievgaldu; pēc dievkalpojuma dāmu komitejas gada sapulce.

Mārtiņš Štāuvers

Toronto latviešu pensionāru apvienībā rosība nemazinās

Kanadas latviešu galvenā centra Toronto sabiedriskā dzīve pēdējos gados jūtami mainījusies. Agrāk nedēļas nogalē vienā laikā notika pat vairāki sarīkojumi, bet tagad svētdienās galvenā pulcēšanās ir draudžu dievkalpojumos. Patlaban Toronto latviešu pensionāru apvienībai sabiedriskā dzīvē ir galvenā nozīme, rēgulāras nodarbības un sanāksmes apvienībai notiek katra ceturtdienu. Apvienības biedru gada sapulce 25. februāri Toronto latviešu centrā ieradās 222 dalībnieki. Lūgšanu teica Rolands Jansons, sanāksmes dalībnieki nodziedāja tradicionālo dziesmu „Daugav's abas malas...” Par sapulces vadītāju ievēlēja Ati Bredovski, sekretāri – Ausmu Hepneri. Ar klusuma

brīdi pieminēja iepriekšējā darbības gadā mirušos – 31 biedru. Pensionāru apvienības valdes priekšēde Valija Briksne pateicas valdes locekļiem un darbiniekiem par rosīgo darbību un labo sadarbību. Aizvadītajā darbības gadā Ontario provinces valdība apvienībai piešķīra 22 500 dolaru financiālo pabalstu, Toronto pilsētas valde – 10 000 dolaru. Zenta Krastiņa pateicas valdes priekšēdei par sekmīgo darbu un pasniedza pukes. Kasieris Visvaldis Brūmelis ziņoja, ka darbības gadā (ieskaitot valdību pabalstu), ieņemts \$63 805, izdots – \$62 461. Biedrīzine Edīte Zariņa ziņoja, ka iepriekšējā darbības gadā apvienībā iestājušies 16 jauni biedri, miruši 31, patlaban apvienībā ir

534 biedri, 354 sievietes un 180 vīriešu. 82 ir pārsnieguši 90 gadu vecumu un no biedru naudas atbrīvoti. Apvienības vecākai biedrei Albertīnei Klincānei ir 107 gadi. Annai Marijai Dobertei un Apolonijai Rediņai – 103 gadi, Annai Roždārza un Marijai Zariņai – 102 gadi, Ādolfam Kristapsponam – 101 gads, Kristaps Bēriņam, Mildai Jakobsoni un Marijai Ozoliņai – 100 gadu. Latviešu aprūpes namā Kristus Dārzs dzīvo 45 biedri, citos aprūpes namos – 15. Vingrotāju nodarbības notiek otrdiennās un ceturtdienās no plkst. 9.00 līdz 11.00, tās vada Ilga Negraže. Grupā piedalās 25 vingrotāji, sapulcē varēja noskatīties Aijas un Aivara Vinperu nodarbību paraugdemonstrējumus.

Par apvienības koŗa „Rota” darbību ziņoja koŗa priekšniece Maija Ķuze. Kori ir 28 dziedātāji, diriģentes Irisas Purenes vadībā koris piedalījies apvienības sanāksmēs, Latvijas valsts dibināšanas atceres akta, bijuši koncerti Kristus Dārzā. Vairāki koristi piedalījās Kanadas latviešu Dziesmu svētkos Hamiltonā. Vīru ansambla „Pusstunda” priekšnieks Ēriks Eislers ziņoja, ka diriģentes Irisas Purenes vadībā ansamblis vairākkārt dziedājis apvienības sanāksmēs. Rokdarbnieču kopa, ko vada Dzidra Avena un Biruta Legzdiņa, piedalījusies Mārtiņu tirdziņā Latviešu centrā un Ziemsvētku tirdziņā Jorkas universitātē, piedāvājot savus darinājumus. Bijus trīs izlozes, apvienības kasie-

rim nodoti ienākumi – \$2005. Revīzijas komisijas ziņojums iesniegts valdei.

Pieņēma nākamā gada darbības budžetu – \$66 800 ienākumu un izdevumu. Valdē ievēlēja visus līdzšinējos locekļus; valdes priekšnieks arī turpmāk būs Valija Briksne, priekšsēdes vietniece Zenta Krastiņa, sekretāre Lolita Gulbe, kasieris Visvaldis Brūmelis, kasierē palīdzē Ausma Hepnere, biedrīzine – Edīte Zariņa, Orta Čače un Ārija Štromberga, periodiskā izdevuma „Pensionārs” redaktors Gedimins Krauja; valdes locekļi – Tālivaldis Kronbergs un Liene Martinsone. Arī revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos locekļus – Jāni Bāru, Imantu Jenti un Artūru Ķesteri. Rūdolfs Norītis

LATVIEŠI KANADA

LATVIEŠU NAMU PĀRNEM JAUNAIS ĪPAŠNIEKS

Beidzot mūsu īpašumu pārdošana ir sekmīgi pabeigta. Ar 2010.gada 18. februāri Latviešu nams pieder *NWCM Holdings Ltd.* Viņi kopā par 491 College Street un 289 Palmerston Ave. samaksāja \$ 3 900 000. Šī summa ievērojami pārsniedza to novērtējumu, ko mums deva vairākas nekustamo īpašumu firmas, profesionālie novērtētāji un MPAC. Izņēmums bija mūsu nekustamo īpašumu pārdošanas

firma DTZ Barnicke, kuras novērtējums bija \$4 050 000.

Namam jāsamaksā hipotēka Latviešu Kreditsabiedrībā, pilsetas nodokļi, pārdošanas aģentūras komisija, legālie un citi izdevumi. Atlikums, pirms valsts nodokļiem, kuŗu lielumu mēs vel nezinām, ir apmēram \$3 000 000. Vēl būs legālie izdevumi *Latvian House Toronto Limited* firmas likvidācijai, rēķinveža, administratīvie un

biroja izdevumi, pirms varēs notikt naudas sadališana akcionāriem.

Pašreiz nav iespējams paredzēt, cik ilgs laiks paies, līdz nauda nonāks akcionāru rokās. Dabūt *Revenue Canada Clearance Certificate* vien var panemt sešus vai vairāk mēnešus. Tāpat kā pārdošanas process, arī naudas sadališana ir tiesas pārraudzībā.

Atskatoties ir skaidrs, ka namu vajadzēja pārdot 2000.

gadu sākumā. Jau 1990. gadu beigās bija ieteikums namu pārdot. Namam sākās operātīvie zaudējumi, un tie netika novērsti. 2004. g. aptaujā nama ieguldītāju vairākums atbalstīja nama pārdošanu. Tomēr daži akcionāri visādos veidos tai pretojās. Nemot vērā, ka nama darbība nebija sekojusi visiem inkorporācijas noteikumiem, tika celti legāli iebildumi. Rezultātā pārdošanas procesa

sākums tika novēlots par kādiem pieciem gadiem, un namu varējām pārdot tikai uz tiesas lēmuma pamata. Tas bija gašs un ļoti dārgs process.

Mēs turpināsim ieguldītājus informēt. Ja ir kāds jautājums, varat zvanīt 519 938 8717 vai sazināties pa e-pastu liepag@idirect.com

Guntis Liepiņš,
A/S Latviešu nams Toronto
valdes priekšsēdis

SARĪKOJUMI

ČIKĀGA (IL)

21. martā Čikāgas latviešu organizāciju apvienības stipendijs fonda 25 gadu jubilejas sarīkojums notiks Ciānas draudzes telpās, 6551 W Montrose Ave., Čikāga. Pēc dievkalpojuma pusdienas plkst. 11:30. Koncerts 12.30, programmā: Ēriks Kīns&Edmunds Mednis – balss un gitaras. Sekos kafijas galds un izloze. Dalības maksa visam sarīkojumam \$25, skolēniem līdz 16 gadiem \$5.

DENVERA (CO)

• 7. martā pēc dievkalpojuma plk. Oskara Kalpaka un brīvības cīnītāju atceres sarīkojums centra telpās, rīko Kolorado studen-tu korporāciju kopa.

• 20. martā no plkst. 6.30 līdz 9.30 grupas „Jūrmalnieki” priekšnesumu vakara atkārto-jums.

DETROITA (MI)

• 7. martā plkst. 11.30 Daugavas Vanagu apvienības Detroitā un vanadžu kopas gada sapulce un pusdienas.

• 21. martā plkst. 11.30 Latviešu apvienības Detroitā 60 gadu jubileja. Būs siltas pusdienas. Dalības maksa \$30.00. Lūdzu pieteikties līdz 15. martam, zvanīt Mārcim Jansonam, tālr.: 313-822-3040, vai rakstot Līgai Jēkabsonei, e-pasts: jekabson@charter.net

• 4. aprīlī plkst. 11.30 draudzes dāmu komitejas Lieldienu brokastis.

LOSANDŽELOSA (CA)

• 7. martā plkst. 12.30 Kalpaka bataljona atceres sarīkojums.

• 14. martā plkst. 12.30 Dienvidkalifornijas latviešu biedrības biedru sapulce.

• 21. martā plkst. 1.00 Andras Berkoldas viencēliena komēdijas

„Bauskas mazā krodziņā” izrāde. Biletes \$20.00; bērniem līdz 12. gadu vecumam ieeja brīva. Ienākumus ziedos latviešu skolas absolventu klases audzēķu turpmākai latviskai izglītībai.

Losandželosas latviešu nama adrese: 1955 Riverside Dr. Los Angeles CA 90039-3704; tālr.: 323-669-9027; DKLBS informācijas tālrunis: 323-663-6267. DK LB Informācijas biletens tīmeklī: www.biletens.com

MILVOKI (WI)

6. martā Milvokos Latviešu namā 3.00 Rīgas Lēļu teātra izrāde „Kas zaķiti pasargās”.

6. martā Milvokos Latviešu namā 5.00 Mednieku Makšķernieku saviesīgs vakars, balle. Informācija pie Andra Magura tel. 920-296-0863.

• 12. martā plkst. 7.00 saietis „Vīns un vārds” draudzes kamīntelpā.

• 4. aprīlī no plkst. 9.00 līdz 11.00 tautasdeju kopa „Me-tieniņš” aicina uz brokastīm.

MİNEAPOLE (MN)

• 11. martā diskusijas grupas „Dialogs” sanāksme no plkst. 2.00 līdz 5.00 *Har Mariepirkšanās centrā St. Paulā, Barnes & Noble grāmatnīcas* telpās pie sarunu galda. Pārrunas par notikumiem Latvijā un ārzemēs.

NUJORKA (NY)

7. martā, plkst. 10.00, Jonkeru baznīcā pulkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums ar Korporāciju kopu un Daugavas Vanagu Nujorkā piedališanos, māc. Juris Saivars. Dievkalpojumu kuplinās flautiste Indra Ozola. Akadēmisko runu teiks Latvijas vēstnieks pie ANO Normans Penke. Pēc referāta studenšu korporāciju kopas Nujorkā sarūpēts cienasts. Korporāciju pā-

stāvjiem fotgrafešanās pirms dievkalpojuma plkst. 9.30 baznīcas sarīkojumu zālē. Korporāciju kopa un Daugavas Vanagi Nujorkā.

• 21. martā pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 10.30, Salas baznīcā (4 Riga Lane, Melville, NY) pavasarā sarīkojums un filmas „Trejādas saules” izrāde – Latvijas valsts bij. prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas stāstījums par savu dzīvi, emigrāciju, trimdu un atgriešanos dzimtenē. Ieeja brīva. Pēc filmas pusdienas, kafija un izloze.

• 16. aprīlī plkst. 7.00 Salas baznīcas zālē (4 Riga Lane, Melville, NY 11747) Latvijas Nacionālās operas ģilde rīko pavasarā labdarības koncertu „Mēs ticējam dzīvei, kā burvīgai dzējai...”. Koncertā piedalīsies mecosoprāns Laila Saliņa un pianists Juris Žvikovs. Programmas pirmajā daļā – latviešu un citu komponistu operārijas un klavieru skaņdarbi; otrā – dziesmas no operetēm un kabare uzvedumiem, Aleksandra Čaka dzējoļu lasījumi. Pēc koncerta saviesīgs vakars un tikšanās ar māksliniekiem pie glāzes vīna un uzkodām. Atlikums paredzēts Bruno Skultes operas „Vilkaču mantiniece” izrādei 2011. gadā LNO, Rīgā. Ieeja par vismaz \$35 ziedoju-m; pēc 9. aprīļa – \$45.

Labvēlu ieejas karte, sākot ar \$100 (ziedotāju vārdi tiks ie-vietoti LNO pirmizrādes „Vilkaču mantiniece” program-mā). Lūdzam pieteikties un rezervēt galdiņus līdz 9. aprīlim, nosūtot čeku: *Latvian National Opera Guild, Inc, c/o Andris Padegs, 2 Merry Hill Rd, Poughkeepsie, NY 12603-3214*. Sīkāka informācija, zvanot Aijai Greiema.

Pelšeit, tālr.: 516-433-4137.

SAGINAVA (MI)

• 24. aprīli Saginavas latviešu klubā 60 gadujubilejassarīkojums *Trillium Banquet* telpās (6415 State Street). Plkst. 5.00 kokteila stunda, plkst. 5.30 priekšnesumi, vakariņas un deju mūzika. Lūdzu pieteikties līdz 10. aprīlim. Ieeja, samaksājot līdz 10. aprīlim, \$35, pēc šī datuma \$40. Pieteikties, rakstot vai zvanot S. Ģibetei, 2744 *Reppuhn Drive, Saginaw, MI 48603*, tālr.: 989-793-6671; R. Martinsonam, 3746 *Chilton Drive, Saginaw, MI 48603*, tālr.: 989-793-4137; vai J. Skābardim, 3630 E. Curtis Road, Birch Run, MI 48415, tālr.: 989-777-1607. Čekus izrakstīt *Latvian Club of Saginaw*. Sīkāku informāciju var iegūt, rakstot D. un R. Martinsoniem, e-pasts: dainisrita@aol.com Aicināti visi bijušie Saginavas latviešu kluba darbinieki, kā arī viņu draugi un radi, lai atjaunotu draudzības, pazīšanās, pārtrūkušās saites.

SANFRANCISCO (CA)

• 27. martā plkst. 2.00 draudzes namā (425 Hoffman Ave., San Francisco, CA) pianista Juŗa Žvikova koncerts. Ieeja - \$20 ziedoju-m, studentiem - \$10. Darbosies bufete un bārs.

SV. PĒTERSBURGA

6. martā plkst. 14.00 Biedrības namā visu mūsu pazīstamās un iemīlotās *Aleksandras Rituma solo koncerts* ne mazāk pazīstamā un iecienītā pianista *Vladimira Hohlova* klavieru pavadījumā. Pēc koncerta visi tiks pacēnāti ar kafiju un cepumiem. Ieejas ziedoju-m sākot ar \$15.00. Sanāksim kuplā skaitā klausīties mūsu māksliniekus!

13. martā plkst. 14.00 Biedrības namā O. Kalpaka, leģionāru un

kaļavīru vakars, kurā uzstāsies Kanaku ansamblis un diakons Jānis Elberts lasīs priekšslājumu. Pēcpusdienas noslēgumā siltas pusdienas. Par alu vai vīnu pie pusdienām katram jāgādā pašam. Ieejas ziedoju-m sākot ar \$15.00.

14. martā plkst. 13.00 Biedrības namā *Biedrības pilnsapulce* un Valdes velēšanas. Pēc velēšanām balsstiesīgos cienās ar pankūkām, zafti un desīnām, neskato-ties vai tie atbalsta republikānus, demokratus, zaļos vai neatkarīgos. Lūdzam visus Biedrības biedrus piedalīties! Iepriekš izsludinātais pilnsapulces datums no 28. februāra tika pārvelts uz 14. martu sakarā ar to, ka biedrības priekšnieks un viņa vietnieks svarīgu iemeslu dēļ nevar februāri pilnsapulcei nemēt dalību.

27. marta Biedrības namā 44. Latviešu biedrības gada svētki. Plašāka informācija sekos nākošajā „Zinā” izlaidumā.

VAŠINGTONĀ (DC)

• 6. martā plkst. 6.30 Namejs namā: *Namejs in the House* – tautasdeju izrāde un saviesīgs vakars draudzes namā (400 Hurley Avenue, Rockville, Maryland). Pirms koncerta gar-dumu tirdziņš, kurā varēs iegādāties saldkābmaizi, jāņusieru, pīrāgus. Izlozē būs iespēja laimēt *George Foreman Grill, Amazon.com* dāvanu karti, šokolādes no Latvijas, akordeonu spēles mācībstundu „Nameja” super-zvaigznes Juŗa vadībā un daudz ko citu! Pēc uzveduma viesi aicināti pakavēties un iedzert glāzi vīna kopā ar Vašingtonas apkaimes slavenākajiem latviešu tautasdeju dejotājiem. Ieeja par vismaz 15 dolaru ziedoju-m. Informācija: www.sarīkojums.com vai 703-673-9277.

DIEVKALPOJUMI

• Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: dievk. 7. martā pulkv. O. Kalpaka bataljona un Atsevišķās studentu rotas piemiņas dievk. 14. martā dievk. ar dievg. 21. martā dievk. 28. martā Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. dievk. Draudzes padomes ievēšana amatā. Visi dievk. sākas plkst. 11.00. Māc. Jogita Mingina.

• Bukskauntijas un apk. ev. lut. dr.: 7. martā plkst. 11.00 Kvēkertaunā dievk. pēc dievk. kafija. 28. martā plkst. 3.00 Lankasterā Pūpolsvētdienas dievk. ar dievg. 2. apr. plkst. 4.00

Kvēkertaunā Lielās piektdienas dievk. ar dievg. 4. apr. plkst. 11.00 Kvēkertaunā Lieldienu dievk. 18. apr. plkst. 3.00 Lankasterā dievk. 25. apr. plkst. 11.00 Kvēkertaunā dievk. pēc dievk. kafija. Māc. Dr. A. Ziedonis un māc. Dr. R. Ziedone.

• Detroitas Sv. Pāvila ev. lut. dr. (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI): 7. martā dievk. ar dievg. 14. martā dievk. 21. martā Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. Dievk. sākas plkst. 10.00. Māc. diakons F. M. Sīpols, tālr.: 248-433-3435; ērg.: Dr. S. Lizlova, L. Upīte un A.

pirms dievk. plkst. 10.00 pankūku brokastis. 21. martā plkst. 11.00 dievk.; Vilmingtonā plkst. 3.00 dievk. ar dievg. 28. martā plkst. 11.00 Pūpolsvētdienas dievk. ar dievg., valdes ievešana amatā. 1. apr. plkst. 2.00 Zaļās ceturtdienas dievk. ar dievg. 2. apr. plkst. 7.00 Lielās piektienas dievk. ar dievg. 4. apr. plkst. 8.00 Lieldienu dievk., pēc dievk. Lieldienu brokastis ar grozīniem. Informācija: www.latvianlutherchurchphila.org

• Grandrapidu latv. ev. lut. dr.: 7. martā dievk. plkst. 10.00. 14. martā plkst. 3.00 dāmu piln-

sapulce ar pēcpusdienas tēju. 18. marta plkst. 6.00 dievk. piedalīties LELBAs vidējo apga-balu mācītāji. 28. martā plkst. 10.00 Pūpolsvētd. dievk. 2. apr. plkst. 5.00 Lielās piekt. dievk. 4. apr. plkst. 8.00 no rīta Lieldienu dievk.; pēc dievk. brokastis. Mācītājas I. Larsenas adrese: 70388 16-th Ave., South Haven, MI 49090. Tālr.: 269-637-4847; kabatas: 269-214-1010; e-pasts: ilzego@comcast.net

• Kalamazūlatviešu Apvienotā ev. lut. dr.: Mācītāja B. Puiķe.

(Turpināts no 20. lpp.)

7. martā plkst. 10.00 dievk. angļu val. ar dievgaldū, māc. R. Franklins. Sadraudzības stunda. **14. martā** plkst. 10.00. KLS Draudzīgais aicinājums. **21. martā** plkst. 10.00 dievk. ar dievg. Sadraudzības stunda. **28. martā** plkst. 10.00 Pūpolu svētdiena ar dievg. Sadraudzības stunda. Otrdienās plkst. 10.00 vingrošana Dr. E. Balka-Valtere (Walter).

• **Klīvlandes latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** plkst. 11.00 Kalpaka piemiņas dievk. **14. martā** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. **16. martā** leģionāru piemiņas svētbrīdis *Sunset kapseitā*. **21. martā** plkst. 11.00 dievk., sprediķis angļu val. **28. martā** plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. kopā ar baptistu draudzi; sprediķi teiks Dr. Pauls Barbins. **1. apr.** plkst. 7.00 vakarā Zalās ceturd. dievk. kopā ar baptistu dr. **2. apr.** plkst. 7.00 vakarā Lielās piekt. dievk. kopā ar baptistu dr. **4. apr.** plkst. 9.00 Lieldienu dievk. kopā ar baptistu dr.; pēc dievk. brokastis. Pārdomu vakari katru ceturtdienu plkst. 7.00. Māc. Dr. Sarma Eglīte.

• **Lansingas latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** plkst. 2.00 dievk. ar dievg. *University Lutheran Church* (1020 S. Harrison Road, East Lansing, MI), māc. L. Viksne. Pēc dievk. kafijas galda.

• **Losandželosas latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** plkv. O. Kalpaka bataljona un Latviešu leģiona piemiņas dievk. **14. martā** dievk. ar dievg. **17. martā** plkst. 11.00 Bībeles stunda baznīcas lejas zālē. **21. martā** dievk. **28. martā** Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. **2. apr.** Lielās piekt. dievk. Dievk. sākas plkst. 11.00. **4. aprīlī** plkst. 9.00 Lieldienu dievk., pēc dievk. brokastis. Māc. D. Kaneps.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** dievk. ar dievg. plkst. 11.00. **21. martā** dievk. plkst. 11.00. **28. martā** plkst. 1.00. Pūpolsvētd. dievk. ar dievg.

• **Milvoku latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** plkst. 10.00 dievk. ar dievg.; pēc dievk. draudzes saiets. **14. martā** plkst. 10.00 dievk. **21. martā** plkst. 10.00 dievk. angļu val., viesmāc. Teresita Valeriano, *Lutheran World Federation* pārstāve Amerikā. **28. martā** plkst. 10.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. **1. apr.** plkst. 1.00 Zalās ceturtd. dievk. ar dievg. un jauniešu piedalīšanos. **2. apr.** plkst. 11.00 un plkst. 7.00 Lielās piekt. dievk. ar dievg. **4. apr.** Lieldienu dievk. ar uzrunu bērniem. **6. apr.** plkst. 7.00. draudzes padomes sēde.

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** plkst. 11.00 Kalpaka piemiņas dievk. un uzruna bērniem; pēc dievk. sadraudzība. **11. martā** plkst. 10.30 Bībeles stunda. **14. martā** plkst. 11.00 dievk. ar dievg.; pēc dievk. sadraudzība. **21. martā** plkst. 11.00 komūnism varas upuru piemiņas dievk.; pēc dievk. sadraudzība. **25. martā** plkst. 10.30 Bībeles stunda. **28. martā** plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg., kristībām un īpašu mūzikai, viesmāc. prof. Dr. Stīvens D. Paulsons.; pēc dievk. Lusu ģimene aicina uz Līlijas Lusas kristību mielastu. **1. apr.** plkst. 2.00 Zalās ceturd. dievk. ar dievg. **2. apr.** plkst. 6.00 Lielās piekt. dievk. ar dievg. **4. apr.**

plkst. 8.00 Lieldienu dievk., piedalīšies koris. Māc. M. Cepure-Zemmele. Bazn. adrese: *3152 - 17th Ave S, Minneapolis MN 55407*; tālr.: 763-546-8178; kancelejas tālr. 612-722-4622.

• **Ņubrānsvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** plkst. 8.30 Leikvudā dievkalpojums ar dievgaldū III Ciešanu laika svētdiena (Igaunu baz. 607 E. 7th St.). **14. martā** plkst. 11.00 Dievkalpojums draudzes dievnāmā Īstbrānsvikā ar dievgaldū IV Ciešanu laika svētdiena (*12 Gates Ave East Brunswick*). **21. martā** plkst. 8.30 Leikvudā dievkalpojums V Ciešanu laika svētdiena (Igaunu baz. 607 E. 7th St.). **28. martā** plkst. 11.00 Pūpolu svētdienas dievkalpojums draudzes dievnāmā Īstbrānsvikā (*12 Gates Ave East Brunswick*). Dievkalpojumus vada māc. I. Pušmucāne-Kineko.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.**: **7. martā** **Jonkeru bazn.** plkst. 10.00 Kalpaka piemiņas dievk., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš. **14. martā Jonkeru bazn.** plkst. 10.00 dievk., māc. J. Saivars, pēc dievk. pankūku brokastis; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš; **Morristaunā, NJ** plkst. 14.30 dievk., diak. I. Kaneps. **21. martā Jonkeru bazn.** plkst. 10.00 dievk., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš, pēc dievk. Tautiskā pēcpusdiena un filmas izrāde.

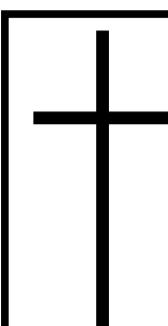
27. martā Draudzes namā plkst. 3.00 dievk., māc. L. Saliņš; **28. martā Jonkeru bazn.** plkst. 10.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg., māc. L. Saliņš. **1. apr. Jonkeru bazn.** plkst. 7.00 vakarā Zalās ceturtd. dievk. ar dievg., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 1.00 Zalās ceturtd. dievk. ar dievg., māc. L. Saliņš. **Īstorānā, NJ** plkst. 1.00 Zalās ceturtd. dievk. ar dievg., diak. I. Kaneps. **2. apr. Jonkeru bazn.** plkst. 7.00 Lielās piekt. dievk. ar dievg., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 7.00 Lielās piekt. dievk. ar dievg., māc. L. Saliņš.

4. apr. Jonkeru bazn. plkst. 8.00 Lieldienas dievk., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 8.00 Lieldienu dievk., māc. L. Saliņš. • **Saginavas un apk. ev. lut. dr.** (128 N. Elm, Saginaw, MI 48602): **14. martā** plkst. 1.00 dievk.; pēc dievk. kafija. **4. apr.** plkst. 1.00 Lieldienu dievk.; pēc dievk. kafija. **16. maijā** plkst. 1.00 dievk. Māc. R. Franklins.

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.**: **27. martā** Lieldienu dievk. ar dievg. *Grace Lutheran Church* (3993 Park Boulevard, San Diego, CA 92116); pēc dievkalpojuma kafijas galda un draudzes pilnsapulce. Prāv. D. Kaneps. Izziņas: www.sandiegodraudze.com vai www.sandiegodraudze.us

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.**: katra mēneša trešā svētdienā. plkst. 2.00 dievk. *Christ Lutheran bazn.* (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119), māc. A. Kalniņa. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzes priekšnieces Irēnes Kalniņas tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalinins@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.**:

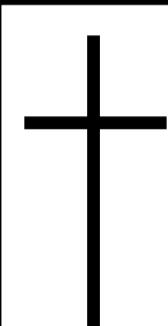
Dieva mierā ir aizgājusi

RUTA KRĪGERS, dzimusī SIDRĒVICS

dzimusī 1934. gada 4. jūnijā Vilcē, Latvijā, mirusi 2009. gada 26. novembrī Northbrook, IL

Viņu mīlā piemiņā paturēs

VĪRS VISVALDIS, MEITA SANDRA SULSKI AR GIMENI, DĒLI IVARS, ROBERTS UN TIMMY AR GIMENĒM, BRĀLIS VIDVUDS, JĀNIS UN AUSMA MEŽMAĻI, MALDA UN JĀNIS PŪTELĒ, ANDREJS CLEMENT, ILGA SMRZ AR GIMENI, PĀRSLA CARBERY AR GIMENI, ALDIS UN VIJA RAUDAS, JURIS VALAINIS, ARVĪDS UN DAGMĀRA KADEĢI, ALFONS GRASIS, EGONS UN EVETA JANSONI
*Cilvēka mūzs ir līdzīgs koklei -
Pārtrūkst stīga, un viss ir kluss.*

Mūsu mīlā Veltiņa

VELTA ZOMMERS, dzim. LUSGINS

dzimusī 1924. gada 15. maijā Harbinā, Ķīnā, mirusi 2010. gada 24. janvārī Sun Lakes, Arizonā

Tais tālajās plavās,
Kur skaistākās atmiņas zied,
Tur vienmēr jūs mani satiksiet.
Tur košākās puķes uzziedēs – atnāciet!
(J. Jaunsudrabiņš)

Viņu mīlā piemiņā paturēs
JĀNA ZOMMERA GIMENE
IRĒNAS ZOMMERES GIMENE
JURA ZOMMERA GIMENE

Mūžībā aizgājusi mūsu mīlā

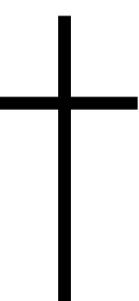
LIJA MEDNIS dzimusī PLŪME, atraitne BRIEDIS

dzimusī 1905. gada 26. augustā Kursīšu pagastā, Latvijā, mirusi 2009. gada 20. decembrī San Pablo, Kalifornijā

...esi klusa, mana dvēsele, vērsdamās uz
Dievu, jo no Viņa nāk mana cerība.

Ps. 62.6

Sirsnībā atceras un mīlestībā piemin
DRAUGI BOSTONĀ

Dieva mierā aizgājusi

RUTE VIRSNIEKS, dzim. GRĪNTĀLE

dzimusī 1911. gada 25. oktobrī Aizputē, mirusi 2010. gada 21. janvārī Seattle, WA

Mīlestībā viņu piemin
DĒLI IMANTS
ANDRIS
AR SIEVU JESSICA STEVENS
UN EGĪLS

(11710 - 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125): **7. martā** plkst. 10.30 Plkv. O. Kalpaka un varoņu piemiņas dievk.; pēc dievk. draudzes pilnsapulce. **14. martā** plkst. 10.30, dievk. angļu val., pēc dievk. Bībeles stunda. **21. martā** plkst. 10.30 dievk. ar dievg. **28. martā** plkst. 10.30 dievk. ar dievg.; pēc dievk. vakarētājas aicina uz pusdienu, dalības maksā \$10 (lūdzu pieteikties, zvanot Līvijai Circenei, tālr.: 206-524-3117 vai Anitai Upenieci: 425-483-2546). Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Baznīcas mājaslapa: www.seattlelatvianchurch.org

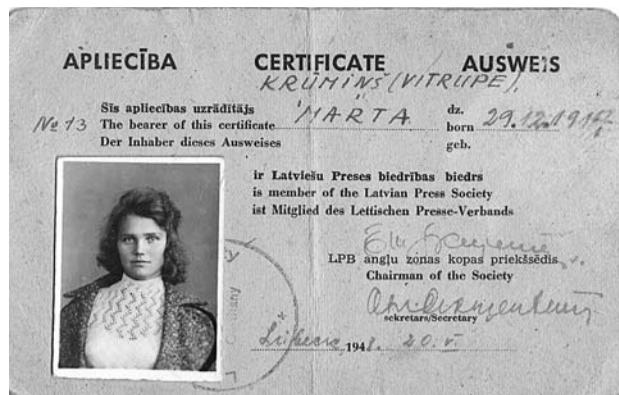
• **Sv. Pētersburgas lat. ev. lut. dr.**: **7. martā** plkst. 14.00 dievkalpojums. To kuplinās Andris Ritums. **21. martā** plkst. 14.00 dievkalpojums. To kuplinās Ilmārs Vilmanis.

• **Vašingtonas (DC) lat. ev. lut. dr.** (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121): **7. martā** plkv. O. Kalpaka piemiņas dievk. **21. martā** draudzes pilnsapulce. Ciešanu laika vaka

ra svētbrīži latviešu un angļu valodā 10., 17., 24., 31. martā plkst. 7.00. Svētbrīdis latviešu un angļu valodā ilgs apmēram 40 minūtes; pēc svētbrīža sadraudzība un pārrunas.

Informācija: <http://www.dcdraudze.org> Tālr. baznīcā: 301-251-4151. Māc. A. Vārsberga Pāža, tālr.: 301-293-2052; e-pasts: macavp@yahoo.com

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.**: **14. martā** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. **28. martā** Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. **1. aprīlī** plkst. 10.00.

Nepelnīti piemirstai dzejniecei aizejot...

No Nujorkas pienākusi sēru vēsts: 6. februārī, sava darbīgā mūža 102. gadskārtu aizsniegusi, uz Veļu valstību aizgājusi dzīli dievticīgā latvju patriotē, pēckara laikmetā dzimtenē nepelnīti piemirstā dzejniece **Vitrupe**, pirmā Latvijas sieviete – 1941. gada šacha čempione – **Marta Krūmiņa** (dz. Legzdiņa, 1908. 29. III, Vitrupes pagastā), mūsdienās slavenās latviešu trimdas tēlnieces **Minjonas Klaviņas** māte.

Nelaiķe augusi četru meitu un viena dēla, bagātā Vitrupes (toreizējā Ķirbižu) pagasta „Vecmelbāržu” zemnieka ģimenē. Spozi absolvēdama tuvējo Limbažu ģimnāziju, viņa sāk izkopt savas radošās dotības, vairākus gadus studēdama Latvijas konservātorijas klaviešu klasē. Milestības laimes apgarotā laulī-

bā ar drāmatiķi – „Latvijas laiku Blaumani” – **Hugo Teodora Krūmiņa** (1905–1990, Nujorkā), vēlākā dzejniece Vitrupe kļūst par Rīgā un Ziemeļvidzemē plaši pazīstamu kultūras darbinieci – Valmieras sporta biedrības aktīvu šachisti, Rīgas *Zaļās vārnas* biedri, viesmiligo „Vecmelbāržu” saimnieci, kuļas tēva mājās vasaļas brīvdienas rēgulāri ciemojas Ēriks Ādamsons, Aleksandrs Čaks, Aleksandrs Grīns, Jānis Grots, Jānis Sudrabkalns, Mārtiņš Živerts un daudzi citi Latvijas pag. gs. 30./40. gadu slavenie intelektuāļi – vīra draugi. Tad arī nav brīnums, ka Martas un Hugo iedibinātajā „Mākslas un rakstniecības saloñā” piedzimst un izaug abu Krūmiņu pēcteči – latvju trimdinieku sabiedrībā atzinību ieguvusī pieminētā **Minjona** un viņas brālis – ārsts **Ansis Krūmiņš**.

Otrā pasaules karā nobeiguma gadus dzejniece ar ģimeni aizvā-

da Vācijā – Hūzumā, Flensburgā, Libekā. Tur viņa 1948. gadā kļūst par Latviešu preses biedrības biedri. 1950. gadā Marta pārceļas uz ASV, Klīvlandi un strādā Pilsētas slimnīcas laboratorijā. Vecumdienas aizvada gādīgās meitas un dēla ģimenē Nujorkā. Tur 1990. gadā noslēdzas viņas vīra mūžs. Klusām dzimtenes ilgām pārpilnā dzejniece, savas kuplās ģimenes radošo panākumu stiprināta, saglabā možumu un sparu līdz pat gaŗā mūža pēdējām stundām. Par neparasto vitalitāti māte un vecmāmuļa mūžam paliks pateicīga Dievam tam Kungam un mākslinieciski apdāvinātajiem tuviniekiem, to skaitā daudzsološajiem četriem ASV mītošajiem un trim Rīgā augošajiem – milotajiem Krūmiņu-Klaviņu mazmazbēniem.

Pateicoties aizgājējas mazdēlam – advokātam **Filipam Klaviņam**, sabiedrībai nesen kļuva pieejama dzejnieces simt-

gadē Rīgā „Jumavas” izdotā dzeju izlase – „Dziesma smilgai”. Savukārt par godu tēva simt gadu atceri Minjona Klaviņa pirms dažiem gadiem aprūpēja *Musica Baltica* klajā laisto nošu krājuma retumu – „Divi dzejnieki latvju mūzikā”. Tajā gan ārzemēs dzīvojošie (Knuts Lesiņš, Lolita Ritmane, Arnolds Šturmss u. c.), gan Rīgas komponisti (Pauls Dambis, Romualds Kalsons, Aleksandrs Valle), dažādos laika posmos izmantodami Martas Vitrupes un Hugo Krūmiņa romantiski liriskās, kā arī patriotski vīrišķīgās vārsmas, sarakstījuši mākslinieciski spilgtas koņa un solo dziesmu partitūras. Esam pārliecināti, ka šiem – pagaidām vēl reti pazīstamajiem, izteiksmīgajiem mūzikālo miniātūru pieņekļiem, būs lemts gadu gadiem iemūžināt divu, tālu no dzimtenes pārpelnoto, mūsu literāro talantu mūžīgo piemiņu... **Ilgonis Bērsons, Oļģerts Grāvītis**

Foto: Imants Urtāns

Mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

MARTA KRŪMINA, dzimus LEGZDIŅĀ

aizgājusi mūžībā.

Dzimusi 1908. gada 29. martā Vitrupē, Latvijā,
mirusi 2010. gada 6. februārī Mamaroneck, Nujorkā, ASV

Dzīlās sērās un milestībā piemin
MEITA MINJONA UN JĀNIS KLAVIŅI
DĒLS ANSIS UN ELAINE KRŪMIŅI
MAZMEITA ILZE UN STEWART SELL
MAZMEITA LĪZE UN MIĶELIS RĪSBERGI
MAZDĒLS JĀNIS UN ŽINTA KLAVIŅI
MAZDĒLS FILIPS UN ELITA KLAVIŅI
MAZMAZBĒRNI PHILIPS SELL, KRISTĪNE RĪSBERGA
UN JĀNIS RĪSBERGS ASV
KATRĪNE KLAVIŅA, ALEKSIS KLAVIŅŠ
UN PAULS KLAVIŅŠ LĀTVIJĀ

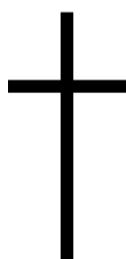

Mūžībā aizgājis

EDMUNDU. KIRŠTEINS

dzimis 1960. gada 21. janvārī Colorado Springs, Colorado,
mirusi 2010. gada 13. februārī Pinellas Park, Florida

Milestībā piemin
MĀSA LINDA UN BRĀLIS VIKTOR AR ĢIMENI
KRUSTTĒVS JURIS STRAUTMANIS
AR DĒLIEM MICHAEL UN STUART
STRAUTMANIS ĢIMENE NEW YORK
UN RADI LATVIJĀ

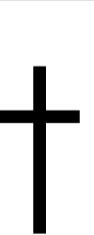

**Mūsu Pipariņš -
sieva, māsa, mamma, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa**
VERONIKA BĒRZIŅA,
dzim. ČĀCA

dzimusi 1927. gada 22. janvārī Stirnienē,
mirusi 2010. gada 15. februārī Minsterē

Gimenes vārdā –
JĀNIS ALFRĒDS BĒRZIŅŠ

Viņas pelnus vedīsim uz „Mežamājām” Latvijā.
Adrese: J. A. Bērziņš, Pottekamp 19, D-48149 Münster, Germany

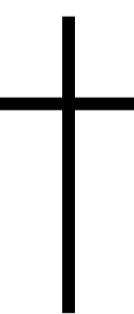

Mūžīgā miera

ZINA VĪNDEDZIS, dzim. KREIŠMANIS

* 1927. gada 29. aprīlī Rīgā, Latvijā,
† 2010. gada 12. februārī Montréalā, Kanadā

Piemin
MEITA CHARLOTTE AR ĢIMENI KANADĀ
DĒLS EGĪLS AR ĢIMENI KANADĀ
ANNA HERMANIS ARGENTINĀ
TEODORS ŠMITS AR ĢIMENI ASV

Mūžībā aizsaukta

ZAIGA DIŽGALVE, dz. OZOLIŅA

dzimusi 1931. gada 19. septembrī Vitrupē, Latvijā,
mirusi 2009. gada 17. decembrī Losandželosā, Kalifornijā

Milestībā
VĪRS ILGVARS
MEITAS MAIRA UN ELITA

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd.
Tas paliek un mirdz.*
(V. Egle)

L A T V I E Š I A M E R I K Ā

Spēcīgs pulss Kalamazū latviešu Apvienotai draudzei

Ik svētdienas draudzes dievnamā atverot un pildot savas sirdis ar māc. B. Puiķes sludināto Dieva vārdu, draudzes locekļi savas darbības pulsu var stiprināt arī draudzes paspārne notiekošās laicīgās nodarbībās. Par iecienītu izvērsusies ēdienu gatvošanas klase, kad interesenti draudzes sabiedriskajās telpās satiekas katra mēneša pēdējā piektdienā. Kā paskaidroja māc. B. Puiķe, jau notikušas vairākas šādas mācību nodarbības, kurās kulinārās mākslas zintnieču vadībā gatavoti jo interesanti un gardi ēdieni. Tā 26. februāra vakarā, kaut arī bija liels aukstums, bargs sniegputenis un slideni ceļi, 28 dalībnieki bija pulceļušies Lienes Ravas vadītajā ēdienu klasē. Jāuzsveļ arī, ka šajās apmācībās piedalās arī kungi!

Par tikpat iecienītu un labi apmeklētu nodarbību izveidojusies katru otrdienu rēgulāri apmeklētā senioru jeb kā tos dēvēja nelaikis dzejnieks Ojārs Jēgens – sirmuļu vingrošanas stunda. Dr. Edites Balkas-Valteres (Walter) vadībā 16 dāmas soļo, izpilda sēdus vingrinājumus, stiprina ķermeā balansi, darbina rokas, plecus. Stundu beidzot, gan pa daļai nogurušas, tomēr priecīgi un pateicīgi par izdevību vingrināt „iesalušos” muskulus, vingrotājas dodas mājup, lai atkal satiktos pēc nedēļas.

Aijas Kukaines organizētie ikmēneša īsreferāti draudzes sadraudzības stundās arvien izraisa dzīvu interesi, par to liecina klausītāju jautājumi un pārrunas pēc referāta. Janvāri par „dzīvi ar suņiem” stāstīja

Vingrošanas grupas dalībnieces, no kreisās, 1. rindā: I. Šimane, Dr. E. Balka-Valtere, otrā rindā: D. Pone, A. Lielzuika, R. Plate, V. Bolšteina, V. Gilberte(Gilbert)

Dr. Edite Balka-Valtere, stāstījumu papildinot ar video uzņēmumiem. Viņas un viņas dzīvesbiedra aprūpē ir astoņi dalīmācīšu sugas suņi, kuri izpelnījušies godalgas suņu parādēs. 14. ebruarī sakarā ar „Sirsniņu dienu” par milestību runāja Ilze Šimane.

Katrā otrā un ceturtā mēneša svētdienā pēc dievkalpojuma KLC notiek māc. R. Franklina latviešu valodas mācību stunda latviski nerunājošiem, kas devušies jauktajās laulībās. Tā čaklie draudzes darbinieki dalās savās zināšanās ar līdzbiļiem, uzturēdam i dzīvu savas draudzes darbības pulsu.

Ilze Šimane

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas pacījas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājas lapā: www.lasl.com

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Likmes: līdz \$100 - \$20
no \$101 līdz \$500 - \$25
virs \$500 - \$25 plus 3% no summas virs \$500. Summas nododam ASV dolāros. Piegāde Rīgā \$11,
ārpus Rīgas \$0.40/km, min. \$19.
Piegādājam summas līdz \$1000.

Kārtojam nodoklu un citus maksājumus Latvijā!

Lūdzu nosūtiet vēstuli ar sūtītāja un saņēmēja vārdu, adresi, telefona numuru un norādījumu par summu kopā ar čeku rakstītu uz:

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810

 Lūdzu zvani Kristīneti:
(973) 746-3075

MEIJA & ASSOCIATES

Janis A. Meija, Attorney at Law
Riga, Latvia, mob. +37126684068
janis@meijalaw.com, www.meijalaw.com

SALAS BAZNĪCĀ, 4 RIGA LANE, MELVILLE, NY

Svētdien, 21. martā, dievkalpojums 10:30; sekos

PAVASĀRĀ SARĪKOJUMS FILMAS "TREJĀDAS SAULES" IZRĀDE

Filma atspoguļo Latvijas valsts eksprezidentes Vairas Vīķes-Freibergas stāstījumu par savu dzīvi.

Ieeja brīva. Sekos pusdienas, kafija un izloze
Laipni ielūdz Salas novada dāmu komiteja

VESELĪBAS APDROŠINĀJUMI JUMS UN JŪSU GIMENEI

Grūtības atrast plānu, kas piemērots Jūsu budžetam un vajadzībām? Esošais apdrošinājums nav pietiekošs? MĒS VARAM PALĪDZĒT!

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS • LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.

T 215.635.4137 • F 215.635.1583 • www.LRFA.org • ALPF@comcast.net

OWL-777@hotmail.com

OWL-777
HOLISTIC BODYWORK
ALTERNATIVE MEDICINE
NETRADICIONĀLĀ MEDICĪNA

L A U R I S
845-893-1731

S P O R T S

Mājup ar divām sudraba medaļām un augsto vienu ceturto vietu Beigušās XXI Vankuveras Ziemas olimpiskās spēles

Nodzisusi olimpiskā uguns Vankuverā, kas tur dega divas nedēļas. Līdz ar olimpiskās uguns izdzīšanu BC Place arēnā beigušās Vankuveras Ziemas olimpiskās spēles.

Starptautiskās Olimpiskās komitejas (IOC) prezidents Žaks Roge pateicās Kanadai par viesmīlibu un Vankuveras Olimpisko spēļu rīcības komitejai par olimpiādas sagatavošanā paveikto darbu. Savukārt sportistiem Roge teica, ka ar viņiem visi var lepoties. "Šis bija lielisks un ļoti draudzīgas spēles," teica Roge, pirms pasludināt XXI Ziemas olimpiskās spēles par slēgtām. Roge aicināja visas pasaules atlētus pēc četriem gadiem tikties nākamajās Ziemas olimpiskajās spēlēs Sočos. Neila Janga dziesmai skanot, arēnas centrā izdzīsa olimpiskās uguns stilizētais ugunskurs.

Nobeiguma ceremonijā visu valstu atlēti un delegāciju funkcionāri arēnā iesoļoja kopā, nešķirojot sportistus pēc valstīm vai panākumiem. Latvijas karogu nesa Haralds Silovs, kurš startēja šorttrekā un ātrslidošanā. Tieši Silovs Vankuverā piesaistīja ārvalstu plašsaziņas līdzekļu uzmanību, jo līdz šim Ziemas olimpiādās vienas dienas laikā neviens sportists nebija startējis divos dažādos sporta veidos.

Nākamo Ziemas olimpisko spēļu mājvietas Soču pilsētas galva Anatolijs Pachomovs saņēma olimpisko karogu no Vankuveras pilsētas galvas Gregora Robertsona. Sočos ziemas olimpieši sācasenīties 2014. gadā,

Latvijas sportisti atgriezušies mājās ar divām sudraba medaļām. Kamanīnu braucēja Mārtiņa Rubeņa pirms četriem gadiem Turīnā izcīnītai bronzai pieplūsējām divas sudraba medaļas, ko izcīnīja kamanīnu braucēji brāļi Andris un Juris Šici un skeletonists Martins Dukurs. Viņa brālis Tomass ieguva augsto ceturto vietu. Tie ir izcili panākumi. Par kamanīnu braucēju un skeletonistu medaļām jāpateicas Siguldas trases būvētājiem un treneriem – šo sporta veidu fanātiķiem.

Labus rezultātus sasniedza arī citi sportisti, kuri netika pie medaļām. Bobslejisti Edgars Maskalāns un Daumants Dreīšiens izcīnīja 8. vietu divnieku konkurēcē, Maija Tiruma ieguva 9. vietu kamanīnu braukšanā. Šorttrekists Haralds Silovs sporta sabiedrību pārsteidza ar startiem ne tikai savā pamatdisciplinā – šorttrekā, bet arī ātrslidošanā.

Negribas mest akmeni hokejistu dārziņā, kaut arī viņi priekšsacīkstēs zaudeja pirmās trīs spēles hokeja grandiem – Krievijai, Čehijai un Slovākijai. Taču nākamajā kārtā, otrreiz tiekoties ar čehiem, lika viņiem krietni panervozēt, jo no 0:2 panāca 2:2 un zaudeja tikai spēles pēdējā minūtē. 12. vieta šķiet necila, taču pati par sevi piedalīšanās olimpiskajās spēlēs hokeja vienībai ir ļoti atzīstams panākums, par ko mūsu kaimiņi – igaunai un lietuvieši var tikai sapnot.

Olimpiskajās spēles Vankuverā startēja 2500 sportisti no vairāk nekā 80 pasaules valstīm. Medaļas ieguva 26 valstu pārstāvji, par

uzvarētājiem neoficiālajā kopvērtējumā kļuva Kanadas sportisti, kas izcīnīja 14 zelta, septinas sudraba un piecas bronzas godalgas.

Medaļu skaita ziņā Latvija apsteidza pat sporta lielvalsti Lielbritāniju (!), kas ieguva tikai vienu zelta medaļu. Ari Igaunijai un Kazachstānai – viena medaļa (sudraba). Latvija ar divām sudraba medaļām ierindojās 23. vietā. Līdz ar to šis bija veiksmīgākā Ziemas olimpiskās spēles neatkarīgās Latvijas vēsture.

Sensācijai nedaudz pietrūka

Olimpisko spēļu hokeja turnīrs notika pēc jaunas formulas. Vienībai, kas grupu turnīrā palika pēdējā vietā, tomēr bija iespējams turpināt sacensības. Latvijas vienība priekšsacīkstēs zaudēja visiem pretiniekim – Krievijai, Čehijai un Slovākijai, tomēr iekļuva nākamajā kārtā.

Pēc priekšsacīkšu rezultātiem hokeja vienībām bija šādi rezultāti. Vārtu starpība, punkti.

ASV 14:5 9

Zviedrija 9:2 9

Krievija 14:6 7

Somija 10:4 6

Čehija 10:8 6

Kanada 14:7 5

Slovākija 9:4 5

Šveice 8:10 3

Baltkrievija 8:12 3

Norvēģija 5:19 1

Vācija 3:12 0

Latvija 4:19 0

Olimpisko hokeja turnīru Latvijas hokeja izlase beidza ar spēli pret Čehiju par iekļūšanu ceturtālfinalā. Sensācija neiznāca, taču čehi tika krietni pabaidīti. Latvijas hokejisti no 0:2 pirmajā trešālfā turpinājumā panāca izlidzinājumu – 2:2 (vārtus guva Mārtiņš Cipulis un Mikelis Rēdlichs) un zaudeja papildlaikā – 2:3 (0:2, 0:0, 2:0, 0:1). Latvijas vienības vārtus mačā sargāja Edgars Masaļskis, atvairot 47 pretinieku metienus. Latvijas hokejisti uz pretinieku vārtiem meta 26 reizes. Ar savu labo spēli pēdējā sacensībā Latvijas hokejisti pierādīja, ka ir konkurenspējīgi augstākajā hokeja līmenī.

Pēc spēles mūsu izlases galvenais treneris Olegs Znaroks sacīja, ka Latvijas izlase parādījusi tādu cīnassparu, kādu gaidījuši līdzjutēji. Priekšsacīkstēs mūsējiem gadījusies viissmagākā grupa, spēletāju fiziskā sagatavotība nav bijusi vajadzīgā līmenī. Spēlētāji bija noguruši pēc spēlēm KHL meistrasacīkstēs. Atpūtai nepietika laika. Līdz šim arī nebija iznācis spēlēt desmit minūšu pagarinājumu. Znaroks bija pārliecīnāts, ka Latvijas spētu čehus uzvarēt, ja nāktos izpildīt „bullīsus” (soda metienus). Tos mūsējie prot iemest lieliski. Kopumā hokejisti parādījuši tādas cīnītāju rakstura īpašības, kādās bijušas latviešu strēlniekiem (!).

Tagad Latvijas izlasei jāgatavojas pasaules meistrasacīkstēm.

Smaga izšķiršanās

Pēc diviem kritieniem Latvijas bobsleja I vienības pilots Jānis Miņins pieņēma sāpīgu, bet pareizu lēmumu nestartēt. Viņš

sacīja: „Nākotnes labad šoreiz no starta bija jāsakās. Stūmēji bija gatavi startēt, bet tas nebūtu prātīgi. Oskars Melbārdis bija guvis smadzeņu satricinājumu, Daumantam Dreīšenam viegli sasista galva un celgals. Ārsti ieteica nejokot ar bobslejistu veselību. Lēmums bija smags, atvainojos vienībām līdzjutējiem, taču šajā gadījumā sportistu veselība tomēr ir svarīgākā.”

Tāpēc četrinieki Latviju pārstāvēja Edgara Maskalāna ekipāža ar stūmējiem Michailu Arhipovu, Raivi Broku un Pāvelu Tulubjevu. Pirmajā braucienā Maskalāns izcīnīja 14., otrā – 11. vietu un izvirzījās 11. vietā. Sacensību norisi aptumšoja sešu ekipāžu kritie ni.

Otrā braucienā Maskalāns trasē devās septītais un savu pirmā brauciena rezultātu viņam izdevās uzlabot 0,18 sekundēm. Divu braucienu summā Latvijas ekipāža ierindojās 11. pozīcijā, no 10. vietā esošā itāļa Simones Bertaco ekipāžas atpaliekot 0,07 sekudes. Liderim Holkombam Maskalāns zaudeja 1,27 sekundes.

Arī pēc trešā brauciena Edgars Maskalāns bija 11. vietā.

Pēdējā braucienā Maskalāns sasniedza desmito labāko rezultātu un četru braucienu summā izcīnīja 11. vietu.

Pēdējās vietās

4x6 km stafetē Latvijas biatlionistēm neveicās. Jau pirmajā šautuvē Žanna Juškāne nospēlēja 59. vietu, otrā braucienā rezultātu uzlaboja un divu braucienu summā izcīnīja 49. vietu. Viņa apsteidza desmit sportistes, 17 dalibnieces piedzīvoja kritie ni.

Otrā braucienā Maskalāns trasē devās septītais un savu pirmā brauciena rezultātu viņam izdevās uzlabot 0,18 sekundēm. Divu braucienu summā Latvijas ekipāža ierindojās 11. pozīcijā, no 10. vietā esošā itāļa Simones Bertaco ekipāžas atpaliekot 0,07 sekudes. Liderim Holkombam Maskalāns zaudeja 1,27 sekundes.

Arī pēc trešā brauciena Edgars Maskalāns bija 11. vietā.

Pēdējā braucienā Maskalāns sasniedza desmito labāko rezultātu un četru braucienu summā izcīnīja 11. vietu.

Neko labāk neveicās arī vīriešiem. Edgars Piksons, Andrejs

Rastorgujevs, Kristaps Lībietis un Ilmārs Brīcis finišā no uzvarētājiem norvēģiem atpalika vairāk nekā 13 minūtes un tāpat kā dāmas palika pēdējā – 19. vietā.

Šorttreks

Haralds Silovs šorttreka sacensību 500 m distancē pārvarēja priekšsacīkstes un iekļuva ceturtālfinalā, kur savā skrējienā ieņēma trešo vietu, neiekļūstot pusfinālā. Silovs olimpiskās sacensības beidza, izcīnot 12. vietu.

Kalnu slēpošana

Kalnu slēpošanas milzu slalomā sacensībās sievietēm pēc pirmā brauciena Latvijas pārstāvē Liene Fimbauere ieņēma 59. vietu, otrā braucienā rezultātu uzlaboja un divu braucienu summā izcīnīja 49. vietu. Viņa apsteidza desmit sportistes, 17 dalibnieces piedzīvoja kritie ni.

Milzu slalomā Liene Fimbauere ieguva 51. vietu.

Latvijas olimpiskās delegācijas jaunākais dalīnieks, kalnu slēpotājs Kristaps Zvejnieks Vankuverā nosvinēja pilngadības jubileju. Spītējot sluktajiem laika apstākļiem, Kristaps slalomā izcīnīja 37. vietu. Gandreīz puse dalibnieku izstājās.

Slēpotāju izlases treneris Dinārs Doršs sacīja, ka Zvejnieks ir psicholoģiski stiprs, jo iepriekš sezonas laikā divreiz lauzis kāju, taču sportā atgriezies. Vankuveras olimpiskā priedze stiprinās Latvijas slēpotāju motivāciju turpmākajām.

Latvijas sportistu sasniegumi Vankuveras Olimpiskajās spēlēs

KAMANIŅU SPORTS

Divnieki. Andris Šics/Juris Šics – 2. vieta, Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš – 12. vieta. Mārtiņš Rubenis – 11., Inārs Kivlenieks – 18., Guntis Rēķis – 26., Maija Tiruma – 9., Anna Orlova – 13., Agnese Koklača – 24.

SKELETONS

Martins Dukurs – 2., Tomass Dukurs – 4.

BOBSLEJS

Divnieki. Edgars Maskalāns/Daumants Dreīšens – 8. Četrinieki. Edgars Maskalāns/Raivis Broks/Michails Archipovs/Pāvels Tulubjevs – 11.

ŠORTTREKS

Haralds Silovs. 500 m – 12., 1000 m – 14., 1500 m – 10.

ĀTRSLIDOŠANA

Haralds Silovs. 5000 m – 20.

BIATLONS

Sievietes. 7,5 km. Gerda Krūmiņa – 48., Madara Līduma – 57., Liga Glāzere – 69., Žanna Juškāne – 79. 15 km. Madara Līduma – 66., Gerda Krūmiņa – 68., Liga Glāzere – 78., Žanna Juškāne – 84. 10 km iedzīšanā – Madara Līduma – 38., Gerda Krūmiņa – 57.

VIRIEŠI. 10 km sprints.

Ilmārs Brīcis – 14., Andrejs Rastorgujevs – 50., Kristaps Lībietis – 64. Edgars Piksons – 78. Iedzīšana. Ilmārs Brīcis – 32. Andrejs Rastorgujevs – 58. 20 km. Edgars Piksons – 37., Kristaps Lībietis – 70., Kaspars Dumbris – 73., Ilmārs Brīcis – 74.

Stafete. 4x6 km.

Sievietes – 19. 4x7,5 km. Virieši – 19.

KALNU SLĒPOŠANA

Roberts Rode. Nobraucienā – 58., superkombinācijā izstājās. Kristaps Zvejnieks. Milzu slalomā – 72., slaloms – 37. Liene Fimbauere. Milzu slalomā – 51., slaloms – 49.

DISTANĀCU SLĒPOŠANA

Anete Brice. 10 km br. st. – 70. Jānis Paipals. 15 km br. st. – 72, 30 km iedzīšanā (15 km kl. st. + 15 km br. st.) – 54., sprints – 62.

HOKEJS

Latvija – Krievija 2:8 (0:3, 0:1, 2:4), Latvija – Čehija 2:5 (0:3, 2:1, 0:1), Latvija – Slovākija 0:6 (0:3, 0:2, 0:1), otrā kārtā: Latvija – Čehija 2:3 (0:2, 0:0, 2:0), pagarinājumā 0:1). Vienība – 12.

P. Karlsons

Amerikas latviešu apvienības 57. sporta meistarsac